

Don Miquel Pantaleoni Giusti

vidu de donya Filomena Passano

ha mort als 82 anys d'edat havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afiligits fills Joan, Amadeu, Adela vídua de Soler, fills polítics Marcel·lina García i Dolors Ramonatzó, germans (absents), germans polítics, néts, besnéts, nebots i parents tots i la raó social «Pantaleoni Hnos.», en participar als amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen que li tributin un record en llurs oracions i se serveixin concórrer a la casa mortuòria, Avinguda República Argentina, 64, demà, dilluns, dia 19 del corrent, a dos quarts de deu del matí, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial (Josepets) i després al Cementiri de Sant Gervasi, pel qual favor els quedaran sumament agraïts.

No es convida particularment

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Queda oberta la negociació dels cupons
corresponents als següents valors

(mentre el seu líquid import ens sigui conegut)

Obligacions Catalana de Gas	6 per 100
Companyia General de Tramvies	6 per 100
Companyia Tratatàntica	5 per 100
Companyia Trasatlàntica	6 per 100
Barcelona Traction	7 per 100
Mallorquina d'Electricitat	6 per 100
Asland	5 per 100
Ajuntament de Castelló	5 per 100
Banc Hipotecari d'Espanya	5 per 100

i demés cupons

venciment 1.er de març vinent

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correu núm. 1.

Telèfons números: 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes: Rda. Universitat, 6 Telèf. 5510 A
Magatzems i Tallers: Carrer Corts, 413 Telèf. 817 H

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en Vairalles, Jocs de cafè, te, Serveis cristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.

Vairalles angleses
Minton

Serveis cristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Vairalles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetats efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

PULMONARY

Pulmonia, Bronquitis, Grip, Ofec

Venda en totes les farmàcies. J. M. Sirvent. Corribia, 2. - Barcelona

Francesc Novellas

Químic (analista). - Fortuny, 9

adverteix a les seves relacions comercials i amics que, no posseint el seu antic telèfon n.º 1176 A., deixarà de rebre tot avís que se li trameti mitjançant l'expressat aparell.

URBANITZACIÓ MORERA

Venem magnífiques extensions de terreny a la carretera de la Conreria propis per a torres, així com per a solars. Situació immillorable. Lliure de cens
Rda. Rivero, 29
BADALONA

J. A. Wennberg Metge especialista en malalties de la infància. Consulta: Dimarts, Dijous i Dissabtes, de tres a cinc. Tractaments especials per personal auxiliar, els dimecres i divendres. - Balmes, 90, pral. 1.º

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras
S. A.
BARCELONA

TOS Pasta pectoral

balsàmica per a calmar la TOS i facilitar l'expectoració

Antic preparat del Dr. ANDREU

Demani's a totes les farmàcies

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 17 de febrer de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 761'7, 761'4, 760'8.

Termòmetre sec: 11'1, 17'8, 16'3.

Termòmetre humit: 8'4, 11'4, 10'8.

Humitat (centèsimes de saturació): 66, 41, 47.

Direcció del vent: E., SO., OSO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 4, 6.

Estat del cel: Quasi serè. Nuvols.

Quasi serè.

Classe de núvols: Fr.K., C.C.St., C.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 10'5; mínima, 11'5; mínima prop del sol: 8'6.

Oscil·lació termomètrica: 9'7.

Temperatura mitja: 15'3.

Precipitació aquosa, des de les set

CUARTOS DE BAÑO ESPECIALIDAD EN LAVABOS

PRECIOS
REDUCIDOS

JAIME SAURET
· CALLE PELAYO · 7 ·

Capses de luxe

per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 125 km.

Observacions particulars: No cap.
El director, E. Alcòb

Paraigües Cardús

Portafer-
rissa, 10.

L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya ha dirigit al senyor ministre d'Instrucció Pública, la següent comunicació:

«Aquesta Acadèmia d'Higiene de Catalunya, Corporació oficial i consultiva de l'Estat, en vista de la manca de criteri pràctic en molts dels llibres de text que es donen al Batxillerat oficial ha acordat celebrar una Assembla magna per a escollir els mitjans de lluitar a la nostra joventut adolescent, als nostres fills estudiants, de la tortura de llibres que no corresponen a llurs forces intel·lectuals malaguanyant llurs intel·ligències per una preparació inadequada per a l'ensenyança universitària a la qual arriben, per aquests llibres, sense els fonaments clars més indispensables per a la convenient i sòlida formació dels coneixements que han de prestar a la societat amb la utilitat deguda i no siguin tots víctimes d'una mal dirigida ensenyança.

L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya acordà dirigir-se respectuosament a V. E. per a sotmetre a la seva consideració la conveniència que els Instituts, a semblança dels països avançats, fossin escoles ben orientades per a l'ensenyança superior.

La nostra Corporació entén que si aquesta desitjada reforma partís dels alts poders de l'Estat per iniciativa del ministeri d'Instrucció Pública, que V. E. tan dignament ocupa, seria una obra de veritable regeneració patriòtica fent inútils els esforços de la nostra anunciada Assembla, la qual cosa a aquesta Acadèmia li causaria immensa satisfacció.

Industrials, productors, agricultors, no heu de dubtar el vostre deure és adherir-vos a la Fira de Mostres i manifestar-hi la vostra producció exposant en el Congrés Nacional del Comerç Espanyol a Ultramar, les causes que vos impedeixen el no haver aconseguit més gran expansió de treball. No perdeu l'ocasió, que tal vegada no es tornará a presentar

Dimarts vinent, a les deu de la nit, començarà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular el curs sobre «Principis de biologia», explicarà el Dr. En Pere Escrivà. Aquest curs constarà de deu lliçons amb pràctiques de laboratori i forma part de la sèrie que n'ha organitzat el dit Ateneu amb el nom del Curs de humanitats i de divulgació cultural.

JOIES VILANOVA

Unió, 6

Amb motiu de l'excursió col·lectiva que, per al vinent mes de maig organitza l'Ateneu Enciclopèdic Popular a algunes ciutats d'Itàlia, la dita entitat està preparant per a la primera quinzena del dit mes unes conferències d'orientació per als concurrents al dit viatge, en les quals seran projectades un bon nombre de diapositives de Milà, Venècia, Florència, Roma, Gènova i Pompeia. És una bella mostra de l'interès que ha desenvolupat la dita visita entre els amants de les bel·les arts i el gran nombre d'inscripcions que continuament van rebent-se a l'Ateneu.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

El jurat format pels senyors Manuel Vega i March, director de l'Escola de Belles Arts i Arts i Oficis; don General Guitart, don Manuel Rodríguez, don Joaquim M. de Nadal i don Antoni Valls, ha adjudicat els premis oferts pel Col·legi d'Artífexs en l'Exposició en el Concurs convocat per la pròpia entitat, en la forma següent, atenent-se a les facultats que li confereix el programa del dit concurs.

Un primer premi de 700 pessetes al projecte núm. 2, tema «Bibliofília», autor En Antoni Saló.

Un accésit de 150 pessetes al projecte núm. 12, tema «De la nostra», autor En Joan Camps.

Un altre accésit de 150 pessetes al projecte núm. 20, tema «Catalunya», autor En Francesc Artigas.

Un primer premi del grup inspirat

en l'art català, de 500 pessetes al projecte núm. 16, tema «Fruits de la nostra terra», autor En Josep M. Saló.

Un accésit de 150 pessetes al projecte núm. 17 del mateix tema i autor de l'anterior.

Un altre accésit de 150 pessetes al projecte núm. 2, tema «Simplicitat», autor En Francesc Fabregas.

Els projectes no premiats estaran a disposició de llurs autors respectius a la Secretaria del Col·legi d'Artífexs en l'Exposició (Duc de la Victòria, 12, principal), des del dia 20 si és que no és llur voluntat que figurin en la secció de projectes de l'Exposició del Mòble que és el propòsit del Col·legi d'Artífexs en l'Exposició.

HOTEL RITZ

Avui diumenge
TE DE MODA

Dimarts de la setmana entrant s'inaugurarà en el saló d'art de «El Siglo», una exposició d'obres dels distingits artistes En F. de A. Planas Doria, i J. Bonet del Río.

Cristalleries J. Llorens, R. 1078, 23

La Germandat de la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç de Barcelona, celebrarà Junta general reglamentària, diumenge, dia 25 d'aquest mes, en son domicili social, Ciutat, 5, a les deu del matí, per a l'aprovació de comptes i renovació de càrrecs.

Fumadors!

Col·leccionen les fotopies que es regalen en cada un dels llibrets de paper de fumar

SPORT

Es el millor

La Cambra Oficial de la Propietat Urbana invita tots els propietaris a la solemne obertura del carrer de Coello, tres comprats entre casa Miralletes (Travessera) i Passeig Maragall (carretera d'Horta), que tindrà lloc el proper dimecres, dia 21, a les onze del matí.

Assistiran a l'acte l'alcalde, la Comissió d'Extensió, els regidors del districte i nombroses representacions de l'Ajuntament, de la Cambra de la Propietat i de les Associacions de Propietaris, de comerciants, d'industrials i de veïns. El lloc de reunió serà el començament de la Rambla de Volart, davant de la parada del tramvia de la línia d'Horta, a tres quarts d'onze.

RELOU
ELECTION
ES
HORA
EXACTA

GRAND PRIX
ELECTION
BERNE 1914

Els nadres treballen.
En un tramvia que passava per la Cneu Coberta, a un passatger li van pendre la cartera que contenia una quantitat que no recordava exactament a quant pujava.

A una senyora que passava pel carrer d'Auzies March, li van pendre un moneder amb 515 pessetes, essent detingut com a culpable del furt Ramon Pérez, de 22 anys.

I, finalment, un senyor va denunciar que, en el trajecte, fet a peu, des de la central de Correus al Banc d'Espanya, li van pendre d'una butxaca un sobre que contenia quatre bitllets de 1.000 pessetes.

Carne Bayo ha denunciat a la policia que un desconegut que se li va

acostar al carrer de Girona, proposant-li el negoci de les misses, li va timar 124'85 pessetes, a canvi del ja sabut sobre ple de retalls de diari.

-Sangrà Pelayo, 11. Lavabos

Als Encants, fou detingut Francesc Tarres, de 21 anys, per haver-se apropiat d'un feix de retalls de tela que hi havia en una parada.

ROYAL
Restaurant. Saló de te
El més elegant i distingit
Rendez-vous du monde elegant
RAMELA ESTUDIS, 8
Tots els dies. Te tzigans 5 a 8 tarda
Diner danzant de 9 a 11 (nit)
Els dimarts i divendres, dies de moda
Tea Dancing Jazz
Orquestrina "Planas"
Professor de ball, senyor Simarra

A la matinal d'ahir, es declarà un incendi a una fusteria de Pere Ramos, situada a la Travessera, cremant-se un cobert amb una partida de mares de portes i finestres.

Els bombers apagaren l'incendi al cap d'una hora. L'amo manifestà que ignorava la causa del sinistre, no podent tampoc precisar la importància exacta de les pèrdues, tenint assegurat l'establiment.

Per primera vegada el Govern espanyol es preocupa de l'organització d'un Congrés Comercial en ocasió de la Fira de Mostres. No heu d'abandonar el vostre lloc, al qual heu d'acudir exposant els vostres productes i els motius que us impedeixen conquerir altres mercats.

Son esgotats els vals pel vi d'honor que el Grup «La Barricada», endrega avui a En Fesseta, en el seu estatge social, Torrent de l'Olla, 96, bis, a dos quarts de dotze del matí.

— RUM BELLESA (a base de noguera) Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. És inofensiu. És l'ideal. Venda a les perfumeries.

Per motiu de trobar-se absent de Barcelona el senyor capità general, s'ha ajornat fins diumenge, dia 25 de l'actual, la revista reglamentària que havia de celebrar el Sometent del Districte VIII.

HÈRNIA
Aparell giratori graduable
NOITON (patentat). De gran precisió per a la contenció perfecta, comodíssima i permanent de totes les hèrnies i curació radical en pocs i casos recents en adults. Sense accés ni res-rius molestosos i irritacionals. De plomes moltiformes de goma, suaus, impermeables i rentables. Invisible i lleuger. Per la seva flexibilitat permet tots els exercicis, esports i els treballs més pesats. Les més altes recompen-
ses a les Exposicions de París 1913 i Barcelona 1921. Institut de Herniologia i Ortopèdia, Ronda de la Universitat, n.º 7, Barcelona.

Durant el passat mes de gener, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha rebut per imposicions la quantitat de 20.654.518 pessetes, i ha pagat per reintegres d'estalvi, capitals diferits reservats i terminis mensuals de pensió, 14.889.874 pessetes, havent obert 4.233 llibretes noves. De les imposicions, han correspost a l'Oficina Central de Barcelona, 11.285.407, i a les Sucursals, 8.789.111 pessetes.

En 31 de gener de 1933, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, tenia vigents 253.636 llibretes, amb un saldo al seu favor de 152.970.371 pessetes, distribuïdes en la següent forma: Barcelona, 113.735.204 pessetes; Girona, 16.143.650 pessetes, i Balears, 328.021 pessetes.

— Demaneu sempre la veritable **AIGUA DEL CARME DELS CARME-LITES DESCALÇOS DE TARRAGONA**. El seu nom és una garantia.

De l'Ateneu Autonomista del districte III, hem rebut cinc bons de pa que hem repartit entre persones necessitades.

El vinent dimarts, dia 20, a un quart de deu del matí, se celebrarà en el domicili social del Col·legi d'Ad-

vocats, situat al carrer de Provença, número 279, la reunió convocada per l'Hisenda reglamentàriament, per al nomenament de síndics i classificadors dels advocats en exercici.

Colmados de Simó S. C.

Salmerón, 54, i Sucursal, Avinyó, 10
Des d'avui i els següents dies de festa, Tortells de massapà de Briolix, d'ensaginat amb crema o cabell d'àngel, Brucos de gitano amb crema o natilla, Tortades d'arnelles, Sures Bernhardt, etc., etc.

D'aquí a pocs dies, fruites confitades de totes classes, papabeneis, peladilles i bombons de la «Suiza Reine» S. A.

Entre un important nucli de petits comerciants, industrials, artistes, dependents i obrers, es procedeix activament a l'organització d'una Societat de crèdit i estalvi, l'objecte principal de la qual, serà construir cases i concedir emprèstis hipotecaris als seus associats.

La Comissió organitzadora té el seu domicili al carrer de Mallorca, 328.

-Revolució automobilista

Copiem de l'«American Review» de Nova York, l'aparició d'un nou automòbil, sis cilindres, tres litres, que ha de produir una revolució al mercat automòbil, ja que després de grans esforços, s'ha aconseguit produir en gran escala un cotxe luxós, de línies perfectes, amb motor i xassís que reuneixen totes les característiques exigides pel públic intel·ligent, com fins avui no reunia cap automòbil.

Aquest automòbil, batejat amb el nom d'OACKLAND, ha sortit de les grans fàbriques de la General Motors, la casa més important del món, i el seu preu serà tan baix, en comparació amb altres marques de la seva categoria i cilindrada, que permetrà a tothom adquirir, per poc diner, un automòbil de gran categoria.

Sortí ahir a la nit cap a Madrid, el diputat a Corts En Marian de Fontoda.

Davant del Tribunal del Jurat del districte de Terrassa, ahir va compareixer el processat Pere Martín Sánchez, acusat d'haver mort a Dionís Teixidó Collado.

Segons als fets, entre els esmentats individus existien ressentiments per haver prohibit el segon que la família del primer aprofités l'aigua d'un pou que hi ha a la finca que conreava al lloc denominat «Pla de les Arenes», i el dia 14 de maig de l'any passat, com que el Teixidó observés que un fill del processat s'acostava a la seva barraca, li va preguntar que hi anava a fer, i per això el Pere Martín fou un dispar contra el Teixidó no produint-li cap dany, però en observar que el dit Teixidó sortia de casa seva amb una escopeta, feu un nou dispar, causant-li el projectil una lesió al costat esquerre del coll, seccionant-li la jugular i ocasionant-li la mort instantània.

El jurat va emetre un veredict de culpabilitat, i la Sala, d'acord amb la petició fiscal, condemnà a Pere Martín Sánchez, a la pena de setze anys, vuit mesos i un dia de reclusió temporal, i cinc mil pessetes d'indemnització a la família de l'interfecte.

Badalona, en la Fira de Mostres

El particularisme del nostre país que ha estat salvador de la seva pròpia vida en moments crítics, cada dia es va acentuant més fortament dins la Fira de Mostres; avui és Badalona que en la pròpia Manifestació formarà un grup perfectament determinat i limitat, presentant els productes propis de la seva regió amb tota amplitud i amb tota la seva diversitat.

Es de desitjar que ben aviat les comarques de Catalunya i de les regions espanyoles, formin grups ben delimitats dins la primera Manifestació Comercial Espanyola.

De la drogueria Batll i Almer, hem rebut 15 bons de pa per a repartir entre persones necessitades.

Ahir a la nit, a causa d'una avaria esdevinguda a la Companyia Barcelonessa d'Electricitat, una gran part de l'Extensió, entre ella el Passeig

de Gràcia, amb el seu servei públic, restà a les fosques una bona estona.

L'Associació de la Dependència Mercantil celebrarà Junta general ordinària, el vinent dimarts, a les deu de la nit, al seu local social, Artífexs, 21, segon, dreta.

El Sindicat Professional de Barcelona i Federació d'Industrials floquins s'ha dirigit al ministre de la Guerra, preguent que accepti la petició d'ajut del taverner Lluís Verdagué.

Cap Estat civilitzat i de mitjana potencialitat industrial, dubta avui sobre la necessitat d'abastir-se a si mateix per tots els ordres de la seva activitat; i de la mateixa manera que cada Estat ha volgut i té llur Fira de Mostres pròpia, Espanya ha de tenir i mantenir la seva cada vegada més potent, almenys per a oposar-se a l'agressivitat estrangera dins dels nostres mercats posats en perill a cada moment per la influència d'extrafontera cada dia més intensa.

Un matrimoni que viu velat a pis del carrer de la Cadena, pre queda-se com a estants efectes en l'esmentat pis, i ha adoptat sistema, valent-se de què està llogat a dues dones, mare i filla, no havent cap home, d'avorrir-les amb crims i amenaces, donant lloc a escàndols diaris.

Ahir va augmentar tan de to l'argument, que en va haver essent un urti al qual va pujar a la dita imbatida, i després de fer caure els cristalls, la qual cosa li va costar grans tralls, els va denunciar al jutjat.

Treballant ahir vespre a un taller de llibres ratllats del carrer del Regair, 12, l'obrer Vicens Rurgueras, de 18 anys, va tenir la contrarietat que una màquina li agafés el peu esquerre, fent-li una ferida greu.

Va esser curat al dispensari del Paíseg de Colòmb i portat després a una clínica particular.

Ahir vespre, a un pis del carrer de Sant Pau, uns marit i muller van disputar amb tals crits, que els transeünts s'aturaven admirats i preguntaven si en aquell pis hi havia reunida la Conferència de Lausana, que tants excel·lents resultats ha donat.

No els va donar millors la disputa perquè el matrimoni va anar a pedrades, i la seva mare, que amb coratge hi va intervenir per posar-hi pau, va arregar uns quants cops de puny que li produïren algunes contusions.

L'agombolament de públic al carrer va cridar l'atenció d'un urbà, el qual va pujar al pis i, assabentat del que passava, formulà la corresponent denúncia al jutjat.

Ha estat denunciat un veí de la barriada de l'Arsenal (can Tunis), perquè té un gos que el divendres va ésser mossegat — com altres — per un cà rabios, com ja vam dir, s'ha negat a complir l'ordre de portar-lo al Laboratori Municipal per a la deguda observació.

Al carrer d'Aragó, prop de la Rambla de Catalunya, un transeünt va tenir ahir un treball i, conduint amb un automòbil al dispensari del carrer de Sepúlveda, va morir als pocs moments.

Es deia Josep Bertran Baltasar, de 69 anys, habitant Lluana, 22, principal.

Volent pujar al tramvia d'Horta, a l'extrem de la línia, carrer d'Auzies March, va promoure un escàndol Pere Campaña Arata, de 20 anys, essent detingut per uns guardies que no li podien fer entendre que al tramvia ja no hi cabia ningú més.

— RECLAM: Llonganissa extra i llard de porc pur SIBERIA, a 11 i 530 quilos. Vicens Ferrer i Companyia, plaça de Catalunya, 12, T. 112 A.

Una dona anomenada Isabel Piqueras Perales, de 68 anys, habitant a una torreta de la Torreforta (Monte Juich), va tenir la desgràcia de caure de dalt d'una paret d'uns dos metres, al corral de la mateixa caseta, mentre procurava tancar uns confits.

Va produir-se terribles de pronúncia reservat a la cara i esquena i commoció visceral. Fou conduïda al dispensari del carrer del Roser i, d'allí a l'Hospital Clínic.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 17, 2 tarda.
El cap del Govern en rebre avui els periodistes ha manifestat que, a diumenge, arribarà a Madrid el nou ministre de Marina, vice-almirall Aznar.
Aznar jurarà el càrrec i pendrà possessió del seu departament.
Ha dit el marqués d'Albuera que despatxar amb el Rei ha posat la signatura el Decret nomenant comandant general de Melilla al general Vives.
El president del Consell d'aquesta tarda ha anunciat el president que serà aquell.

SENSE CONFIRMACIÓ

El ministeri d'Estat ha manifestat no tenir cap notícia que confirmi els rumors recollits en la premsa sobre suposada rebel·lió de les tropes del Cap Juby.

EL COMERÇ AL MARROC

El ministre del Treball en rebre aquesta tarda els periodistes ha manifestat que havia signat l'acord de treball disposant que per l'Institut de Comerç i Indústria es faci un estudi encaminat a determinar els obstacles que s'oposen a la nostra expansió comercial al Marroc, i a conseqüència de les investigacions que a l'efecte es facin, proposar al ministre les mesures de govern que al seu entendre hauran d'adoptar-se per arribar a una intensificació de les nostres relacions comercials amb el Nord d'Àfrica.

DE FOMENT

El ministre de Foment ha manifestat als periodistes que s'havia votat un crèdit de 1.500.000 pessetes destinat a l'extinció del flagell de la llaga.

Com és natural, s'ha anunciat un concurs per adquirir en un termini de vint dies el material necessari, consistint en zinc, supors, gasolina, etc.
El resultat del concurs ha estat molt favorable, puix s'ha fet una economia considerable que s'aplicarà a més compres.

Ha afegit qu'edificis es reunirà la Junta d'Abastiments per a ocupar-se del preu del pa.
L'alcalde de Madrid ha arribat en aquest moment al despatx del tinent.

Es dona el cas — ha seguit dient el ministre — que, mentre el quillo de sucre a Soria és de 45 cèntims, a Madrid és de 65.

A Barcelona 75 — ha interromput l'alcalde.

Ha dit, per últim, que estudia un preu fix que mantindrà inexorablement, i multarà als infractors.

NOTES DEL PALAU

Aquest matí ha despatxat amb el Rei el president del Consell de ministres.

Acabat el despatx, ha estat comentada la Reina pel marqués d'Albuera.

L'ex-ministre senyor Goicoechea ha estat diputat a Cortes marqués de Viesca, president i secretari, respectivament, de la Lliga Africanista, han rebut aquest matí al Rei el darrer número de l'Anuari de la Lliga.

El doctor Girona, Torres i Vinardell, de la Societat Quintana de Salut «L'Alleança», de Barcelona, han estat aquest matí al Palau, per a parlar amb el sobirà de diversos assumptes relacionats amb la dita societat.

Una comissió valenciana, presidida pel president de la Diputació provincial, don Modest Gimeno, ha vingut al Rei a assistir a la festa de la coronació de la Verge dels Desamparats, que se celebrarà aviat a València.

L'ex-ministre senyor Francos Rodríguez, en nom de la comissió de nomenament a Ramon i Cajal, ha estat al Palau, per a demanar al Rei el l'horari per a visitar-lo, acompanyat de l'esmentada comissió.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:
Reial Decret, concedint el títol de la al poble de Mollet del Vallès, província de Barcelona.

Reial Ordre d'Instrucció pública, aprovant el pressupost presentat per l'Escola Normal de Mestresses de Barçelona, per als viatges d'Instrucció dels alumnes d'aquesta Escola.

Una altra disposició que tots els nomenaments de substituïts dels mestres alumnes de l'Escola Superior del Magisteri, s'adaptin, si ja no ho fossin, des de la data en què s'indica, al mètode establert en els apartats cinquè, sisè i setè de la R. ordre de 7 de febrer de 1902.

Reial ordre del ministeri del Treball disposant que s'inscriguin al Registre de les autoritzades per a substituir els patrons en les obligacions que els imposa la llei de 10 de gener de 1922, la societat mutua anomenada «Reddi», domiciliada a Reus.

D'Estat. — Anunciant oposicions per a proveir tres places de pensionats a l'Acadèmia Espanyola de Belles Arts a Roma, dues de música i una d'arquitectura.

De Gràcia i Justícia. — Anunciant que les comissions precatòries relatives a la tracta de blanques que es dirigeixin a la Gran Bretanya i als Dominis de S. M. britànica, hauran de passar per les vies que s'esmenten.

Anunciant trobar-se vacants les places de metge del registre civil dels jutjats municipals dels districtes del Sur i de l'Hospital de Barcelona.

EL MINISTRE DE MARINA

Madrid, 17, 4'15 tarda.
El nou ministre de Marina, vice-almirall Aznar, no ha arribat avui a Madrid, per haver perdut ahir el tren a Cartagena.

Jurar el càrrec dilluns, a les onze del matí, i seguidament marxar al ministeri, on està citat tot el personal per assistir a la presa de possessió.

ASPIRANTS A LA JUDICATURA

Al ministeri de Gràcia i Justícia han facilitat la següent nota:

«El ministre de Gràcia i Justícia, amb data 16 del corrent, ha aprovat la proposta formulada per la Junta qualificadora, nomenant aspirants els 125 opositors a la Judicatura, proposta-relació que comença amb don Eugeni Carvallo Morales.

Existint diverses vacants que han de proveir-se amb urgència, s'invita als senyors aspirants que, per ordre de qualificació, assenyalin els jutjats que prefereixin durant el dilluns i dimarts pròxims al Negociat corresponent del ministeri de Gràcia i Justícia.

EL COMANDANT DE MELILLA

Al ministeri de la Guerra s'han limitat avui a dir als periodistes que havia estat posat a la firma del Rei, pel president del Consell, el Decret nomenant comandant general de Melilla al general Vives.

ELS FUNCIONARIS MUNICIPALS DE SEVILLA

Sevilla. — A la sessió celebrada ahir passada per l'Ajuntament el regidor del grup de la Unió Comercial, don Isidor Roldán, proposa que fossin deixats cessants tots els empleats municipals que siguin parents dels regidors actuals, per existir ja d'antic un acord capitular en aquest sentit.

El regidor senyor Casca proposa llavors que la cessantia es faci extensiva a tots els parents dels regidors que hagin estat nomenats després de la data en què es prengué aquell acord, i com que aquest es remunta a vuit anys, la mesura comprendrà gran nombre d'empleats de l'Ajuntament.

L'acord fou pres per unanimitat.

A CAP JUBY?

Les Palmes. — S'han rebut ordres d'organitzar immediatament un batalló d'infanteria i una bateria de muntanya.

S'ignora la destinació de les dites tropes.

SOBRE L'IMPOST D'UTILITATS

Saragosa. — La Cambra de Comerç, en compliment de l'acordat a l'Assemblea del dia 14 del corrent, ha cursat les oportunes invitacions a les associacions i gremis perquè designin els representants que actuen com a delegats a la Junta de Defensa que es constituirà per a coadjuvar a la consecució de les conclusions aprovades sobre l'impost d'utilitats.

En la sessió celebrada per la Diputació provincial s'acordà adherir-se a la dita Assemblea i fer-ho saber així a la Cambra de Comerç.

El governador civil ha rebut un

telegrama del ministre de Finances, en el qual li acusa rebut de les conclusions i ofereix estudiar-les amb simpatia.

PALAU DE LA MUTUALITAT

Madrid, 17, 5'15 tarda.
El doctor Girona i Trias, fundador de la Quinta de Salut «L'Alleança», de Barcelona, l'ex-president de la mateixa, senyor Torner, i l'escriptor En Santiago Vinardell, com a delegat de la Junta Directiva d'aquella entitat barcelonina, a Madrid, es troben a aquesta Cort, designats per a portar a cap els treballs preparatoris de la construcció, a Madrid, d'un Palau de la Mutualitat, que serà una Quinta de Salut per l'esti de la que hi ha a la ciutat comtal.

L'establiment d'aquesta institució a Madrid es farà per iniciativa del Rei, i aquest, en assabentar-se de l'arribada a Madrid dels esmentats senyors, els ha cridat, en unió del senyor Vinardell, per a fer-se informar detalladament de la forma com es van a realitzar els propòsits que tenen.

Aquesta nit, a les deu, a l'estatge de l'Associació de la Premsa, els dits senyors canviaran impressions amb els presidents de les més importants societats obreres, de funcionaris i de dependents de Madrid.

AUDIENCIA

La Reina Donya Victòria ha rebut la senyora de Merry del Val.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Se sap que la matinalada del diumenge, el tinent Sanz Andreu passà per la posició del Zaió; portava passaport, a nom d'un subditi nord-americà, pertanyent a la legió estrangera d'Àlgeria, vestint l'uniforme de legionari i no infongué sospites perquè duia la documentació en regla; així, doncs, travessà el riu Muluya pel pas Saf-Saf, dirigint-se a Urdia.

Al dia següent passà pel Zaió un altre individu íntim amic de Sanz Andreu, anomenat Mateu, que li facilità la fugida i es dirigí també a Urdia.

Es creu que el tinent Sanz Andreu s'ha embarcat en direcció al Perú.

El defensor, comandant Sánchez Ledesma, no sap on és el seu defensat.

El general Losada ha conferenciat extensament, per telègraf, amb el ministre de la Guerra, senyor Alcalá Zamora. Aquest li ha comunicat el nomenament de comandant general.

«Es gestiona que es faci a Sevilla l'acte d'imposar la medalla militar al grup d'esquadres d'aviació d'aquest territori, perquè hi assisteixi el Rei.

Dintre pocs dies es reunirà el consell de guerra d'oficials generals per a fallar una causa instruída com a derivació de l'expedient Picasso.

S'ha ordenat que el famós Muley Mustafà abandoni aquesta plaça. Marxarà a Ceuta en el primer vapor.

DESGRACIA D'AVIACIÓ

A l'Aeròdrom de Quatre Vents, realitzant aquesta tarda proves en el concurs obert entre les cases estrangeres i espanyoles per a l'adquisició d'aparells destinats a l'exèrcit, s'ha elevat un aparell «Engliot», tripulat pel capità aviador italià Ferrat.

El nombre públic que ve presenciava les proves, amb assistència de les autoritats, ha observat que trobant-se a gran altura l'aparell havia perdut l'estabilitat, donant la sensació que no funcionava normalment. El fet ha produït fonda emoció en el públic.

**CAMISERIA
SANS
Boqueria, 32**
Especialitat en camises a mida

L'aparell s'ha desplomtat, caient a una muntanya pròxima a l'Aeròdrom.

Ràpidament s'ha acudit en auxili de l'aviador i aquest ha estat extret d'entre les desferres de l'aparell, que havia quedat completament destruït.

El capità Ferrat ha estat traslladat ràpidament a la clínica de l'Aeròdrom en estat gravíssim, apreciats-se-li la fractura de les cames, clavicula i probable del crani.

De seguida s'ha notificat la desgràcia al ministre de la Guerra i a l'ambaixada italiana.

A L'ENTRADA AL CONSELL

A tres quarts de sis han quedat reunits els ministres a la Presidència.

A les cinc ha arribat el president, manifestant que hi anava aviat per haver de despatxar abans del Consell alguns expedients i telegrams, un d'aquests de condol al Nunci per la mort de la seva mare.

El cap del Govern ha insistit en les seves manifestacions d'aquest matí, dient que el Consell seria tranquil.

Ha afegit que no tenia cap notícia que facilités.

Després ha arribat el comte de Romanones.

— Arriba aviat per a conferenciar amb el president? — li han preguntat els periodistes.

— No. El que passa és que se m'ha perdut la citació i no sabia si el Consell era a dos quarts de sis o a les cinc. Per això he optat per un terme mitjà, i he vingut a les 5'10.

— Com es troba?

— Millor, encara que un xic feble.

— Es creu que era una malaltia aguda? — ha observat un reporter.

— I quin malaltia sagastina! Hauria desitjat que la tingués el que ha suposat això. A part que si hagués estat una malaltia d'aquell caràcter no hauria vingut al Consell.

El senyor Sàlvila ha arribat després, dient:

— Avui si que vine d'orient. No porto absolutament res més que la meua persona per a parlar amb els meus companys dels assumptes d'Àfrica.

El ministre de Finances ha manifestat que li havien parlat els subalterns de Telegraf, per a sol·licitar una vegada més que se'ls inclogui en les millors acordades a favor dels subalterns.

«Es he dit que havia d'estudiar l'assumpte, perquè el ministre de Finances no pot deixar-se influir pels bons desigs.

En arribar el ministre d'Estat se li ha preguntat sobre la suposada sublevació de la tribu de Cap Juby, contestant:

— No hi ha res d'això. Al contrari, precisament ahir vaig rebre un telegrama del governador general de les possessions de l'Àfrica Occidental, dient que no hi havia res de nou.

El senyor Alcalá Zamora ha dit que duia al Consell expedients de tràmit.

DELEGACIÓ

El president de la Quinta de Salut «L'Alleança», de Barcelona, el metge director de la Quinta, i el delegat de la mateixa, a Madrid, senyor Vinardell, han donat compte al president del Consell que venen a fundar una delegació a Madrid.

EL COMANDANT DE MELILLA

Madrid, 17, 8'30 nit.

El general Vives, nou comandant general de Melilla, ha complimentat aquesta tarda al monarca i també ha tornat a conferenciar amb el ministre de Marina. Demà es proposa fer-ho amb el president del Consell i amb l'Alt Comissari. De seguida marxarà a Cartagena i des del aquell port es trasllatarà directament a Melilla.

EL CARRIL MADRID-VALENCIA

Amb els comissionats valencians que l'han visitat avui, ha parlat extensament el Rei del projecte de fer carril directe Madrid-València, excitant a la comissió, com als representants dels interessos de València, a que no omittissin ocasió ni esforç per a aconseguir en el termini més breu possible que tan important obra es portés a efecte, perquè a ella estan lligats els interessos agrícoles i industrials d'aquella regió.

L'ESTANDART DEL TERÇ

Aquesta tarda ha estat rebut en

audiència pel monarca el senyor Vidal i Ribas, el qual ha mostrat a S. M. l'estandart del Terç estranger.

Constitueix el dit estandart una veritable obra d'art. A l'anvers apareixen brodats d'or sobre ras, prima, rosament, les insígnies de des de les banderes de l'heroica unitat i la llegenda següent: «Legionaris a lluitar legionaris, a morir». Al darrera apareixen els noms de les accions en que el Terç intervingué al Marroc i els dels caps que l'han manat, figurant entre ells el tinent coronel Millán Astray. El guardamà, que és d'argent, porta inscrita la dedicatòria del donant senyor Vidal.

L'estandart serà portat a Barcelona i després s'haurà de portar novament a Madrid, on se celebrarà la cerimònia de remesa al Terç.

DETALLS DE L'ACCIDENT D'AVIACIÓ

Madrid, 17, 9'15 nit.

Detalls de l'accident d'aviació ocorregut aquesta tarda a l'Aeròdrom de Quatre Vents.

A l'Aeròdrom es trobaven el sots-secretari del ministeri de la Guerra, el general Echagüe, el coronel Soriano, tots els caps i oficials pilots, els pilots estrangers i els representants de les cases que han enviat llurs aparells al concurs. També hi havia molt públic i especialment nombroses senyorettes.

Diversos pilots han realitzat alguns vols i entre ells el capità d'artilleria senyor Ureta, que ha fet un vol precís.

Tripulant un aparell lleuger, ha sortit el capità italià Francesco Ferrarín, professor amb aparell a l'Escola de Quatre Vents.

El pilot s'ha aixecat com uns deu metres i a aquesta altura ha sortit fent el que en acrobàcia se'n diu al borrotxo.

Després s'ha elevat un 20 metres almenys i ha realitzat un vol sobre el camp, model de pericia i de domini de l'aparell.

A aquesta altura ha intentat passar per entre la torreta que té el far per als vols nocturns i un dels barbacans.

Per a executar el seu propòsit ha tingut necessitat de passar l'aparell amb les ales en posició vertical i fer un viratge còrrut.

El moment de passar l'aparell al costat de la torreta, sobre la terrassa de la qual hi havia nombros públic ha estat emocionant. Per la forma en que ha entrat l'aparell s'ha vist que era imminent l'inevitable accident.

En efecte, a uns vint metres de distància l'aparell s'ha clavat d'ala a terra i ha quedat materialment desfet.

Les persones properes al lloc on havia caigut l'aparell s'han apropat a aquest i han tret d'entre les desferres el pilot que en un automòbil ha estat traslladat al botiquí d'urgència.

En treure'l d'entre les desferres del destruït aparell el pilot sagnava abundantment pel nas i se li podien apreciar diverses lesions a la cara.

En el botiquí d'urgència ha estat assistit pel metge de servei a l'Aeròdrom, ajudat per un altre metge particular.

El senyor Ferrarín sofria, ultr les lesions a la cara i intensa hemorràgia nasal, la fractura completa de la cama esquerra.

El senyor Ferrarín, en recobrar el coneixement, a la sala d'operacions, no ha pogut explicar l'accident, perquè es trobava encara alienat per l'efecte del cop.

Es vols han continuat, no obstant la desgràcia esdevinguda.

Prop de les set de la tarda, en el tren militar de Quatre Vents, ha estat traslladat el capità Ferrarín a l'Hospital militar de Carabanchel, en una de les sales del qual ha quedat instal·lat i assistit convenientment.

EL CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 17, 10'30 nit.

A dos quarts de nou ha acabat el Consell de ministres, facilitant-se del seu resultat la següent nota oficial:

«El Consell terminà l'estudi del projecte de Reial decret sobre reorganització de l'Estat Major Central de l'Exèrcit, que quedà aprovat en la seva totalitat.

També aprovà les regles que determinen les atribucions de l'Alta Comissaria en relació amb les Coman-

dàncies generals, en compliment del Reial decret que suprimeix el càrrec de general en cap.

S'estudiaren dos projectes de Reials ordres, de Finances i Guerra, que en terme generals foren aprovats, encaminats a depurar l'emprament dels fons públics a la Península i al Marroc, i l'ús fet de determinades autoritzacions.

Els ministres d'Estat i Finances donaren compte de la situació, en què es troben les negociacions sobre convenis comercials.

Despatxaren els expedients següents:

Gràcia i Justícia. — Concessió de llibertat condicional a 330 penats, proposada per la Comissió assessora.

Guerra. — Concedint llibertat condicional a un sentenciats del fur de Guerra; i autoritzant l'adquisició de mantes per a l'exercit, i l'execució d'obres a la línia del tracto-carril de Tistutin a Drius.

Finances. — Concedint a l'Ajuntament de Segovia el cobrament d'una decima sobre la contribució urbana industrial per a dedicar-la a reformes urbanes.

Governació. — Convocant concursos per alrendament d'edificis destinats a governs civils d'Orense, Ossa, Babels, Navarra, Logronyo i Lugo.

Instrucció Pública. — Aprovant el projecte d'anunci de subhasta del nou edifici dedicat a Escola d'Indústria, d'Alcoy.

LA SECRETARIA DE L'ALTA COMISSARIA

Es confirma que els esforços fets pel ministre d'Estat per aconseguir que el senyor López Ferrer torni al Marroc com a secretari de l'Alta Comissaria, ha resultat infructuosos, fins ara.

El senyor López Ferrer allega que el secretari general de l'Alta Comissaria ha d'esser un polític de la confiança del senyor Silveira, ja que el Govern ha preferit per al càrrec d'Alta Comissari un polític a un tècnic. I tan decidit està a no tornar a Tetuán, que ha demanat al senyor Alba que el destini a Mèxic.

El Govern no sap a qui nomenar per a substituir-lo, però hem sentit dir que tal vegada recorri a l'interveintor senyor González.

LA PRODUCCIO CEREALISTA

La Epoca dona la veu d'alarma sobre l'inquietant esdevenidor de la nostra producció cerealista.

El règim de les implantacions, part de les quals es va podrir als molts, determina una reducció de 40.000 hectàrees en la superfície sembrada.

Aquesta circumstància, agreujada pel mal temps i la plaga de la llagosta, fan fet que el preu del blat sigui superior al que assolí els grans mercats de producció, sense que a penes guanyi.

El pagès ve suportant les despeses de producció que imposa la pertorbació dels anys passats i la supervalorització artificial que donaren a les terres els anys preus ocasionals als seus productes. Ni adhue emparat per l'arancel, pot suportar la competència

del blat estranger, quant per a aquest del blat estranger, quan per a aquest dat continua i la collita de 1933 és inferior a la de 1932, serà precis autoritzar aquesta importació per greu insuficiència de la collita; i les coses poden pendre proporcions de catàstrofe.

L'organ conservador invita al Govern a que adopti un pla de conjunt que abraçi totes les activitats econòmiques que juguen en el problema; i recorda la Setmana del Blat organitzada a França i els treballs semblants realitzats en altres països, per a fer front a la crisi cerealista que s'apropa.

L'infant Ferran

A Barcelona

En el vapor «Mallorca» va tornar ahir matí de la illa deurada l'infant Ferran.

Al moll hi havia el capità general, el governador i algunes altres persones.

L'infant anà a la Capitania general, on rebé la salutació de l'autoritat eclesiàstica i dels elements militars.

A continuació el comandant general de sometents En Plàcid Pereyra, el presentà a alguns caporals de Barcelona.

També hi havia el caporal del partit En Josep Bertran i Musitu.

Conversant amb els dits senyors, elogià l'institut.

A Sitges

Poc abans del migdia, en automòbils, marxaren a Sitges l'infant, els seus ajudants, el capità general amb el seu En Marià de Rivera, el senyor Bertran i Musitu i el marquès de Vilanova i Geltrú.

Fou un viatge deliciós ja que el magnífic estat de la carretera asfaltada que la converteix en una pista, permet assaborir tots els plaers del turisme automòbil, afegint a les belleses incomparables del nostre litoral, sobretot les magnífiques Costes de Garraf, foren motiu de les més agradables impressions que encaixaren el visitant.

A l'entrada de la xamosa vila de Sitges se li tributà una rebuda afectuosa per l'Ajuntament i tota la població acompanyants d'una banda i endomassant els balcons.

L'alcalde, En Josep Planas i Robert saludà l'infant acompanyant-lo per la població.

Visità l'hoste el Cau Ferrat i després baixà per les escales del Baluard. Nombrós públic s'havia aplegat per aquells encontorns.

Per la Ribera s'anà al pavelló de Mar on es prengué l'aperitiu.

Després es traslladaren al Parc Hotel de Terramar on s'ells obsequià amb un esmorzar durant el qual fou tema de totes les converses el futur gran nom que assolirà Sitges que veu avui associades a les seves belleses naturals obres com l'Autò-

drom i la naixent ciutat jardí als seus peus.

Després d'admirar el parc, els llacs i les urbanitzacions de Terramar, la comitiva es dirigí al lloc d'emplaçament de l'Autòdrom, on els consellers de l'empresa constructora, senyors Felip Batlló, Francesc Armengol i el Director i Arquitectes de la mateixa, senyors Armand, Mestres i Martiño, feren els honors de rubrica.

L'infant recorregué les obres avdament interessat per l'empresa, expressant el seu desig de tornar aviat per assistir a una de les grans curses internacionals.

Després de manifestar novament la viva satisfacció que el viatge li havia produït, l'infant continuà el seu viatge cap a Cambrils.

Estigué al Parc Samà i a les dotze agafà el tren per a anar cap a València.

Bisbat

La Junta auxiliar de Senyores de la Congregació de la Caritat Cristiana celebrà avui, a les onze, la funció anual a l'església parroquial de Sant Jaume, amb exposició de S. D. M. i serné pel P. Anicet de la Sagrada Família, canelleta descalça, alternant amb els resos escolhides composicions musicals. Les misses seguiran cada mitja hora, com de costum. A les portes de l'església es recolliran almoines per a socórrer els malalts pobres.

Ahir el senyor bisbe va administrar el sagrament de la Confirmació a l'església del Pl, actuant de padrins don Pere Serra i Puigarguer i la marquesa de Caldes de Montbuy.

Demà començarà una tanda de conferències científico-religioses a Sant Andreu de Llavaneres el jesuïta P. Josep Maria de Bausili.

Avui començarà una tanda de exercicis espirituals a la parroquia de Sant Francesc de Paula, sota la direcció del doctor Codina i Sert.

En «El Iris de Paz» hi ha una relació de la visita del General dels Missioners del Cor de Maria amb el Sant Pare en la qual es va parlar de la causa de beatificació de l'arquebisbe Claret que està molt avançada.

Els Pomells de Joventut

Avui, al matí, el Pomell de Joventut Sant Jordi visitarà col·lectivament l'estatge del Centre Excursionista de Catalunya.

Un membre de la Junta Directiva donarà als joves visitants una acurada explicació de la tasca eminentment cultural i patriòtica que ve realitzant tan benemèrita entitat.

NERVIOS

Las autoridades médicas recomiendan

Perlas de Valit

como excelente calmante de los nervios:

Dolor de cabeza, estados de exaltación, molestias de corazón, neurastenia e histerismo, desvelo nervioso, y en Perturbaciones de la menstruación

Pídase en las farmacias frascos de origen de 25 perlas.

Productos Químicos Meister Lucius & Brüning, S. A. Barcelona. Apartado 204

Musicals

Avui, diumenge, tindrà lloc al Salut Esport Club, el primer dels concerts organitzats per aquesta temporada, els quals van a càrrec del Conservatori de la Infanta Isabèl.

El programa, disposat per a avui, comprèn obres dels mestres Ludovic, Morera, Schumann, Mas i Serracant, Freixas, Bosch Humet, Toselli, Beethoven, Sánchez Deyá, etc.

El concert començarà a les cinc en punt de la tarda, i mentre s'executin les obres no es podrà entrar ni sortir de la sala.

Necrològica

A l'edat de 82 anys ha mort En Miquel Pantaleoni i Giusti.

La seva desaparició del món dels vius serà molt sentida entre les seves nombroses relacions.

Acompanyem a la seva apreciable família en la pena que passa, especialment als seus fills Joan i Arnau, volguts amics nostres.

Després de cinc dies de liti a conseqüència d'una bronconeumonia, ha mort el jutge municipal del districte de la Barceloneta, N'Hermeland Ripoll Salvadors.

Havia ocupat el dit càrrec durant vuit anys al districte de Sant Joan d'Horta, essent ascendit el primer de gener de 1922 al que actualment ocupava.

Diverses vegades havia actuat de jutge accidental del Jutjat de prime-

ra instància i instrucció del districte de la Barceloneta.

Desans en pau.

Obituari

ENTERRAMENTS

N'Hermeland Ripoll i Salvador. Avui, diumenge, a dos quarts de deu d'Arbú, 5.

En Miquel Pantaleoni i Giusti. Demà, a dos quarts de deu, Avinyó, de la República Argentina, 64. Parroquia dels Josepets. Cementiri de Sant Gervasi.

En Mateu Pijuan i Somol. Avui, a les onze. Cortis Catalanes, 513. Parroquia de Sant Josep Oriol. Cementiri de Les Cortis.

FUNERALS

En Martí Callo i Josep. Mort el del corrent, demà, a dos quarts d'onze, a Santa Anna.

N'Eduard Casals i Co. Mort l'1 de corrent, demà, a les deu, funerals a la parroquia de Sant Pere de les Puelles.

ANIVERSARIS

En Francesc Morel i Duran. Mort dia 19 de febrer de 1922. Demà, a dos quarts d'onze, a la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Maria del Pilar de Saenz i Denis de Pou de Foz. Enterrada ahir matí a Sant Gervasi.

Na Caterina Planell i Saldasasaga. Enterrada ahir al matí al Cementiri Nou.

En Jaume Matalonga i Bertran. Enterrat ahir tarda.

En Josep Serró i Mor. Enterrat ahir matí.

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER
Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

SEGONA PART

L'ESTIMBADA

dar-te ben fàcilment: si per un cantó has perdut vint mil duros, sapigues que amb les Villanias ja en porto guanyats a hores d'ara cinc cents mil. Ves si és poca la diferència. Què et sembla? Vaja, dona, vaja; no t'amoïnïs amb tonteries!

La Catarina callà per no dir un disbarat. Ningú tan desgraciada com ella, col·locada entre aquell marit i aquella filla, incapaços de compendre-la! Cinc cents mil duros més que se n'anirien com havien vingut! Ella no podia compartir els entusiasmes del seu marit pels negocis aleatoris de Borsa que la felen viure amb un al al cos, ni menys encara el des-

deny amb què mirava la noia tot el que era qüestió d'interessos. El per venir se li presentava negre com gola de llop, tant més prenyat de perills quant més clar veia que el marit, emper per la vanitat, llançava que era un gust, i que, confiat fins a l'extrem, quan menys s'ho pensaria es trobaria despullat i menyspreat pels qui ara tant l'afalagaven. L'opressió d'esperit amb què la tenia aquest conflicte, feia créixer la cobdícia i previsió d'aquesta dona, fins a un punt que ratllava ja en passió. Les pors creixien i el desig de salvar-se de totes passades era una idea fixa, que no l'abandonava mai. Escriví a son germà, i aquest respongué molt malmat i tristot, parlant de sos mals de cap per a obrir-se pas a París, insinuant l'enyorament que sentia en veure's tan lluny de Barcelona i reduint la resposta del punt principal a dir-li que ja recordava la conversa i la promesa de lo referent a la casa, que no es despaucien, que ell veuria, ho consultaria amb calma, i si un dia tornava a Barcelona, arreglarà el que tingués arreglat. La confusió i rabietta que li causà la carta, augmentà fins al darrer extrem quan pogué relacionar aquell paràgraf amb uns altres que li donà a llegir En Bernat l'endemà, on En Francesc ordenava a son apoderat que deixés cuidar a sa germana del cobrament i custòdia de tots els crèdits escrituraris que per testament a ell pertocaven, i que es reservés, únicament, al caixer d'En Foix l'administrar la casa de la plaça del Regomir, conservant tancat i amb el mobiliari el quart pis, enviat-li els lloguers que cobraria del segon terç i botigues,

eximint de tot pagament el senyor Monfar, a qui, de sa part, diria que podia seguir ocupant el primer de franc.

La Catarina s'encengué d'odi contra son germà. Estava vist que es feia amo de la casa, que l'hipòcrita anava treient les ungles, i li escrivi, llavors, una carta rabiosa, dient-li, entre mil fàstics i injúries, que «no volent-se cansar per qui no es mereixia el nom de germà ni sabia portar com devia el de Tio havia entregat ja a En Bernat escriptures, pagares, diners i tot el que li pertocava a En Francesc de l'herència de sa mare, per a deixar ben partits els camps; però que ella, a sa vegada, reclamava la meitat que li corresponia del diner que ell havia pres per anar-se'n a París, on li desitjava el premi que Déu havia de donar-li per ses virtuts». A lo qual contestà el germà, enviant una lletra de dos cents duros, acompanyada de dues ratlles que deien solament: «Ets una beneïta, la! ja! ja! — Francesc.»

II

El malestar que les precipitades cartes portaren a casa En Foix era terrible. La simpàtica figura d'En Francesc fou substituïda ben tost en l'entiment d'En Gil i la Catarina pel record de la persona més ingrata i odiosa de la terra. La Delineta se senti de prompte ficada en el més espantós turment. Enamorada de debò, no podia de cap de les maneres comprendre aquell canvi, i els dictaris i recriminacions que contra En Francesc dirigia ben sovint la senyo-

ra Foix es clavaven al cor de la noia com punyalades, sense que li fos permès exhalar un ar ni insinuar la més lleu disculpa, si volia establir-se insults i mals tractes i evitar a sa mare enrabides que la posaven malalta i tot. Llegides les cartes pels seus propis ulls tres i quatre cops, no havia sabut pas veure-hi la noia més que respostes un xic vagües que es prestaven a interpretacions; però res, ni una paraula que revelés categoricament les deshonroses intencions que pare i mare suposaven al jove. La darrera frase «Ets una beneïta», contenia per a ella, més que un sarcasme, una exclamació bondadosa, un perdó pels insults i atropells que l'havien precedida, un crit de dignitat, o, si es vol d'orgull, d'aquells amb què solia llançar En Francesc tota discussió, sempre que es veia calumniat o mal compres; fins tot un dipòsit de promeses per al dia que la calma el deixés parlar. La rialla final acabava d'expressar perfectament la situació d'esperit en agafar la ploma. Era en aquella carta l'home de sempre; res com aquest retrat per a provar que no havia canviat gens ni mica. A la vista de la noia no hi havia, doncs, més que un d'aquells malentesos terribles que a lo millor separen els cors més afins per peresa d'explicar-se o febequeria d'amor propi. Inútils sos esforços per a desvanèixe'l davant de sa mare, cercà ocasió per a veure's a soles amb el bon oncle Bernat:

— Escolti — li digué, abaixant la veu i atansant-li una cadira, un cop tancat a l'estatge mateix de la noia: — presum de què vull parlar-li?

— En Bernat arrupí les espatlles, ar-

rugà el morret i rodà el cap. «Bé pensà la noia, bon senyal.» S'assegué davant d'ell en una cadira més baixa, quasi fregu a fregu dels peus i donant-li amb les mans copets als genolls i després de molt obrir i tancar els ulls, llepar-se els llavis, i donar el caparró llambregant pel sostre i terra, enarcar el coll, engolir-nusos i fer altres mil moneries que delataven son embarràs i teníen aquell pobre somniador fet un bodec més ple de confusions que ella mateixa, prosseguí:

— Doucs, em guardara un secret! — Prou, i també dos, si vols.

— Escolti: que li escriví molt tot de Francesc?

— En Bernat somrigué, mamant-se la partida.

— Hoia! — feu, donant una bufetada amorosa a la noia. — Esas tene més?

— No, senyor; no hi ha res d'això — s'apressà a dir la noia, més roja que un foc.

— De què? Jo encara no he dit de què.

— Vaja, no em faci enfadar — pregà la noia, amagant el rostre entre els genolls de son oncle.

— Però si ets tu, si ets tu, infel·la, que et descobrèixes! Jo no he fet més que una admiració que no dures, — objectà En Bernat, aixorrit per l'encís d'aquella ingenuïtat en debades distressada de malícia.

— Li demanó que em respongués a la pregunta i deixis de suposicions aventurades — replicà la noia, sense aixecar el cap.

— Bé, — feu ell, mort de riure, amb la bonhomia que li era natural, — Vols que et digui si En Francesc m'es-

Pagina Musical de LA VEU

18 de febrer de 1923

73

La Música als Estats Units

Els compositors joves

Hem ja dedicat, des de les «Pàgines Musicals» de LA VEU, més d'un article de divulgació, als joves compositors de Rússia i d'Anglaterra. Avui a parlar, breument, dels joves mestres nord-americans. Car, equivocaria totalment aquell que es pensa que no hi ha avui altra música interessant que la música de la qual hom parla amb més freqüència. Ultra els grans moviments i les grans agrupacions, les nacionalitats importants, cal comptar també, sense cap dubte, amb l'acció viva i plena d'eficàcia de les nacionalitats menys importants, musicalment considerades, o fins de les nacionalitats petites, modestes. Ningú ignora avui, per exemple, el lloc eminent, enlairadíssim, que ocupa ja la nostra Catalunya renaixent, des del punt d'albir del cant col·lectiu o coral. Tothom sap ja aquí i fora d'aquí, que cap literatura coral dels nostres dies s'arriba avui tan original i tan innombrablement valuosa, com la que constitueix el repertori dels orfeons nostres. Qui ignora avui, en fi, els noms dels interessants de Prokofiev, de Stravinski, de Grieg, de Sibelius i de Debussy, es refereix a la jove Hongria, als noms, per exemple, de Kodály o de Bartók o als de Leo Weiner o Dohnányi? Si, arreu hom furga, hom s'adona, per tal d'arribar a crear, en el món totora suggestiu de la oella música, un art ben personal, ben nacional.

L'Escola Normal de Música, de París, organitza, sovint, importants curses i conferències. Ara bé, el dia 7 de passat octubre, Lazare Saminsky parla, a la susdita Escola, dels joves compositors del Nord Amèrica. Apresant-nos a dir-ho: el nostre present troball serà una síntesi de la conferència d'En Lazare Saminsky. Però que als aficionats de la nostra terra els interessarà conèixer una nova nacionalitat musical que lentament sorgeix...

Existeix al Nord-Amèrica un ja ben respectable nombre de compositors coneguts. Citem-ne alguns: M. Loeb, Ernest Schelling, John Alden Carpenter, John Powell, C. Cadman, autor de l'òpera «Chamewiss», Walter Damrosch (ben talenós director de la «New-York Symphony»), Rubin Goldmark, Frank Patterson, autor de l'òpera «Echos» etc. Però En Saminsky parla, preferentment, en la seva conferència ja esmentada, dels joves compositors americans, dels joves mestres que lluiten, actualment, amb bella i generosa aridesa, amb el fi de crear una escola.

Fins ara — diu Saminsky — en la majoria d'obres, hom sentia ben netament una mena d'assimilació de diferents elements estrangers, alemanys, italians, eslaus, orientals, dels quals la personalitat de l'autor s'alliberava amb dificultat: la jove generació sembla voler fugir de tot això, així com també d'aquella tendència vers el nacionalisme, que consistia, per part dels músics Mac, Doe, Cadman, John Powell, en manlleuar elements no ja estrangers, sinó vus entre els nostres negres o indis. Aquestes tendències seran ara reemplaçades — afegeix Saminsky — per la que consistirà en encarnar en les obres novales, les característiques de la raça, del país, de la història i de la indústria americana.

Kaminky forma tres agrupaments de joves músics: Els ja gairebé famosos: C. Engel, Deems Taylor, L. Grünberg, Emerson Whithorne i Albert Elkus; els joves F. Jacobi, Walter Kramer, Leo Ornstein i Leo Sowerby; i els més joves encara, que comencen, actualment, llur diem-ne trajectòria.

C. Engel nasqué l'any 1883. És fill de pares alsacians. La cultura del jove mestre és ben francesa. Ha rebut la influència de Debussy. És un músic i un escriptor pulcritsim. Ha estat successivament redactor en

cap de les edicions de la «Boston Music», i director de la secció de música de la Biblioteca Nacional de Washington. Ha escrit melodies per a cant i piano, obres per a piano i violí, un llibre interessantíssim: «Alla breva from Bach to Debussy», i ha col·laborat en publicacions de Nova York, Londres, etc.

Deems Taylor és fill de Nova York. Nasqué l'any 1885. És un músic originalíssim i un literat musical de gran talent. Estudià a la Universitat de Nova York. S'ha dedicat molt al periodisme. Ha escrit un Poema simfònic: «Cant de la Sirena», cantades per a cor i orquestra: «Nautilus» i «The Highwayman». «Lieder», reculls de cançons populars franceses, angleses, russes, belgues, etc., escaientment harmonitzades, i una suite bellíssima: «In the looking glass».

Luis Grünberg és un excellent pianista. Ha tocat amb èxit a Rússia, Àustria, Suècia, etc. És un deixeble estimadíssim d'En F. Busoni, el qual escriví fins i tot un llibret d'òpera per al seu deixeble. Grünberg guanyà el premi de 1.000 dòlars creat per Eric Flagler, president de la «New-York Symphony». El jove músic que ens ocupa ha escrit, entre altres coses: «Els meus somnis», Sonata per a violí i piano, «Concert» per a dos pianos, dues suites («Polychromes»), etc.

Emerson Whithorne nasqué a Cleveland, l'any 1884. Estudià el piano amb Letchetisky i la composició amb Robert Fuchs i N. Tcherepnine. Whithorne ha escrit poemes i suites simfòniques. Cal citar la seva obra: «Dies i nits a Nova York». Ha escrit també pàgines per a piano, cançons i música «da Camera». Whithorne ha rebut la influència dels músics francesos i russos i també de les cançons populars de la Xina i del Japó.

Albert Elkus és nat a Sacramento (Califòrnia) i ha ja escrit una Sonata per a violí, Quartets, obres corals i orquestrals, etc. Estudià a Viena amb Fuchs i, després, a la Universitat de la seva terra.

Entre els músics encara més joves que els esmentats, cal citar Leo Ornstein, compositor inspiradíssim.

Frederic Jacobi nasqué a San Francisco, l'any 1891. Fou deixeble del mestre Philipp a París, i estudià la tècnica musical amb Rubin Goldmark a Nova York, i a Berlín, amb el mestre P. Juon. Ha creat belles produccions. La seva «Suite californiana» és, sembla, importantíssima. Jacobi ha escrit també obres per a piano, obres, Preludis per a violí, etc. Aquest jove músic és eclectic. Coneix les millors produccions d'arreu. És un erudit. Ha estat prou fort, però — diu Saminsky — per a poder servir la seva independència. És, doncs, un compositor originalíssim.

A. Walter Kramer és fill de Nova York. Nasqué l'any 1890. Estudià a la Universitat de Nova York. Són ben notables, llegim, els seus «Dos esbossos simfònics», la seva «Rapsòdia simfònica», per a violí i orquestra, el seu «Preludi per a un drama», etc. Kramer ha escrit també boniques cançons i ha harmonitzat tracadament melodies populars de diferents països. Aquest jove músic és, sembla, un excellent líric.

Leo Sowerby nasqué el 1895. Ha estudiat a Xicago, on és organista i professor del Conservatori. Ha escrit un Concert per a violí, una Rapsòdia, una Serenata, un Quintet, etc.

En parlar del tercer agrupament de músics americans, o sigui dels més joves, Kaminsky esmenta els noms dels següents compositors: Ricard Hammond, autor de melodies i d'un «Preludi Gòtic» per a orquestra; P. James, el qual ha escrit obres corals; Samuel Gardner, Albert Stoessel, Albert Spalding i Alexandre Stenert.

Convindria ara que els nostres directores d'orquestra es fixessin en els joves músics nord-americans. Fora interessant de conèixer algunes de les obres llurs. Com fora també curiós de sentir, per exemple, el que escriuen els joves músics russos, anglesos, hongaresos, etc. Car arreu hom furga, com deiem, per tal de crear, dins del món de la música, quelcom ben personal, ben nacional.

A. M.

Per les nostres cobles

Un projecte

Els observadors que segueixen de prop les activitats artístiques de les nostres cobles de sardanes, hauran tingut ocasió de notar un fenomen les conseqüències del qual es faran sentir tard o d'ajorn. Avui aquest fenomen comença ja a fer sentir els seus efectes. Em refereixo a l'estat precari que s'observa en el terreny del foment i continuïtat de les cobles empordaneses quant al seu desenvolupament i desenvolupament que pugui respondre amb plenitud als requeriments de les aficions sardanístiques cada volta més fermes i pulcras a Catalunya.

Durant la meua estada estiuenca a l'Empordà, he tingut diferents oportunitats per a escoltar plans de recança emesos per professors de cobla, que es podrien condensar així: És un fet que manca l'afició o la inclinació del jovent que puja en els pobles empordanesos a aprendre de tocar instruments de cobla, al revés del que succeïa en altres temps que es considerava l'ofici de músic com a complementari del mitjà fonamental a que es dedicava el jovent per a guanyar-se la vida.

Avui, degut al nou mecanisme econòmic del món postguerra, aquell jovent menysprea l'ofici de músic perquè els seus que guanya fent qualsevol ofici industrial o agrícola, no li fa sentir la necessitat de fer qualsevol sacrifici per a cercar un quefer complementari que l'ajudi a guanyar-se millor la vida.

Aquest estat, naturalment, conspira contra el desenvolupament normal de les cobles, avui tan necessari perquè la demanda d'audicions cada jorn va d'augment. En diferents indrets de l'Empordà on encara hi ha bones cobles, he sentit afirmar, amb fonament, que aquestes viuran mentre visquin els elements que actualment les componen, però que estan destinades a desmollorar, i fins a desaparèixer un dia o altre no lluny per manca d'aprenentis que sentin estímul d'esser músics.

Aquest estat havia d'esser sentit pels que formaren aquell projecte patrocinat per la Mancomunitat i altres entitats, quan tractaren de crear certs limitats focus d'ensenyament, mena de petits conservatoris o escoles musicals, per a fomentar l'ensenyament d'instrucció per a cobla.

Sembla que aital projecte va fracassar per efecte de dualismes locals, perquè foren diverses les localitats empordaneses que aspiraven a centralitzar aquesta mena d'escola musical.

Vist, doncs, per la experiència, la dificultat que presenta el fet d'harmonitzar aspiracions i satisfèr preferències, i tenint sobretot en compte que el que convé en primer terme és donar facilitats des d'un centre absolutament pràctic perquè el jovent dels pobles pugui rebre instrucció musical sense sacrificis personals i econòmics, crec que s'imposa enfocar la creació d'aquestes escoles o focus d'ensenyament des d'un altre punt de vista més ample.

Centralitzar aquest ensenyament en dos o tres pobles importants de Catalunya no resulta pràctic. S'ha d'evitar als deixebles la molestia i la despesa que representaria haver de traslladar-se de lloc per anar a rebre lliçó amb la freqüència necessària. Més que centralitzar així les escoles, convindria fraccionar-les arreu de Catalunya, en els indrets que per la seva tradició, importància i estat musical actual, podrien ésser focus d'ensenyament automàtic per les necessitats locals i fins veïnals o comarcals.

Així ens trobaríem que per tot on hi ha establerta avui una bona cobla a Catalunya, es formaria a la seva ombra pròpia un planter de deixebles.

Manera de realitzar-ho? És clar que l'impuls moral i econòmic hauria de sortir de la Mancomunitat com a representant dels organismes administratius de Catalunya. I aquest impuls hauria d'esser referent pels Ajuntaments.

Mal comptades, hi ha a Catalunya una dotzena de bones cobles, i entre els pobles que representen podrien anomenar Cassà de la Selva, Figueres, La Bisbal, Olot, Perelada,

Pla de Bages, Sant Feliu de Guíxols, Santa Coloma de Farnès, Torroella de Montgrí, Barcelona.

Doncs bé. Un pressupost anual dunes 25.000 pessetes, per exemple, distribuït per a subvencionar les capacitats de les dites cobles amb el fi de crear petites escoles d'ensenyament musical local i gratuït, podria fer brotar un bon planter de nous músics de cobla per arreu. En el ben entès que una part de la quantitat pressupostada, per exemple, una tercera part, hauria d'anar a càrrec de l'Ajuntament respectiu de cada poble afavorit per l'escola.

Crec que aquest és l'aspecte més pràctic de l'assumpte, i és l'única manera de poder fomentar aquesta mena d'ensenyament local en els nostres pobles, car, del seu conreu, depèn l'esdevenir sempre puixant de la nostra gran dansa popular, ensems que el refinament de la cultura dels nostres músics de cobla, necessitat, aquesta darrera, que es fa sentir cada volta més, donat el progrés que s'observa en l'art de compondre sardanes.

FLABIO L.

Bibliografia

APELES MESTRES: «Cançons». Quadern primer. — Iberia Musical. Barcelona.

La publicació d'aquest primer quadern de «Cançons» del llorejat poeta, i a la vegada dibuixant i músic, era esperada amb delat per tots els filharmonics que havien pogut gaudir de les primícies d'aquelles cançons en la memorable sessió del Taller-Museu Masriera, on l'aplaudí tenor N'Emili Veydrell, acompanyat per En Joan Massia, l'excellent violinista que és igualment destre en el piano, va donar-ne a conèixer un gran nombre d'elles que deixaren en l'auditori un record inesborrable, tan forta fou la impressió rebuda, tan endintre penetraren les cançons sorgides de l'inspiració febril de l'ahudit Mestre en Gai Saber.

Els nostres llegidors ho recordaran prou bé, puix que demés d'haver-se'n donat compte en les columnes de LA VEU, fou reproduït en una de les «Pàgines Musicals» el preambul que va escriure a propòsit per a dita festa el nostre company F. Lluïrat, i que també figura en l'edició que comentem.

L'agradable sorpresa que ens proporcionà el coneixement de dites cançons, musicals pel propi poeta, perdurà, doncs, a la vista del quadern suau publicat, al qual esperem que en seguiran forces d'altres. És un cas únic en el nostre renaixement artístic l'obra complexa de N'Apeles Mestres, al qual si l'hem admirat des dels primers records de nostra infantesa com delicat dibuixant i exquisit poeta, podem afegir-hi ara, prop de la vellesa, el nou gaudi espiritual que ens desparien les seves produccions musicals, les seves flairoses cançons, que enamoren per llur espontaneïtat, per llur bon gust, pel sentiment que les impregna, que fa tan rica i variada la col·lecció de les mateixes.

N'Apeles Mestres, com un nou Bérranger, el famós conçoner francès de la passada centúria, ha trobat per a les seves composicions poètiques les més escaients tonades que, passant de llavi en llavi, faran més perdurables les gaies inspiracions del mestre, d'una naturalesa tan musical, per altra part, totes elles, que sovint, com ja sabem, han estat adoptades pels mateixos músics de la terra.

Les cançons que integren el quadern senyalat són nades, com totes ses germanes, de font abundosa, sense el més petit esforç, i amb una tal sinceritat i espontaneïtat sorgiren, que més d'una cançó la creuríem presa de llavis camperols o d'origen popular: «Felicitat» i «Cançó de taverna»; altra mostra els aires senyorils d'un antic madrigal: «Minuet»; corpen més d'una per la força expressiva tota interior, com un resso de qualque «lied» de Schumann: «La non-non de la morta» i «La bosqueta rossinyolera»; i quina impressió de

natura, més feliç no ens dona per exemple, «Les gotes d'aigua»?

Saludem, per tant, l'aparició d'aquest primer volum de cançons com els effluvis primers de primavera que ens anuncien saborosos i ben saonats fruits en la gestió ardorosa de l'estiu.

JOAN LLONGUERAS: «Cançons i Jocs d'infants. Serie II: «Son deu noies per casar». «Els soldats venen de França». «Au, anem cap a la fira». «El dormilega». «A la terra del bon pa». «El joc del rei i dels seus fills».

Les festes d'infants: «Les figures del pessebre». «La festa dels Reis». (Unió Musical Espanyola. Filial de Barcelona).

Senyalem amb gust la publicació d'aquesta bella garlanda de cançons per a l'infantesa, que el nostre públic ha consagrat ja amb el seu aplaudiment. Totes elles són ben conegudes per la sovintesa de llur audició en les simpàtiques festes d'infants que tots els anys organitza en el Palau de la Música Catalana, el nostre company, l'infadigable mestre Llongueras. Bellament estan padres ara aquelles cançons s'aniran escampant ben cert per tot Catalunya i arreu, aconhortant petits i grans, que llur esperit és fort i esportador d'energies. La forta catalanitat que les impregna ha constituït, sense cap classe de dubte, l'exil franc que des del primer dia han trobat en mig de la nostra gent.

De les sis peces que integren la serie segona de «Cançons i Jocs d'infants» no sabríem dir quina és la millor. Si per la seva originalitat i finesa de composició es demana en tots els concerts la repetició de les «Deu noies per casar», quina fina ironia també no resplendex en el «Dormilega»; quin sentiment popular més viu no trobem en la «Terra del bon pa»; i en el «Joc del Rei i dels seus fills»; quanta força rítmica en els «Soldats venen de França»; quina joia més franca enlluerna l'exuberant composició «Au, anem cap a la fira»!

En quan a la «Festa dels Reis» i a les corepnedores «Figures del pessebre» que darrerament hem admirat al Palau, preferim copiar co que el mateix autor ha escrit per a determinar el caràcter i la finalitat de les composicions que, nomenades «festes d'infants», van destinades principalment i d'una manera especial a l'escola.

Diu així el mestre Llongueras:

«Les festes d'infants» segons el nostre pensament, voldríem que fessin petits, poemes vius, com si diguessim una mena de representacions o miracles populars, amb barreja de llegendes, de tradicions, de danses, de cançons i de simplicitats pràctiques litúrgiques, que poguessin portar a l'escola una significació, a l'ensenyament religiós i poètic, de les grans solennitats i commemoracions anyals.

Així com les cançons a l'escola han d'esser un breu comentari fresc, un comentari joïós, un comentari espiritual a la vida quotidiana dels infants, les «festes» haurien d'esser, cadascuna, talment una síntesi exultant de totes aquelles coses altes i eternes que mouen i eleven periòdicament el nostre esperit: les monjoies vibrants d'aquelles costums i d'aquelles solennitats anyals que porten llum i consol a la nostra vida material.

A nosaltres ens plauria veure com cada una d'aquestes «festes d'infants» es transforma, en allò que no és materialment essencial — i creiem hi ha suficient marge per això — i s'adapta a la vida, al caràcter i a les condicions de cada escola retrovant cada vegada el seu caire, el seu aspecte natural i fonamental, sempre, no cal pas dir-ho, que aquesta adaptació sia feta amb respecte i amor; sempre que sia el mestre, el pedagog, l'artista, l'apòstol dels infants el qui hi aporti la seva col·laboració, la seva interpretació, la seva interpretació, la seva passió viva.

Els homes poden exercir una influència en el viure dels infants, però cal dir que els infants no deixen d'influir molt fortament en la vida dels homes. Pensant amb els infants, treballant per ells i vivint

intensament amb ells totes les festes redemptores, el nostre cor d'homes no devindrà mai eixit i la tendror d'aquella primers anys ditxosos de la vida respindrà en nosaltres com una llum de benaurança.

Benvingudes sien, doncs, les cançons que desparten tan tendres i purs sentiments i amorosins els cors dels homes, asserenen l'esperit dels infants i l'enforteixen, fent oïr un demà més rialler que allunvi rencors i envejes esvaint pels nostres cantis. — J. S.

SALVADOR RAURICH. — Contrapàs

sarda, per a piano.
Heu aquí la primera dansa d'un Recull de velles dances populars de Catalunya, que s'anirà publicant. Es tracta d'una transcripció per a piano del contrapàs que tocava la cobla d'en Pep Ventura. En Salvador Raurich, conegut orfebre musical de «Las Noticias», ha revisat i harmonitzat amb innegable cura, el bellíssim contrapàs que assenyalam. No dubitem que la susdita transcripció serà «agraïda». Ultra la dansa pròpiament dita, En Salvador Raurich ofereix, demés, breus «Regles principals per a ballar aquest contrapàs».

Mal podrà hom alabar com es mereixen aquesta mena de treballs.

Cal escampar, en efecte, arreu de la nostra terra, les nostres dances i cançons. I això per tal d'amar-les i de ben «sentir-les» i d'enriquir així, rítmicament i melòdicament (tot donant-li vida pròpia) la música actual.

Segui, doncs, benvinguda aquesta primera dansa del futur «Recull».

Noticiari

Heu rebut el programa del concert efectuat darrerament a Nova York (Carnegie Hall), i en el qual la Schola Cantorum, de la dita ciutat, que dirigeix, com ja és sabut, el mestre Kurt Schindler, canta produccions de mossèn Lluís Bomeu, Antoni Pérez Moya i Antoni Nicolau. Heu aquí el que escriu el gran amic de Catalunya, el mestre Kurt Schindler, en parlar en el susdit programa, del «Captant».

«Alguns notes ajudaran a posar de relleu l'extremada habilitat del mestre Nicolau. Inspirat per la simètrica estructura del poema de Verdguer, el mestre Nicolau ha resolt el problema d'escriure una obra simfònica per a veus humanes, i així la seva composició està concebuda en la forma de la sonata clàssica. Demés, la caracterització de la «dramatis personae», per la seva apropiada distribució entre les diverses agrupacions de cors, s'és feta amb gran simplicitat. Les veus dels nois representen el plor de l'infant Jesús, i les paraules aconhortadores dels àngels, a les veus de soprans és encomanada la part de la Verge Maria, mentre els baixos representen Sant Josep.»

«Captant» és la darrera de les cinc obres mestres de Nicolau que han estat executades a Amèrica. És la de més dimensions, la més treballada, i també la que ofereix més dificultats d'execució. El venerable compositor, excessivament modest, feu tot el possible, per tal de dissipar el director de la Schola, dels seus propòsits de fer cantar «Captant», fent-li presents les seves traïdores dificultats. «Captant» ha estat executat, sols dues vegades a Barcelona, i encara ell amb millors condicions pel què es refereix als assaigs, i el fet de vencer tots els seus obstacles, ha estat sempre considerat com una gesta per damunt de l'ordinari.

Les altres obres del «Cicle místic» de Nicolau, són: «La mort de l'escola», «Divendres Sant», «La Mare de Déu» i «Entre firs». Les dues darreres obres no són encara publicades.

Ultra la seva vàlua musical, les obres del mestre Nicolau, amb els textos de Jacin, Verdguer, són una significativa mostra del despertar místic religiós, que constitueix una nota distintiva de la vida de Catalunya moderna, la mateixa terra en la llengua de la qual, un dels més grans místics de l'Estat Mitjà, R. Llull, va predicar i va escriure.

«La contribució espiritual de Catalunya és sincera i és forta i creix cada jorn.»

El públic novayorquí acollí amb el més gran entusiasme les produccions dels nostres compositors. L'obra del talentós director de la nostra Escola Municipal de Música triomfà sobretot de manera esclatant.

Heu rebut els primers números de dues noves publicacions barcelonines consagrades a la música: «Harmonia» i «Revista Catalana de Música» (Per què aquest títol, que pot confondre's amb facilitat amb el ja conegut de «Revista Musical Catalana»?)

Heu's ací, doncs, dues noves publicacions que vénen a col·laborar en la nostra vida cultural. Seguin, per tant, benvingudes.

Quelcom ens ha amargat, ho confessem, el plaer viu que hem sentit en veure, damunt la nostra taula, les noves publicacions que acabem d'esmentar. I és els mots de presentació que encapçalan la «Revista Catalana de Música». Heu's ací alguns dels susdits mots:

«La manca d'una lògica i constant relació entre el poble i la intel·lectualitat musical de la nostra terra, ha estat causa de la desorientació i endarreriment cultural que avui sofreix el nostre art a Catalunya.»

Alguns temperament somniadors, alunyats de la capital, i aduït molts que viuen llur vida, han hagut de renunciar al conreu d'una noble aspiració artística, que han sentit albirar en llur ànima, per manca d'aquella relació que, com llum guadora, els assenyalés el camí a seguir.

L'absència d'un ambient favorable a la fàcil expansió comunicativa, per no posseir un orgue adequat, ha limitat l'acció dels nostres mestres dins d'una esfera personal i restringida. Llur paraula no ha eixit del cercle que els empresona i els oïga, i tots aquells que somniaven realitzacions d'ideals de bellesa han sentit també l'opressió de llur isolament.

La «Revista Catalana de Música», truant en nom de l'art i de l'amor a totes les portes, les ha vist amablement obertes, i avui ens cap el goig d'haver aplegat tota la intel·lectualitat musical dispersa sota l'ensenyà glorirosa de la pàtria. Així, tot el seu pensament, sense mira de tendències, serà recollit i reflectit en les planes de la Revista i posat a l'abast de les vostres mans.»

Hom diria, en llegir els mots citats, que Barcelona és... Melilla!

Permetin's el jove director de la «Revista Catalana de Música», que li recordem el següent fet: i és, que ja fa «dinou anys» que existeix, en efecte, l'orgue adequat que sembla enyorar i que en els «dinou volums» que porta publicats la «Revista Musical Catalana», ja fa bella estona que s'hi ha trobat i corament aplegat, la intel·lectualitat a la qual fa referència. Que el jove confrare fullegi els susdits dinou volums i hi veurà treballs de la majoria d'escriptors (i de molts i molts d'altres de casa i de fora casa) als quals precisament, ha demanat aquests dies col·laboració.

Cal no oblidar ni tampoc menysprear, d'altra part, l'acció simpàtica i plena d'eficàcia d'altres Butlletins (i poc saben els sacrificis de tota mena que les esmentades publicacions representen), i la d'algun altra revista que, valentment, hom publica fora de Barcelona. Cal, en fi, pensar en les «Pàgines Musicals» de LA VEU, que representen també, ens sembla, un orgue bastant adequat de publicació...

Barcelona no és, decididament, Melilla!

Si el jovefratell confrare vol ésser respectat, en començar la seva tasca, innegablement simpàtica (i no serem nosaltres els qui deixarem de respectar-lo i aplaudir-lo... car sabem per pròpia i llarga experiència el què costa de fer les coses), caldria, tanmateix, que no oblidés i respectés també (podem assegurar-li que és un deure agraïssim de complir), la tasca dels altres!

Heu llegit amb viva simpatia un interessant treball: «La música i els infants», que ens adreça l'Ateneu Igualadí. És ben i nítida, en veritat, l'acció de cultura que realitza l'esmentat Ateneu. Ultra les classes de Química, Industrial, Telèxits, Electricitat, Comerç, etc., patrocina, amb ajuda de l'Ajuntament d'Igualada, un ja important Conservatori. Com ja és sabut, la direcció dels susdits Conservatori fou confiada al mestre Manuel Borrujo, el ben aplaudit director de l'Orfeó de Graus. Té, sobretot, importància, la classe de Solfeig i Cant, que es dona a l'esmentat Con-

servatori i a la qual assisteixen centenars de gentils deixebles (dels 5 als 12 anys). I l'Acció Cultural de l'Ateneu Igualadí i del Conservatori apareixen, sabem, plenes d'eficàcia. Per tal de donar públicament belles proves dels resultats del seu mètode d'educació, el mestre Borrujo té el projecte d'organitzar, durant la vinent primavera, una important manifestació amb els infants de les Escoles de l'Ateneu Igualadí, que s'efectuarà al Palau de la Música.

Alemanya

Per tal de commemorar el segon centenari de la mort de Kuhnau, el talentós precursor de J. S. Bach, va efectuar-se darrerament a Geising, un important festival. Hom executà les «Contates» de Kuhnau: «Weicht Jhr Sorgen» i «Voe schoen lenchdel der Morgenstern», la ben coneguda producció (curios model de música amb programa), «Combat de David i de Goliath», i la sàtira musical, atribuïda a Kuhnau, «Bierfelder-Komodie». El professor Schering, d'Halle, llef, demés, un interessant parlament i es descobrí una llosa, que ha estat col·locada a la casa on nasqué el gran músic. Hom llegí, damunt la susdita llosa: «En aquesta casa nasqué el dia 6 d'abril del 1660, el «Thomas-Cantor», Johann Kuhnau, mort el dia 5 de juny de l'any 1722.»

Anglaterra

Ha agraïat, a Londres, la música que el jove mestre Eugeni Goossens ha escrit per al drama «East of Suez». El mestre que ens ocupa ha estudiat la música popular que es canta als barris xinesos de Londres, i en trementre-la a l'orquestra moderna — escriu un crític — l'ha assimilada a la seva pròpia sensibilitat, que és una de les més fermes entre els joves compositors anglesos.

Segons «Monthly Musical Record», les produccions noves més importants executades darrerament a Anglaterra són les següents: «Simfonia en m i bemoll menor i Sonata», de Arnold Bax; «Pastoral Symphony» i «Misses» de Vaughan Williams; «Simfonia en si menor», de Bliss, i l'«Oda a la mort», d'Holst.

Bèlrica

S'annuncien dos concursos internacionals de cant coral. S'efectuaran a Lovaina i a Brusselles, els dies 8, 15 i 22 del vinent juliol. Es repartiran 25.000 francs.

Estat Unit

Alguns aficionats subvencionen la Orquestra Simfònica de Cleveland, amb la quantitat de 200.000 dòlars. I així per tal d'ajudar-la a viure, durant el present curs.

Ernest Schelling ha tocat a Nova York, amb la «New-York Symphony», que dirigeix el mestre Damrosch, el Concert en la menor, de Paderewski. Hom ovacionà llargament l'autor i l'interpretador.

Francia

S'ha estrenat al Teatre de l'Opéra, de París, un ballet: «Cydalise et le chèvre-pied», de G. A. de Clailave i Robert de Flars, i del mestre Gabriel Pierné. Parlant d'aquesta nova producció, heu's ací el que escriu, entre altres coses, el mestre André Mesager, des de «Le Figaro»: «Gabriel Pierné ha escrit una partitura plena de ritme, de franquesa i de distinció. Hi abunden les qualitats més eminentment franceses: el bon gust, la bella forma i la divina claredat.

Aquesta obra ens aconhorta de les elucubracions de les quals els programes dels nostres concerts són enverinats, i prova un cop més que el modernisme més autèntic no és pas forçosament el resultat de la cacofonia impotent i preciosa.

Els nostres «snobs» musicals no admiraran, probablement, aquesta obra; millor, car així esdevindrà la prova ben certa que és realment bella.»

Holanda

El Quartet Groeningha ha executat amb gran èxit un Quartet del jove compositor d'Utrecht, Jst Stanis.

Rússia

Traduïm d'un manifest bolxevista: «En tractar-se de la burgesia, la música serveix de distracció i de «narcotització» per als nervis massa excitats. Serveix també per a facilitar la digestió. Per a nosaltres, la música és un mitjà d'agitació, una necessitat per a l'obrer. La música ha d'entrenar-lo vers les manifestacions obre-

FIRA OFICIAL DE MOSTRES

17-28 març 1923

MERCAT AMERICA PRIMER CONGRÉS NACIONAL DE CAMBRES DE COMERÇ HISPANO-AMERICANES

21-27 març 1923

res; cal, doncs, saber com els obrers són educats des del punt de mira musical. Dissortadament, no tenim música proletària, i, no obstant, existeix una música per al proletariat (7). Tchaikovsky és massa patètic. El seu «Eugeni Onegin» és contrarevolucionari. Haydn és un reflexe de l'edat mitjana (7). Glinka és l'interpret de l'antiga noblesa russa i dels antics propietaris rurals. Schumann, Schubert i Chopin no són per ventura els interès de la burgesia i els representants dels moviments revolucionaris en els cercles cobrats?

Wagner és un «retrograda» i la seva música no és revolucionària sinó aparentment (7). Certament, tenim necessitat del deliciós Mozart, de l'heroi Beethoven, el Tità que crida al combat; saludem el genial Scriabine. No volem disminuir la importància de Rachmaninoff; ens inclinam davant Mendelssohn, «però no podem pas negar llur influència corruptora». Si els soldats rojos sentien la música d'aquells mestres, cada dia, durant un mes, perdrien les qualitats combatives.

Algú diu, amb malícia, que els soviets suprimiran ara els directors d'orquestra per tal d'alliberar els músics de la tirania dels susdits senyors.

També caldria, cretem, deslliurar els esmentats músics (un cop suprimit llur director) de la tirania (evidentment desagradosa)... del ritme. Car el ritme també preté imposar-se, també vol... i sol manar!

Suïssa

Heu's aquí els noms de quatre joves músics suïssos, les obres dels quals han estat ja sovint aplaudides: Ernest Levy, Rudolf Moser, Lluís Kelterbon i Walter Lang.

Hermann Suter, distingit director d'orquestra i Hans Huber, que acaba de morir, són considerats, a Suïssa, com els representants dels «vells».

Aquest curs s'executarà a Ginebra un «De profundis» d'Ernest Levy. Aquest jove mestre hha escrit també melodies per a cant i piano, una sonata per a orgue, etc.

Walter Lang i Rudolf Moser han escrit belles pàgines de música de camera, etc.

Lliga Espiritual de Nostra Dona del Montserrat

Exercicis espirituals de la secció de senyores:

La secció de senyores de la Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat ha organitzat enguany pels dies 19-24 de febrer una tanda d'exercicis espirituals per a senyores i senyoretas que tindrà lloc a l'església de les religioses de l'Ensenyança del carrer d'Aragó.

Uns quants dies de recolliment, dedicats a considerar amb detenició la magnitud dels nostres deures, davant Déu i la pròpia consciència, ens són ben necessaris.

La nostra vida es complica cada dia més; dins i fora de la llar hem d'actuar en un ambient moltes vegades massa dissipador, que no ens deixa lleure per la reflexió serena i solitària de l'esperit, sense la qual cap acció externa té eficàcia.

Sentim la necessitat d'intensificar la nostra vida interior i sobrenatural, que manté el callu de tot sacrifici i de tot heroisme, per a menar els nostres actes segons el voler de Déu.

Amb aquest bon desig nostre, convidem a totes les senyores i senyoretas als exercicis espirituals que donarà el P. Antoni Maria de Barcelona, O. M. Cap., segons l'horari següent:

Martí: A dos quarts d'onze, missa, i acabada la missa, sermó.

Tarda: A dos quarts de cinc, plàtica, rosari, sermó i visita espiritual. Durant la missa es llegirà l'Evan-

geli propi de cada dia i es cantaran diverses pregàries. Així mateix a tarda es cantarà l'oració «Parce domine» abans de començar l'acte, la «Salve», després de la Visita espiritual.

Dia 24. — A les vuit: Missa de Comunió general, celebrada pel reverend P. Abad de Montserrat.

La Junta, en convidar-hi a les senyores, espera, a més, que elles procuraran l'assistència de totes aquelles senyores que, si bé no són societes de la Lliga, poden, per la seva plaça i bones disposicions, treure fruit dels nostres exercicis.

No es seguiria prou fidelment a aquests actes l'esperit tradicional de la Lliga, si en ella la pregària no fos col·lectiva i cantada segons la Litúrgia cristiana.

El text i notació musical de tots els Cants pels Exercicis són al Catàleg Litúrgic del Poble, editat per l'Abadia de Montserrat, que es troba a totes les llibreries catòliques de Barcelona.

Sardanes

PER AVUI

Martí, a les onze. — El Foment de la Sardana de Barcelona celebra la 200 ballada de sardanes, a la plaça de Catalunya. Cobla L'Art Gironí i l'Orfeó Barcelonès.

El Foment Sardanià Andreu ha organitzat una audició de sardanes, al carrer de Bofarull (Sagrada Família), a càrrec de la cobla Cathalonia.

Organitzat pel Foment Sardanià del Poble Nou es donarà una audició de sardanes al carrer de Puigades, davant del Bar Cisco. Cobla Catalunya.

Tarda. — Al Centre Nacionalista del Poble Sec (Marques deu Duero, 123) hi haurà una audició de sardanes a càrrec de la Cobla Cathalonia.

Plaça del Diamant. La cobla Barçelonina donarà una audició de sardanes organitzada pel Foment de la Sardana de Barcelona.

LLIBRES NOUS

Amb el llibre «Art de ben menjar», que acaba d'ésser publicat per «La Renaixença», desapareix la necessitat que tant se sentia d'un llibre català de cuina capaç de competir aventurosament amb els seus similars castellans i francesos.

Ja era hora ens preocupéssim de confirmar dignament en aquest punt la fama de «pràctics» que tenim els catalans, i de la qual, a voltes, semblem avergonyir-nos.

Dintre la prosa anodina en què forçosament vénen redactats els llibres de cuina casolana, també pot haver-hi certa espiritualitat. Ésser pràctic, ésser útil i ensenar no desmentir el bon gust, ans fomentarlo: heu's aquí el que s'han proposat els autors de l'«Art de ben menjar», llibre que, éssent modest, no és vulgar com tant d'altres, i que, o molt ens arrem, o bé de tenir en la bibliografia culinària catalana, un èxit semblant al que han assolit, en altre ram d'utilitat pública, els famosos «Blocs Manel·la».

El primer pas ja està donat: ara només falta que el públic digui el seu parer, i si aquest és favorable, no hi ha dubte que l'«Art de ben menjar», tan important ja en la seva primera edició, serà susceptible de millores que el faran per tots conceptes notable en edicions successives.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplençives, la necessitat absoluta sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas d'avaluar degudament els originals amb un segell i una firma.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'ocupació del Ruhr

ACTITUD DE POINCARÉ

París, 17.—Segons «La Journal», el cap del Govern, senyor Poincaré, ha informat al Govern britànic que França no admetrà cap mediació i proseguirà rectament i implacablement la seva política actual en els territoris ocupats del Ruhr fins que el Govern de Berlín cessi en la seva actitud incomprensible de resistència. — Havas.

LES OFICINES DE DUANES

Coblença, 17.—La Comissió de control interaliada ha resolt fer-se càrrec de la direcció de totes les oficines de Duanes. — Havas.

VAGA DE MINAIRES

Düsseldorf, 17.—Amb motiu d'haver estat condemnat el conseller de Reininghausen senyor Russell, el consell d'obres de l'exploitació de mines ha declarat la vaga de vint-i-quatre hores. — Havas.

MES CONDEMNES

Essen, 17.—El tribunal militar ha condemnat a tres anys de presó el burgmestre d'Oberhausen, i a una multa de cinc milions de marcs el director de la fàbrica renano-occidental d'electricitat. — Havas.

LES TEMPTATIVES DE MEDIACIO

Berlín, 17.—L'opinió en els centres polítics és que no donaria cap resultat encara un intent de mediació entre França i Anglaterra.

El canceller Cuno ha declarat que les sumes recollides per a subvenir les menesteres del Ruhr ascendeix a tres mil milions de marcs. — Havas.

MES EXPULSIONS

Essen, 17.—Han estat expulsats del territori ocupat el burgmestre i el director de la Duana de Deux Ponts, i detinguts l'alcalde, el cap de policia i el cap de l'estació de Landau. Sense registrar-se cap incident ha estat ocupat per un destacament francès el quarter de destacament de seguretat d'Essen, essent detingut el cap de policia i desarmats trenta agents. — Havas.

EL BATLLE D'ESSEN, CONDEMNAT A PRESÓ

Essen, 17.—El tribunal militar ha condemnat el senyor Schaefer, batlle d'Essen, a dos anys de presó i deu milions de marcs de multa. — Havas.

ELS TRANSPORTS A LA ZONA ANGLESA

París, 17.—L'enviat especial de l'Agència Havas a Londres confirma que la demanda francesa presentada a Londres pel ministre d'Obres públiques senyor Le Troquer, relativa al tràfec ferroviari per la zona anglesa del Ruhr, és fonamentada en la necessitat dels aliats d'assegurar els serveis de comunicacions, la responsabilitat dels quals va a càrrec del general De Goute.

Mentre que, segons el punt de vista anglès, l'ocupació de Ruhr solament podia dificultar el tràfec ferroviari per l'augment dels transports militars, pel costat francès es prengueren les mesures convencionals per a aplanar les dificultats, sempre de conformitat amb el tractat de Versalles.

El gabinet britànic advoca per una solució intermèdia, la qual es creu que serà acceptada per França, això és, que els transports militars es facin solament per les vies principals i únicament en la proporció d'abans de l'ocupació, quedant les altres vies per als serveis comercials. — Havas.

L'OPINIO DE M. CHURCHILL

Cannes, 17.—M. Churchill interrogat per un redactor del «Gaulois», ha declarat que tenia confiança en la «forta» però interessantíssima partida que França està jugant en aquest moment. Confieu amb Anglaterra — afegí — no posarà traves a l'actitud prudent, metòdica i resolta empresa per França. — Havas.

EL QUE DIU UN SENADOR ITALIA

Roma, 17.—En un discurs pronunciat ahir al Senat pel senyor Crespi, membre que fou de la delegació italiana en la Conferència de la Pau, l'orador afirmà que el problema essencial de la política europea, és sempre el de la seguretat de França.

Peu observar que els esdeveni-

ments han donat la raó als pronòstics fets en 1919 pel mariscal Foch, i posen de manifest la tàctica emprada per Alemanya per a negar-se al pagament de les reparacions, afegint que la raó que assisteix a França en el seu dret de contrarestar aquestes diabòliques maniobres està plenament justificada.

France — acaba dient — juga en aquest moment una partida considerable, però té a la mà quasi tots els triomfs. — Havas.

MINISTRE ALEMANY QUE HA ENTRAT AL RUHR

Berlín, 17.—L'Agència Wolff anuncia que, malgrat de la prohibició de les autoritats franco-belgues, el ministre alemany de Correus, Telègrafs i Telègrafs, estigué en la regió del Ruhr des del dia 15 fins al 16 al matí. — Havas.

A LA CAMBRA ANGLESA

Londres, 17.—A la Cambra dels comuns i contestant al discurs del diputat laborista Snowden, qui reprova a França l'haver imposat a Alemanya condicions de pau massa rigoroses, el coronel Nall declarà que les opinions del dit senyor eren contràries a les de la immensa majoria del poble anglès.

Es plany vivament — digué — que el Govern britànic no hagi cregut possible ajudar a França d'una manera efectiva, com ho féu durant la guerra. En conseqüència, és de comprendre que es demani que es perdoni als nostres enemics, però de cap manera s'ha de demanar que s'abandoni als nostres amics.

Aquestes paraules foren acollides per la Cambra, amb grans aplaudiments. — Havas.

LA SITUACIO DEL MINISTERI CUNO

Praga, 17.—El diari «Narodni Politika» publica una interessant correspondència de Berlín, descriptiva de la situació del Gabinet Cuno i qualificant-la de molt precària.

«El senyor Cuno, diu el corresponent, serà poder molt poques setmanes. Els partits de l'esquerra es donen compte de l'aflament complet d'Alemanya i cada dia fant més potent el seu descontent. Estimen que la política del senyor Cuno és totalment infecunda; d'aquí els seus angustiosos cridaments a favor d'una mediació, cridaments que revelen cada dia una situació més angustiosa. No obstant, afegeix el corresponent, no és de suposar que aqueixos partits preguin l'ofensiva contra el Govern.

Pel que respecta al partit del Centre Catòlic, fa notar el corresponent, el pessimisme guanya gradualment a aqueix partit i influeix en la seva acció, especialment en el que es relaciona amb motiu de les notícies que reb del Ruhr que desmenteixen sempre les notícies optimistes publicades per la premsa governamental. Aqueixes notícies demostren que la resistència dels miners, meta-búrgics i ferroviaris minva cada dia; guanya cada dia més terreny la convicció que la resistència passiva no conduirà a res i la població es dona una perfecta compte que està a la voluntat de les tropes d'ocupació. D'aquest conjunt de fets es desprèn la impressió que els dies del Gabinet Cuno estan comptats. — Havas.

UN PLA ALEMANY

París, 17.—El corresponent del «Matin» a Düsseldorf, assenyala que després de l'ocupació de la caserna de la policia de seguretat alemanya, les autoritats franceses descobriren importants documents en els quals es revela una part del programa fixat a la policia verda per a la resistència, i que deixa endevinar el pla del Reich que no era altre sinó provocar a la conca minera aixecaments qual sagnants repressió — descomptada per enjavant pel Govern alemany — hauria de produir entre les nacions un moviment de pietat a favor d'Alemanya.

Això explica la raó per la qual un d'aquests dies el gran industrial Hugo Stünes, en rebre els periodistes alemanys, digué que sols podria salvar-se Alemanya a expenses de la aparició d'herois i màrtirs en la conca del Ruhr. — Havas.

A LA CAMBRA IANQUI

Washington, 17.—A la Cambra de representants, les declaracions del diputat republicà Mr. Kemtson, demanant que Amèrica intervingui a favor d'Alemanya, originaren l'enèr-

gica intervenció de nombrosos diputats que aprovaren l'acció de França.

Un altre diputat republicà, el senyor Butler, digué que les paraules pronunciades per Kemtson no representaven, de cap forma, els sentiments del seu partit.

Darrèrament els diputats demòcrates, senyors Burdick i Winslow, declararen que França pot comptar amb la simpatia de tots els americans de bona fe. — Havas.

UN MINISTRE ALEMANY AL RUHR

Berlín, 17.—El ministre d'Instrucció pública i Belles Arts del Reich, ha arribat a la conca del Ruhr.

S'allotjà i dormí a Bochum i avui ha començat una visita a les escoles públiques. — Havas.

LA POLICIA D'ESSEN

Essen, 17.—La policia de seguretat exercirà en el successiu el seu servei vestida de paisà i sense armes. — Havas.

OCUPACIO DE GENSELIKIRCHEN

Genselikirchen, 17.—Aquesta ciutat ha estat ocupada sense cap incident per un destacament de la 47 Divisió francesa. — Havas.

ATEMPTAT DESMENTI

Düsseldorf, 17.—Ha causat gran estranyesa la notícia publicada a París d'haver estat ferit el general Laignel, comandant de la 47 divisió d'infanteria.

El dit general no ha estat ferit ni objecte de cap atemptat ni agressió que pugui explicar l'esmentada notícia. — Havas.

TRENS DE CARBO CAP A OCCIDENT

Düsseldorf, 17.—Comuniquen de Wodau que avui han sortit dos trens de carbo, per a Bèlgica, altres dos cap a Itàlia, tres més cap a Suïssa i divuit cap a Holanda.

Aquesta tarda s'assegura que sortiran altres trens, cap a França. — Havas.

LA CAMPANYA DE LA VAGA

París, 17.—Comuniquen de Düsseldorf que els obrers del ram de construcció s'han negat a contribuir en la col·lecta dels nacionalistes, per al sosteniment de les campanyes de vaga. — Havas.

ORDRES DE DETENICIO DE FUNCIONARIS

Dortmund, 17.—Les autoritats d'ocupació han ordenat i practicat la detenció de diversos funcionaris públics, de categoria principal. — Havas.

A ESSEN EXPLOTA UNA BOMBA

Essen, 17.—Prop de l'Hotel de Kaiserhof explotà una bomba aquest matí que una mà criminal hi havia col·locat.

L'explosió, afortunadament, no ha causat més que danys insignificants. — Havas.

BARCASSES ENFONSADES AL RIN

Essen, 17.—Al canal del Rin han estat enfonsades dues barcasses.

Ha estat detingut el propietari de les dites barcasses per suposar-se que el fet respon a un acte de sabotatge. — Havas.

ELS FRANCOSOS ES POSSESIONEN DE LES DUANES

Düsseldorf, 17.—Les autoritats franceses s'han incautat avui de les Duanes de Düsseldorf.

Els duaners francesos han confiscat 200.000 litres d'alcohol desnaturalitzat i gran quantitat d'alcohol per a begudes.

També els esmentats duaners han pres immediatament a càrrec seu la percepció dels drets de Duanes. — Havas.

EL CONSELL DE MINISTRES FRANCES

París, 17.—Aquest matí s'ha celebrat el Consell de Ministres, sota la presidència del senyor Poincaré.

El ministre d'Obres públiques donà compte als seus col·legues de les negociacions realitzades a Londres sobre el pas dels transports de la zona francesa al Ruhr per les vies fèrries enclavades a la zona anglesa d'ocupació.

Com a conseqüència de les gestions que molt recentment s'han portat a cap a Londres, la línia fèrria de Gravelotte que està a la zona d'ocupació anglesa, queda a càrrec de les autoritats franceses per al transport de carbo i queviures destinats al Ruhr.

Quant a la utilització de les tres línies principals enclavades en la regió de Colònia, es concederàn totes les facilitats possibles pels anglesos.

Tot fa suposar que a la fi s'arribarà a un acord sobre aquest assumpte entre Anglaterra i França, els detalls dels quals es concertaran per la via diplomàtica. — Havas.

MIDES ECONOMIQUES DEL REICH

Berlín, 17.—El Govern alemany ha dirigit als comerciants i industrials, noves instruccions per a contestar a les prohibicions d'exportació ordenades per les autoritats d'ocupació.

El Govern del Reich prohibeix que s'efectuïn exportacions per les fronteres de França i Bèlgica, i igualment prohibeix que en pagament de les mercaderies comprades siguin entregades divises estrangeres.

També recorda que els drets de Duanes han d'ésser pagats en les oficines situades en el territori alemany n'ocupat.

Aquestes prohibicions del Reich fan la situació dels comerciants, Cooperatives obreres i industrials, molt difícil, i com a conseqüència d'això, una de les més importants Associacions obreres de consum del Ruhr, ha discutit la qüestió de saber si no convindria més negociar directament amb les autoritats franceses. — Havas.

IMPRESSIO

Düsseldorf, 17.—Un paisà belga fou ferit ahir per la multitud a la ciutat d'Essen.

Ens els territoris ocupats anteriorment no ha ocorregut cap incident. Continua sense variació la resistència sistemàtica dels funcionaris alemanys.

Durant els dies 14 i 15 s'han efectuat cinquanta tres expulsions. Els partits populistes, dels centre i nacionalista han decidit fer una resistència activa. — Havas.

La situació a Irlanda

Dublin, 17.—L'Associació d'ex-combatents de l'exèrcit republicà ha proposat als leaders republicans i de l'Estat lliure la conclusió d'una treva d'un mes. — Havas.

La condemna de Judet

París, 17.—Conduït per la policia ha arribat a Ville-sur-Mer, l'exdirector de l'«Eclair», M. Ernest Judet.

Sortirà molt aviat cap a París, on se'l tancarà a la presó de la Santé, fins que s'ha determinat la sortida de la fortalesa on ha d'ésser portat per a complir la pena que se li ha imposat. — Havas.

Bèlgica i França

Brusselles, 17.—El president del Consell de Ministres de Bèlgica, anirà aviat a París, a l'objecte d'entrevistar-se amb el cap del Govern francès, senyor Poincaré.

Aquesta entrevista es celebrarà un dels dies de la setmana entrant. — Havas.

Acords aprovats per la Cambra italiana

Roma, 17.—Acabat el discurs del president del Consell de ministres d'Itàlia, senyor Mussolini, fou aprovat l'acord de Santa Margarita, entre Itàlia i Iugoslàvia, el tractat referent a l'armament naval, concertat a Washington el 6 de febrer de 1922 entre Itàlia i altres estats; el tractat relatiu a la protecció de les vides dels neutrals i no combatents, així com la prohibició d'empleu de gasos asfixiants i productes químics tòxics, concertat entre Itàlia i altres estats a Washington i igual data; el tractat referent a l'Independència de Xina, concertat entre les mateixes potències i en el mateix lloc i data; els tractats relatius a la revisió de tarifes de Duanes, concertat entre les mateixes potències, en igual època; i finalment, els tractats de comerç entre Itàlia i Txecoslovàquia, Itàlia i Polònia, i modus vivendi comercial italo-espanyol. — Havas.

La llei seca als Estats Units

Washington, 17.—La Cambra ha autoritzat l'obertura d'una enquesta referent a la importació de begudes alcohòliques destinades als membres del cos diplomàtic. — Havas.

Els afers d'Orient

TOPADA A TRACIA

Atenes, 17.—Un comunicat de l'Estat Major de l'exèrcit de Tràcia anuncia que s'ha produït una col·lisió entre un destacament de gendarmes i nombrosos comitatdgis, a uns vint quilòmetres al Nord de Makri.

De la topada han resultat morts quatre comitatdgis, i ferit un gendarme. — Havas.

AMNISTIA GREGA

Atenes, 17.—S'ha publicat un decret amnistiant els presoners civils i militars i les rehenes turques que guardaven per crims i delictes comesos contra Grècia. — Havas.

L'ASSEMBLEA D'ANGORA

Londres, 17.—Telegrafen de Constantinoble a l'Agència Reuter que, segons notícies d'origen autoritzat, l'Assemblea general d'Angora ha redactat un nou projecte de tractat, el qual serà sotmès a l'aprovació de les potències, reivindicant els seus drets sobre Mosul i Karagatch. — Havas.

LA CONFERENCIA DE LAUSANA

París, 17.—El ministre de Negocis estrangers ha publicat el primer volum del Llibre Groc, contenint els documents diplomàtics de la Conferència de Lausana. — Havas.

TORPEDINERS ANGELOS CAP A ORIENT

Malta, 17.—Són esperats aquesta nit set torpediners, els quals marxaran molt aviat en direcció a l'Orient. — Havas.

ELS DELEGATS TURCS ARRIVEN A CONSTANTINOBLA

Constantinoble, 17.—Aquest matí arribà la Delegació turca que assistirà a la conferència de Lausana, presidida per Ismet Baixà.

Aquest conferència immediatament amb els alts Comissaris aliats i probablement ho tornarà a fer demà.

En breu la citada Delegació continuarà en viatge en direcció a Angora. — Havas.

CONSELLS D'ANGLATERRA ALS TURCS

Londres, 17.—L'Agència Reuter ha rebut el següent despach de Constantinoble.

Per notícies procedents de part autoritzada se sap que l'encarregat de Negocis d'Anglaterra comunicà aquest matí a Ismet Baixà que el Govern britànic estima que el cap de la Delegació turca a la conferència de Lausana s'equivocà al no volguer firmar el Tractat de Lausana abans de sortir de dita ciutat Lord Curzon, afegint que Anglaterra segueix disposada a firmar el Tractat que fou ofert a la Delegació otomana.

El Govern anglès encareix vivament als turcs que acceptin dit Tractat abans de que s'hi taci. Insisteix després que els aliats no es mostrin disposats a fer més concessions, puix això perjudicaria els seus interessos i que en cas de no firmar-se el Tractat el perjudici seria per a tots i molt especialment per als turcs.

Per últim digué que els aliats estan en perfecte acord i resolta a mantenir abans que tot la unitat de front. — Havas.

Mort de la Senyora Viviani

París, 17.—«Le Matin» dona compte de la mort repentina de la muller de l'ex-president del Consell de ministres francès M. René Viviani. — Havas.

El deute britànic als Estats Units

Washington, 17.—El Senat ha ratificat, per 78 vots en pro i 13 en contra, el projecte de consolidació del deute britànic. — Havas.

El comunista Hoelz

Berlín, 17.—Ha fracassat una temptativa d'evasió del comunista Max Hoelz, el qual havia estat internat a Breslau. — Havas.

Itàlia i Espanya

Roma, 17.—El Senat ha ratificat el «modus vivendi» italo-espanyol. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Diumenge, 18 de febrer de 1923

La tasca de la Joventut Nacionalista

La visita col·lectiva a la Universitat Industrial

La visita que a les institucions i organismes de la Mancomunitat instal·lada a la Universitat Industrial — carrer d'Urgell, 187, — faran avui, diumenge, els socis de les entitats de districte adherides a la Lliga Regionalista, és ben segur que constituirà una bella mostra de l'interès que per conèixer-les han despertat els elements que l'han preparada amb conferències preliminars a les entitats nacionalistes.

La Comissió organitzadora de la Joventut Nacionalista, tenint en compte que els organismes a visitar són nombrosos i que la concurrència de visitants també serà respectable, prega a tots els que hi assisteixin de reunir-se puntualment a dos quarts d'onze del matí al Pati de la Universitat Industrial — carrer d'Urgell, 187, — avui, diumenge.

Seràn visitats els següents organismes: Consell de Pedagogia, i els seus diversos ensenyaments; Escola de Bibliotecàries, Escola d'Infermeres; Escola del Treball, Seccions de Mecànica, Fonedors, Automobilistes, Maquinistes, Planxistes i Calderers, Electricistes, Paletes, Fusters, Filadors, Teixidors i operaris d'Indústries Químiques, Elèctriques, Mecàniques, Tèxtils, Tintòriques i similars; Escola de Curtició; Escola Tècnica d'Oficis d'Art; Escola Superior dels Bells Oficis, amb les seves respectives seccions d'Ebenistes, Torners, Tallistes, Joiers, Repujadors, Esmaltadors, Serrallers, Ceramistes, Jardiners, Arts del teixit, etc.; Escola d'Alts Estudis Comercials; Escola d'Agricultura i els seus diversos serveis, etc.

En la majoria de les seccions, els directors d'aquestes assessoraran els visitants de llur funcionament i particularitats.

Molt meritòria és la tasca empresa per les joventuts nacionalistes de la Lliga, en donar a conèixer extensament i íntimament a tots els districtes de la Metròpoli catalana les institucions de la Mancomunitat, familiaritzant el nostre poble amb el funcionament dels organismes del nostre govern germinal.

El que ha fet fins ara la Mancomunitat de Catalunya, amb la limitació d'atributs i elements que han entrebancat la seva marxa, no és sinó un índex del que podria realitzar la nostra terra si assolís els instruments polítics del seu govern propi.

El catalanisme no és, doncs, una hipòtesi sinó una concreció, no és una fantasia sinó una realitat. Catalunya té una personalitat nacional, té una cultura amb aptitud d'eficàcia. Cal, doncs, assolir-ne el reconeixement oficial per tal que pugui ésser lliurement desenrotllada i col·labori al patrimoni comú de la nissaga humana amb el seu propi esforç i la seva pròpia significació.

L'obra acomplida per la Mancomunitat de Catalunya és prou lloada i admirada per tots els que la coneixen. Estendre'n aquesta coneixença és, doncs, una labor eficaç de nacionalisme.

Es per això que l'oportuna iniciativa de les joventuts nacionalistes de la Lliga esdevé plena d'amor patriòtica i d'eficàcia política, en el més noble sentit del mot.

En felicitar la Joventut Nacionalista per la seva actuació amara de catalanitat ens és molt grat de constatar que les noves generacions senten amb renovada vigoria l'empenta alliberadora de l'ideal i tenen aquell alt sentit polític que fa possibles i relativament planeres totes les realitzacions.

Polítiques

ARRIBADES

Amb l'express de Madrid arribaren ahir els diputats senyors Pi i Suñer i comte de Gamazó, el senador marqués de Hoyos, l'ambaixador espanyol a Brussel·les marqués de Villalobar i el sots-director general de correus senyor Moreno Pineda.

MITING A SANT PERE DE RIUDEVITLLES

Avui, diumenge, tindrà lloc a Sant Pere de Riudevillles l'acte organitzat per «El Casal», on el qual prendran part, entre altres, el fogós orador En Lluís Valeri, el secretari de la Joventut Nacionalista de Barcelona l'advocat en Joan Vidal Salvó, l'advocat rabassaire en Francesc Casas, en Josep Gual Montardit, etc.

Ha promès la seva assistència al dit acte el popular diputat pel districte, el nostre amic N'Eduard Ràfols.

MITING AL VENDRELL

L'Agrupació Nacionalista Democràtica del Vendrell ha organitzat per al diumenge dia 25 de febrer, a les tres de la tarda, un miting d'afirmació nacionalista al qual prendran part representants de la Federació Democràtica Nacionalista, el setmanari «La Tralla», la Unió Catalanista i el diputat a Cortes En Francesc Macià, el qual sembla que vol fer declaracions.

CONFERENCIA SERRA I MORET

Avui, diumenge, a les deu de la vetlla, el senyor don Manuel Serra i Moret donarà a la sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès una conferència pública sobre el tema: «El Socialisme a Catalunya».

CONFERENCIA DE L'AUNOS

Divendres, dia 23, a les deu de la vetlla, el diputat a Cortes N'Eduard Aunós donarà una conferència al Centre de Lectura de Reus, desenrotllant el tema «La política d'Europa en la post guerra».

Les Idees i les Imatges

D'UNA CLOTARADA Estant

Alternant amb les terrassades d'argila encesa, amb les rengleres simètriques de nues sarments, amb els marges de rocs pàl·lids, verdegren les sedositats dels blats tendres, els pelsolars lluints, les escarxoferes mates.

Ratlla el finíssim cel marbrejat un vol escadusser d'ocells.

S'ou un lladruc llunyà.

I a través d'una comella tota enflorada de farigola, de romani i d'espigol — el fressejar de la mar propera.

JOSEP MARIA JUNOY

Questions socials

«CATALUNYA SOCIAL»

El número 95, data 17 de febrer, publica el següent sumari:

«Ad petendam pluviam» (contra els diners del joc. Editorial). — «El que passa», per J. — «La puresa d'una santa barcelonina» (Santa Eulàlia), per J. C. — «Un adorador de Terpsícores». Comentaris: «L'obsessió del matrimoni», per Maria Bonshoms. — «El perfum cristià i la fetor del Bàratre», (comentaris a les declaracions del senyor Puig i Alfonso sobre els diners del joc), per R. Rucabado. — La pel·lícula tendenciosa. — El Carnestoltes. — Un problema d'ara. El control obrer. VI. Antecedents d'Alemanya, per Josep M. Gich. — La institutriu, per J. Civera i Sornani. — Esguardant el món. Itàlia. El feixisme davant les eleccions. La Societat de les Nacions. — D'ací i d'allà. — Noticiari.

Gravat: Els diners del joc (caricatura).

EL RAM DE L'AIGUA

Es reaniren ahir al negociat d'assumptes socials del Govern civil la Comissió mixta del ram de l'aigua, per a resoldre alguns punts referents a la reglamentació del treball.

LA FEDERACIO PATRONAL

El nou Directori de la Federació Patronal ha estat al Govern civil a saludar el governador i oferir la seva cooperació en tot el que vagi a establir la pau entre patrons i obrers.

ELS FLEQUERS I FORNERS

Importants elements del ram de l'alimentació, sobretot fabricants de pa, s'han reunit amb delegats del Sindicat Lliure de flequers i forners per a tractar d'assumptes interessants, relacionats amb l'elaboració del pa. Voldria aconseguir-se, en interès del públic, que les fornades sortissin els més aviat possible per a comoditat dels veïns; i els fabricants de pa no refusarien les demandes que els obrers tenen fetes d'un augment important de sou.

El Sindicat Lliure, sense perdre cap de les millories aconseguides i fins demanant-ne de noves, diu que vol mirar pel benefici general del públic de Barcelona i fins ara posa tota la seva bona voluntat.

ELS CUINERS

L'Associació de Cuiners de Catalunya del Sindicat Lliure ha fet pública l'expulsió dels següents socis, que per tant no participen dels contractes col·lectius que té signats la dita entitat: Casimir Alsina, Manuel Llubia, Gabriel Gavaldà, Eulogi Garcia, Pau Roig, Ramon Solsona, Josep Ferrer, Jaume Coll, Amadeu Camí, Ignasi Vives i Jaume Solé. Per pertanyer a dues organitzacions diverses contra el reglament del Sindicat.

CONFERENCIA

D'EN LAGUIA LLITERES

El Sindicat Lliure Professional de Metal·lúrgics ha organitzat una sèrie de conferències per a una campanya de reivindicació dels Sindicats Lliures.

La primera conferència la donarà avui el secretari d'Acord de la corporació general, En Joan Laguia Lliteres, sobre els fets cruentos d'aquests dos últims anys, tractant el següent tema: «El terrorisme i els confidents», per a demostrar que totes les acusacions acumulades sobre les organitzacions lliures han tingut orígens molt diferents.

Promet ésser una conferència sensacional, en la qual es faran acusacions greus contra la política centralista.

Butlletí internacional

17 de febrer de 1923

ELS LLIBERALS ANGLESES

Mentre la Cambra dels Comuns discuteix l'esmena oficial del Partit Treballista al Missatge de la Corona, presentada per Mr. Clynes, els liberals nacionals de Mr. Lloyd George i els liberals independents de Mr. Asquith han arribat a un acord parlamentari en l'afar de les reparacions.

Han estat, doncs, retirades les esmenes presentades o anunciades per Mr. H. A. L. Fisher i per Sir John Simon. Dilluns serà discutida, en canvi, la nova esmena col·lectiva de les dues branques liberals, esmena que provocarà un debat de gran altura sobre el conjunt de la situació europea.

Aquesta esmena dels liberals porta les signatures dels liberals independents Sir John Simon, Mr. Pringle i Mr. Vivian Phillips i les dels liberals nacionals Mr. H. A. L. Fisher, Hilton Young i Sir Robert Hutchison. L'esmena serà presentada per Mr. H. A. L. Fisher i Sir John Simon. Parlaran en defensa de l'esmena liberal els Srs. Lloyd George i Asquith, als quals contestarà el Cap del Govern Mr. Bonar Law. Les dues branques liberals votaran unànimement a favor de l'esmena, que diu així:

«Considerant que les operacions iniciades pels governs de França i Bèlgica al Ruhr no poden contribuir ni a la conservació de la futura pau europea ni al cobrament de les reparacions, cal cercar amb urgència una garantia contra les agressions en un compromís internacional sota els auspicis de la Societat de les Nacions i invitar tot seguit el Consell de la Societat que nomeni una Comissió de Tècnics, la qual informará sobre la capacitat d'Alemanya per a pagar les reparacions i sobre el procediment més pràctic per a fer-les efectives; i, tenint en compte els recents indicis de la bona voluntat del govern dels Estats Units per a prendre part en una conferència reunida amb aquesta finalitat, donar instruccions al representant d'Anglaterra en el Consell de la Societat per tal que demani que el govern dels Estats Units sigui invitat a nomenar tècnics que integrin l'esmentada Comissió.»

Es interessant constatar que, en aquest punt concret de les reparacions, el criteri dels liberals anglesos coincideix essencialment amb el dels treballistes: sotmetre tot el litigi a la Societat de les Nacions.

Per això el debat de dilluns a la Cambra popular anglesa esdevindrà molt interessant i la resposta de Mr. Bonar Law als discursos de Mr. Lloyd George i Mr. Asquith serà d'una transcendència notòria. El Cap del govern anglès creu, coincidint amb Mussolini, que tota temptativa d'intervenció és prematura, car ni Alemanya vol sentir a parlar-ne sense posar com a condició prèvia l'evacuació del Ruhr, ni França toleraria ara una intromissió que consideraria encaminada a barrar-li l'assoliment de la victòria definitiva. Però la situació de Bonar Law és molt diferent de la de Mussolini. El dictador feixista té absolutament dominada la Cambra. Bonar Law es troba ara que totes les oposicions coincideixen a demanar la intervenció del govern anglès en l'ocupació del Ruhr, referint l'afar de les reparacions, i pràcticament tota la crisi europea, a la Societat de les Nacions. I cal recordar que si Bonar Law té a la Cambra popular anglesa la majoria numèrica dels diputats, els vots reunits de les oposicions liberal i treballista representen la majoria de l'opinió del país.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

MITING A CALELLA

Els treballadors afectats pel locaut de Calella ha invitat la Corporació General de Treballadors, Unió de Sindicats Lliures, perquè designi un dels seus components per a prendre part al miting que se celebrarà demà, dilluns, en aquella població.

La Corporació ha designat ja un company que la representi.

PER UN CONDEMNAT

L'advocat senyor Serrano Batanero donà una conferència al teatre Espanya sobre el tema «Els processos socials i els errors de la justícia». Es referí, especialment, al cas de «El Poeta», al qual defensà com a advocat i que fou condemnat a la darrera pena.

Féu esment de l'error que, segons l'orador, incorregué el jurat en el veredict que emeté la representació popular en la dita causa.

El senyor Serrano intentà portar a l'ànim dels que l'escoltaven la convicció referent a les equivocacions sofertes per l'administració de justícia, que en la seva llarga vida de lletrat, ha tingut ocasió de comprovar. No es va registrar cap incident.

Generalitat

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió provincial ha despatxat els següents assumptes de la secció d'Hisenda:

Informe al senyor governador en la instància de donya Cessarina Bernad i altres, interessant que es requereixi d'inhibició el jutjat municipal del districte de l'Audiència, de aquesta ciutat, perquè s'abstingui de conèixer en el judici que aquells segueixen contra don Antoni Heras Saladrigas, en mèrits d'un pro-

cediment d'apremi instruit contra el propietari de la finca que ocupen.

Idem id. respecte de l'acord de l'Ajuntament de Rocafort i Vilumara, resolent sol·licitar un préstec a la Caixa de Crèdit de la Mancomunitat de Catalunya.

Acord interí relatiu a l'expedient de perdó de contribució territorial, instruit amb motiu de la pedregada que caigué al terme municipal de Fontrubí, el dia 11 de juliol de 1922.

Exemple de subhasta, sol·licitat per l'Ajuntament de Castellar, per a contractar amb la «S. A. Alumbrado de Pobladones», el subministre de il·luminació pública.

Idem id. id. d'aquesta ciutat, per a la construcció d'una oficina recaptadora als voltants del Monestir de Pedralbes, necessària per a la regularització de recaptació d'arbitris indirectes.

Mem id. id. id. id. per a construir una oficina recaptadora d'arbitris a la zona de «Quatre Camins», a causa dels trasllats de la que actualment hi ha, per haver adquirit els terrenys la Companyia dels Ferrocarrils de M. S. A.

Recurs d'alçada interposat per don Jossu Viader Bruguera, contra l'acord de l'Ajuntament de Sant Feliu de Codina, de 26 d'abril de 1921, destituint, del càrrec de secretari d'aquella Corporació.

L'ALCALDE DE MONTEBLANCH

Ha visitat el senyor Vallès i Puja's l'alcalde de Montblanch, per a comunicar-li que, d'acord amb ço que proposà aquell en son article «La Constitució», l'Ajuntament d'aquella vila farà treure la llosa que figura a l'a façana de la Casa de la Vila, i que diu «Plaza de la Constitució».

El Congrés del Comerç espanyol a ultramar

ENCARA que a l'actual potencialitat productora de la indústria catalana hi correspongués un mercat consumidor espanyol d'equivalent capacitat — i certament que no és així — no per això deixaria d'interessar-nos molt assenyadament a nosaltres, catalans, la celebració del primer Congrés del Comerç espanyol a ultramar, la primera etapa del qual tindrà lloc el vinent mes de març a Barcelona.

Es indiscutible, i no ho hem d'amagar, que els nostres productors estan encara, en molts punts, en condició d'evident inferioritat, respecte a llurs rivals d'altres països, per a donar lloc al mercat internacional. Les causes d'aquesta inferioritat són diverses. Una d'elles és, sens dubte, la manca d'una adequada organització, tan oficial com privada, comprènent-hi les qüestions de crèdits, primes, transports, agències comercials, concentració industrial, avenços tècnics, informacions i altres conseqüències. Una altra causa, però, potser la trobaríem en el fet que els nostres productors s'han refiat i han mirat massa exclusivament cap al mercat espanyol, essent com és aquest relativament endarrerit i pobre, la qual cosa ha motivat que la nostra indústria no pogués assolir, en alguns rams, majors desenrotllament i perfecció, car és evident que certes produccions sols són possibles, o sols ho són en determinades condicions, a base d'un mercat consumidor suficientment extens o prou refinat i potent per a sostenir-les.

Els països d'ultramar de parla espanyola, de producció principalment agrícola i pecuària, bé han d'oferir, ens sembla, amples possibilitats al nostre comerç i a la nostra indústria. No prediquem, naturalment, un vago hispano-americanisme, mantingut a cop de banquets i de discursos i de fiestas de la raza. Ens cal, però, si és que intentem obrir de bat a bat les portes d'aquells mercats a la nostra producció, un seriós estudi de tots els mitjans que ens hi poden conduir, així com de tots els entrebancs que s'hi oposen. Uns i altres són nombrosos, importants i complexos.

Aquest estudi ha d'eixir fet, almenys en principi, del vinent Congrés. Confiam que així serà. En són una fermaça, no solament els interessantíssims temes que hi han d'ésser escutits, sinó també el fet de començar la seva celebració a Barcelona. El problema de la nostra expansió mercantil té, ultra una evident importància econòmica immediata, una imponderable transcendència en relació amb les nostres aspiracions polítiques. És evident que la nostra situació en aquest ordre anirà esdevenint més forta, a mesura que vagi creixent la nostra potencialitat econòmica. I això mateix succeirà també, naturalment, a mesura que la sort de la nostra producció vagi apareixent menys estretament lligada a un mercat la conservació del qual ha estat presentada massa sovint com a preu de la nostra subjecció. L'emancipació econòmica serà sempre la més sòlida base, si no l'única, de la llibertat, tan individual com col·lectiva. És per tot això principalment, entenem nosaltres, que els productors catalans han de mirar amb el major interès i contribuir amb totes llurs forces a la celebració d'aquest primer Congrés del Comerç espanyol a ultramar, l'èxit real i positiu del qual creiem que pot dependre, en gran part, de llur intervenció activa i assenyada.

MANUEL PUGES

Municipi

ACORDS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA

La Comissió de Cultura ha acordat proposar a l'Ajuntament:

Premis

Que s'adquireixi un objecte d'art per a premi en el concurs de fotografia que organitza el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, i un altre premi per a la prova excursionista per muntanya, que organitza el Centre Excursionista Rodonès.

Inauguració

del Grup Escolar Baixeres
Que s'assenyali el dia 26 de l'actual per a la inauguració del nou grup Escolar Baixeres i que hi assisteixi l'Ajuntament en Corporació.

El projecte

de Teatre de la Ciutat

Que de conformitat amb el veredict emès pel Jurat designat per a resoldre el concurs de projectes del Teatre de la Ciutat, s'atorgui el premi assenyalat al projecte del qual són autors don Lluís Girona i don Clement Maynés i que de conformitat amb el veredict emès pel Jurat designat per a la provisió de la plaça de professor d'oboe vacant a l'Escola Municipal de Música, es nomeni per a exercir-la el concursant don Cassia Carles Antoni.

PREUS DELS AUTOS AL FUTBOL

Per als autos de primera i segona categoria que transportin passatgers al nou camp de futbol Espanyol, si-

tuat a la carretera de Les Corts, regeix la mateixa tarifa que està autoritzada per a igual servei, per anar al camp del Barcelona, o sia: per un o dos seients, 8 pessetes; cada seient suplementari, 1 pesseta. Cotxe complet, per seient, 2 pessetes.

Per anar al camp de l'Europa, els dits autos cobraran: per un o dos seients, 6 pessetes; cada seient suplementari, 1 pesseta. Cotxe complet, per seient 2 pessetes.

Els cotxes de tercera categoria que prestin servei per als camps del Barcelona i Espanyol, cobraran: per 1 o 2 seients, 5 pessetes; cada seient suplementari, 0'50 pessetes. Els que el prestin per al camp de l'Europa, per 1 o 2 seients, 4 pessetes; cada seient suplementari, 0'50 pessetes.

PER UN CEMENTIRI A MONT ARRUIT

La Comissió de Finances ha acordat proposar a l'Ajuntament que ver a contribuir a la subscripció oberta per diverses dames espanyoles amb l'objecte d'aixecar a Mont Arruit un cementiri destinat a guardar les despulls dels soldats que moriren en terres africanes, es destinin 2.000 pessetes.

Al mateix temps acordà sotmetre l'aprovació d'unes bases per a vendre, mitjançant concurs, el paper que s'intitula a les oficines municipals.

EL TRAMVIA A L'EXPOSICIO DEL MONTJUICH

La Comissió de Foment ha acordat: Que de conformitat amb l'interessat per la Junta de l'Exposició de Barcelona i de l'informe del corresponent facultatiu municipal, es concedeixi, mitjançant determinades condicions, a la Societat Els Tramvies de Barce-

Dietari històric

18 febrer de 1627

REUNIO RESERVADA ENTRE ELS CONSELLERS I EL VIRREI PER A TRACTAR DEL BANDOLERISME.

Feia poc que exercia el càrrec de virrei el bisbe de Solsona, i una de les seves primeres diligències fou la de concertar l'expulsió de lladres, bandolers i facinerosos, amb el degut càstig als que ho mereixien, per al qual demana l'auxili de la ciutat.

Foren molts els «tractes secrets» celebrats, i per part dels consellers s'aprecià el bon zel del lloctinent, al qual s'oferí ajudar, regirant-ho aquest en aquests termes: «Agradescó mucho como es razón lo que Vs. Ms. me dicen, que no menos se podía sperar como ha personas tan prudentes y concelleres tan discretos y de tanto valor, yo lo miraré i veré i se hará todo lo que se pidiere y daré razón de todo a la ciudad, y en lo que tocara a mi parte sten seguros que no se perderá un punto, que no ha tenido su Magd. Otro lugariente que más lo haya deseado, y en todo lo demás que convenga así a esta ciudad como en todo el principado lo haré con mucha voluntad.»

Als tres dies, que era diumenge, es reuní el Consell de Cent i els consellers trameteren el tractat amb el virrei referent a que el principat estava molt acabat per respecte de tant bandolers i gent facinerosa, demanant que la ciutat oferts premis per a càstig dels malfactors i es pogués tranquil·lar per la terra amb quietud i repòs.

La contesta del Consell fou que per estar la ciutat molt retrassada no es podia oferir cap premi, però si vigilar i guardar les seves baronies de Montcada i Montoliu.

Aquesta fou la resposta donada al virrei, que coincidí en la troballa d'un home assassinat al camp de Montcada, i que motivà un altre tracte del «negoci secret».

ESPIGOLAIRE

lona, permís provisional per a l'estesa de vies d'un tramvia elèctric titulat Ramal al Parc de Montjuich ple carrer de Tamarit.

Aprovar el projecte per a la construcció d'una claveguera i altres obres accessòries al Passeig de Pi i Molist; i el de l'empedrat dels costats i enlitrant de la part central de la plaça de la Concordia, i el de modificació de les zones vials d'ingrés al mercat de Sant Josep, per la Rambla del mateix nom.

També ha acordat fer públic el projecte de numeració de la plaça de Berenguer el Gran.

EL TINENT D'ALCALDE DEL DISTRICTE IX.

El bon amic, el doctor En Josep Carrarach i Mauri ens assabenta que ha pres possessió d'aquella Tinència, ens ofereix els seus serveis i diu que ha assenyalat cada dijous feiner, de 4 a 5 de la tarda, per a rebre el públic.

Grans mercès.

OBJECTES TROBATS

Estan dipositats a la Majordomia municipal:

Un clauer amb sis claus petites; un moneder de pell, color obscur, contenint dos trosos de llapis i centims; Una medalla o escut de metall, amb la inscripció «L'Excel·lentíssim Ajuntament a D. Manuel Garcia»; una bossa moneder de plata, contenint un mocador de butxaca i metall; una cartera de cuir amb documents a nom de Francesc Martínez Navarro; un paquet amb taps grans de suro; un clauer amb una clau i una xapa de llana, numerada; un clauer amb dues claus i quatre clauetes; una capota d'encerat negre per a automòbil; un «pase» militar a nom de Miquel Baldu Tallada; una bossa de satí de cotó, color negre, contenint un mocador amb inicials, un vel negre, una clau i centims; un cinturó de vellut, negre, per a senyora; una caixa de cartó, amb dotze mocadors de butxaca; una clau gran d'alumini.

Excursionisme

Avui, diumenge, a dos quarts de set de la tarda, al Centre Excursionista de Catalunya tindrà lloc una interessant sessió de projeccions del Monestir de Pedra, Toledo, Escorial i Aranjuez.

Anirà a càrrec del senyor don F. Blasi.

EL «VICO»

LA densitat de Gènova explica dos fets pintorescos: el *vico* i la *salita*. La Ligúria és una terra sense plana: ran mateix de l'aigua ja comencen les ondulacions en amunt que prenen tot seguit un aire fer. La vida, però, pullulant a la vora del port de Gènova, ha fet que hom aprofités tots els recons, els freus i els flancs per a construir; i allà on una mica de superfície anivellada consentia un ordenament regular de cases, hom hi bastí carrers d'una estretor i fondària de pou, palaus de marbre s'arregleraren a banda i banda, tan a prop l'un rengle de l'altre, que la massa compacta sembla — i és — una ciclòpea defensa contra la hivernença tramuntana i el sol impetuós de l'estiu. El *vico* és un carreró en el qual us sembla de poder tocar, amb les mans esteses, els murs de banda i banda: nobles façanes, entrades bellament encolumnades s'hi conserven, de tant en tant; altres vegades els palaus s'han convertit, estucats damunt el marbre llistat, empallegats de xarxes d'emblans, en interminables superposicions de despatxos i dispeses, de menestralia amb rellogats. Botigues de les més importants de Gènova, no pas com a luxe aparent, sinó com a sòlida i sàvia especialització, romanen en el *vico*. El *vico* està ple d'afers, d'amors, de treball, de combinacions: és com la cuina secreta de la força i les febleses de Gènova: així com els vells genovesos, tenint només un port, sense espai a la vora, es llançaren a la pirateria, l'habitació d'un *vico*, voltat d'una vida espessa i virolada i sense més recer que una cambreta on ja al matí li cal emprar la llum elèctrica, es llença al truc per a fer diners. La vitalitat de la raça es manté enorme, de tan cohibida.

Tota la petita llenca plana entre la mar i el primer amfiteatre de muntanyoles — poblades ja, urbanitzades, amb tramvies, ascensors, funiculars i escales de Jacob — tota la petita llenca on hagué d'encabir-se la ciutat antiga, n'està travessada de carretons monumentals i bellugadissos, per on passen dames luxoses, púrria del port, turistes, marmanyeres, jovenalla prima i forta, noies de cos petit i formidables garretes, reguitzells de oriatures, i aquest magnífic vell de la Ligúria, prim, fort, d'ulls inexorables i de compactes celles de filferro. Hom sent olors de taronges i de pesca salada; el dialecte genovès, mig capít a tots els ports del món, de pronúncia un poc italiana, un poc francesa, un poc provençal, amb un lèxic que han enlluït dels àrabs als escandinavaus, dels grecs als nord-americans, esclata de vegades, en violent baralla, en alguna cantonada, o serveix a la cridòria d'un venedor ambulat, amb una cistella plena de sípies. No cal dir que en un *vico* us assabenteu de les darreres novetats musicals, i algun cop podeu àdhuc estudiar-hi el tipus d'alimentació dels estadants més pròxims al cel, perquè amb gran estrèpit us cau a la vora un embolcall de paper, contenint peles i tendrums. Però la vera característica del *vico* és el seu aprofitament: els vells palaus i les cases més humils estan plenes de gom a gom, tot i els lloguers caríssims que hom paga en el *vico* — que és la *City* de Gènova —; a les entrades s'hi aturen venedors tolerats de mocadors, de fruita o de targetes postals; les finestres són plenes de roba a eixugar (tot sovint uns calçotets de fil cru o uns enormes enagos apedaçats ixen d'un bell finestral gòtic); una reconada còmoda és aprofitada com a mingitori, extraordinàriament corregut; i he vist, símbol d'aquest atapeïment, al cim d'una teulada d'un *vico*, on una última habitació humana, dau prominent, gaudia d'una finestreta de tres pams, una gallina, esporuguida, que podia circular per quatre o cinc pams inferiors de teulada pendentíssima: la bestiola era lligada a un clau de la finestra per a evitar-li els rodaments de cap o bé una relliscada suïcida.

El *vico* no dorm mai. Poden dormir, als barris nous de la ciutat, més enllà del riu, les cases dels passejers arbrats; poden dormir les cases que s'enfilen pels turons, palaus senyorívols que clouen els ulls, un cop cessada tota fressa que no sigui la del fullam de llurs quiets jardins. Però el *vico*, ple de tocatardans i de matiners, dels que es colguen a la matinada i dels que es lleven quan encara és nit, passa dels cants dels exaltats de la taverna al so de les campanes, de les escales dels pianistes en poucella i dels esgarriaments dels violinistes en premsa a l'agut pregonc dels venedors, de les baralles de marit i muller, a la petita crisi patètica d'una merla que s'ha escapat: i deixem de banda que en un *vico* sempre hi ha la dona que crida perquè se li ha calat foc a les faldilles, la dona que infanta, la dona que es volia suïcidar, la dona que té l'història, els desvagats que juguen a la morra al peu d'una paret, i els nois que criden l'himne feixista amb el propòsit que llurs notes arribin fins a Mussolini.

El *vico* és la cosa més pública i la cosa més recòndita de Gènova. Hi passa constantment un torrent humà, i amb tot, de cada forat estant, us sotja un possible misteri inexpugnable: cada finestra d'un *vico* és una aspillera. El *vico* és un petit món clos, i és a l'ensèms recer tolerant per a la gent externa. Enlloc no serà tan densament embolcallada d'ombra la senyora que s'ha d'ajustar la mitja com en una entrada de *vico*; enlloc, en fosquejar, serà tan anònima una parella amorosa com en el *vico* en el qual no viu; un captaire de místic posat oriental enlloc no es farà tanta de clientela com en un *vico*. Si jo conegués algun lladre d'ulls de fura o algun assassí d'ulls bovins, recercats per la policia, els recomanaria que se'n vinguessin a viure en un *vico* de Gènova. Seria tret segur.

JOSEP CARNER

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 18, 12:30 matinalada
Comunicat de guerra del dia 17 de febrer:

«Zona oriental. — Abir sortiren combats marítims amb a Alhucemas i el Penyal, conduint dues companyies de Cerinyola que havien de rellevar les de Sant Fernando alll destacades.

A Alhucemas s'efectuà el relleuament i desbarrega de part del combat.

Al Penyal desembarcà la companyia de Cerinyola, amb fort triángol; no podent sostenir-se a la cala els falutxos, hagueren d'allunyar-se, sense poder embarcar la companyia de San Fernando, relleuada, que tornà en el primer combat, ni efectuar la desbarrega del que es portava.

Forces de Quabiani i Candussi, formant dues columnes, efectuaren pas-seigs militars en direcció a Dar Azu-gal i Azumar.

S'efectuà combat a Sidi-Messand i Azumar, sense novetat.

Aviació. — L'esquadra Havilland bombardejà els caravels de jaimies, fants del zoco de Tetatza i de Sebti, situats al SO. de Bu-Sitan, i els volen-se observar enemics.

Un avió reconegué el front des d'A-bran a Tizzi-Azza, sense novetat.

Zona occidental. — Sense novetat.

EL CONGRES DEL COMERC D'UL-TRAMAR

Els presidents de les Cambres de Comerç han tramès al Comitè organitzador del Primer Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar llur opinió sobre manifestació de tal im-portància.

El senyor Prast, president de la Cambra de Comerç de Madrid, ha dit que els comerciants havien viscut sempre, en punt a les relacions del comerç espanyol a Amèrica, lamenta-blenment allunyats de les grans reali-tats internacionals.

Creu que envers l'exportació, en els vastos problemes, estan orientades les energies dels organitzadors del Con-grés.

També creu el senyor Prast que sig-nificant el futur Congrés la reorgani-zació de les Cambres de Comerç espanyoles, precisa dedicar a aquest punt gran part de les tasques del Congrés, així com a les dificultats i desenrotllament del comerç espanyol a Amèrica que han de referir-nos exa-ctament els delegats de aquelles Re-públiques germanes vinguin a pendre part en les discussions.

Don Joaquim Cabot i Rovira, pre-sident de la Cambra de Comerç de Barcelona, agraïa un gran èxit al Congrés, creient que els resultats pràctics del mateix dependran de les ac-tuacions perseverants dels factors in-teressats en ell i en particular de la bona voluntat dels homes de Govern i de l'ambient del país.

PEL MONUMENT A BOLIVAR

El Rei ha disposat que els 60.000 Euros recaptats a Panamà destinats al projecte homenatge a la seva per-sona, siguin destinats a l'erecció del monument a Bolívar a Madrid.

L'EXPOSICIO D'ARTISTES CATA-LANS

Tots els periòdics coincideixen en dedicar extraordinaris elogis a l'ex-posició d'artistes catalans inaugurada ahir a les sales del Circoí de Belles Arts.

L'AMPLIACIO DEL CONSELL

La nota oficial del Consell reflecteix exactament els assumptes sobre els quals han deliberat avui els mi-nistres.

Els que afecten al ministeri de la Guerra han invertit tota la primera part de la reunió.

Amb llengües moltificacions de redacció, ha quedat aprovat el projecte de Real decret sobre reor-ganització de l'Estat Major Central.

En suprimir-se el càrrec de general de l'Exercit.

en cap i delimitar les atribucions de l'Alt Comissari civil, es fela inexcusa-blen dictar algunes regles que descan-sen sobre la base de que tot allò que emanà de disposicions generals i orientacions de govern serà de l'ex-clusiva facultat de l'Alt Comissari, passant a la jurisdicció del seu Ga-binet militar la part integrant que en-carnava en el general en cap.

Seràn molt importants les anuncia-des Reals ordres encaminades a de-

purar l'emplem dels cabals públics a la Península i al Marroc.

Pel que toca al fur de Guerra, el general Bazan entendra en la inves-tigació.

En el ram civil les facultats que han d'atorgar-se a l'instructor seran, igual que al general Picasso, les mà-ximes atribucions. Recaurà el nomena-ment en un magistrat del Tribunal Suprem.

Per virtut de la Real ordre se l'au-toritzarà perquè sense limitació pugui exhumar totes les autoritzacions que es concediren a governs anter-iors per a l'adquisició de blat, sol-fats i altres articles.

Es concedeix una notoria transce-dència a aquest acord del govern que respon al desig exterioritzat repeti-des vegades per a contrarestar si els governs que es feren acreditadors a la confiança que en ells es dispo-sita.

En la segna part del Consell el senyor Alba s'extengué en aquelles qüestions preliminars dels futurs con-venis comercials.

Finalment, s'han aprovat els al-tres expedients a què s'alludeix en la nota oficial.

Quan el ministre de la Guerra al-ludia a un en que es sollicitava per a un tinent la Creu de Sofriment per la pàtria, ha dit somrient el pre-sident del Consell: — All Aquesta hauria d'ésser per a mi que molt ben mereceda me la tinc!

Terminat el Consell, s'han reunit el president i els ministres d'Estat i de la Guerra.

El fet que continuï en el ministè-ri de la Guerra el senyor Alcalá Za-mora tira per terra tots els rumors absurds que han circulat sobre l'ir-reductible actitud del ministre d'Es-tat.

El pròxim Consell se celebrerà di-mecres, per a informar al ministre de Marina, amb assistència de l'Alt Comissari, dels assumptes del Mar-roc.

MALALT

El poeta Salvador Rueda es tro-ba greument malalt de la vista.

LA CANDIDATURA PER MADRID

Demà celebraran una reunió el pre-sident del Consell, els ministres de Gràcia i Justícia, Estat i Governació i don Melgades Alvarez, per a re-soldre la candidatura ministerial per Madrid.

PEL-LICULA

Demà, davant tota la família real, es representarà una pel·lícula titulada «La dama de la flor», filmada per aristòcrates, amb escenes de costums andalusos.

A LA FIRA DE MOSTRES

El ministre d'Instrucció pública ha dictat una real ordre disposant que es cridi especíalment l'atenció de la Escola d'Alts estudis mercantils de Barcelona, perquè durant la celebra-ció de la Fira Oficial de Mostres que tindrà lloc en aquesta capital del 17 al 23 del març vinent, s'hi donin en-senyaments pràctics als alumnes de l'esmentat centre sobre les modalitats de la producció espanyola i estran-gera, que ha d'estar a la Fira neguda-ment representada.

EL TEMPS

Nota de l'Observatori:
La temperatura màxima d'ahir, fou de 20 graus a Màlaga, i la mínima d'avui, ha estat de quatre graus sota zero a León.

A Madrid, la màxima d'ahir fou de 11 graus 6 dècimes, i la mínima d'avui ha estat de 79 graus.

Temps probable per a demà: Can-tàbria i Galícia, pluges; centre d'Es-panya, temps insegur; resta de la pe-nínsula, bon temps.

A L'ACADEMIA DE ROMA

Per la sots-secretaria del ministeri d'Estat s'annuncien oposicions per a proveir tres places vacants que hi ha a l'Acadèmia Espanyola de Belles Arts de Roma.

Dues pertanyen a la secció de mû-sica i l'altra a la d'arquitectura.

El aspirants presentaran al minis-teri llurs sollicituds documentades en el títol de dos mesos, a comptar des de la publicació d'aquest anunci.

Els que aspiren a la pensió de mû-sica acreditaran ésser espanyols i no haver complert 30 anys.

Els aspirants a la pensió d'arqui-tectura presentaran, demés, el títol professional o la certificació que ac-re-diti haver estat aprovats els exen-cis a realitats per a obtenir el títol d'arqui-lecte.

Els exercicis d'oposició començaran en la segona quinzena del vinent mes d'abril.

ACCIDENT FERROVIARI

Al quilòmetre 11 de la línia de Màlaga, terme de la de Jetafe, ha des-carriat aquest matí un tren de mer-caderies, sortint de la via dos va-gons.

El guardatrà Ambrós Real ha resul-tat amb ferides i magallament de gravetat.

PARLA UN EX-CAPTIU

Badajoz. — Els periodistes han par-lat amb el caporal de regulars, Luis Pichoto, ex-captiu d'Aydur.

Pertanyia Pichoto a la sisena comi-que comandava el capità Carrasco que es trobava de guarnició a Batel des-tinat a Mont Arrufit quan esdevingue-ren els successos de juliol de 1921.

El 22 de juliol es va rebre l'ordre de retirar-se, davant l'enroldadora empenta dels moros.

Quan més gran era el pànic que es produí a les fileres, Pichoto mar-xa, per ordre del coronel Morales, a unir-se a la retirada envers Tetuán, que portava 15 quilòmetres d'a-ventatge.

En iniciar-se la desbandada, per a evitar caure presoner, va fugir per la carretera, saltant barrancs, i després de grans treballs aconseguí arribar a una posició intermitja, però aquesta cremava, incendiada pels seus prop-rius defensors quan es van veure obli-gats a abandonar-la.

Les esperances de Pichoto es van veure defraudades.

Quan ja es considerava salvat, el caporal fou sorprès per una partida de moros que l'amenaçaren de mort si no els lliurava tot el diner que por-tava al damunt.

Accedí Pichoto a la pretensió, i els rifenys l'amagaren.

Passà la nit amagat entremig d'un es-xumbres, on el van trobar unes mo-res, denunciant-lo.

El caporal fou aplegat i conduït a la fracció d'Amazara on es trobava Abd-el-Krim, qui en correcte castella li va oferir que aviat tornaria a Es-panya.

Del captiveri fa semblants manifes-tacions que altres ex-captius.

Diu que junt amb el sèrgent Vassallo procediren a l'enterrament de les malaguanyades víctimes d'ela barba-rie rifenya, per a la qual cosa obrien grans sots en enterraven el major nombre possible d'emorts.

El dia 23 va sortir amb altres soldats per a recollir el cos del coronel Mo-rales que oferia símptomes de des-composició.

L'enroldaren amb arves per a poder traslladar-lo, sense que s'acabés de corrompre, i l'enterraren el primer d'agost.

En una canoa del canoner «Laya» van voler recollir el cadàver del co-ronel «Manella» però els moros ho van impedir.

Mitjancant el «Laya» rebien els pre-soners que vivien i medien.

Els rifenys es quedaven amb la ma-jor part dels tramuntaments.

Pichoto repeteix que els presoners només menjaven cada vint-i-quatre hores una tiorra de cibada, si bé diu que s'ha fantassejat molt sobre la fam que han passat, puix és comple-tament inexacte que mengessin defeca-cions del bestiar i que mancass l'alga diària.

Entre Abd-el-Krim i els seus amics hi havia lluites acarnissades quedant malmes la harka que acabdillava el cap moro, el quí va perdre canons, ametralladores i altres efectes, i tin-gué necessitat de retirar les seves forces d'Alhucemas, quedant abando-nat aquell territori.

Aquella fou la més bona ocasió per a habèr-la pres.

EL SENYOR ECHEVARRIETA

Madrid, 18, 2 matinalada

Màlaga. — Procedent de Cadix ha ancorat aquesta matinalada el yacht «Cosme y Jacinta», conduït el seu propietari, senyor Echevarrieta, el marquès de Palomares i el musulmà Dris-Ben-Said els quals han desem-barcat seguidament marxant a la fin-ca de «La Concepción», propietat del senyor Echevarrieta, on es proposa passar una temporada amb el seu germà.

El yacht ha estat despatxat amb rumb desconegut, ignorant-se quan salparà.

SINISTRE MARITIM

Santúcar. — A causa de la boira ha embarrancat en un escull d'aquesta

barra el vapor alemany «August Cohltz».

Es dirigeix a Hamburg amb carre-gament de mineral.

Els esforços realitzats per a posar-lo a flot han resultat inútils.

ESTRANGER

Discurs de Mussolini

Roma, 17. — El president del Con-sell senyor Mussolini, parlant al Se-nat, féu constar que el fet que An-glaterra i els Estats Units hagin arri-bat a posar-se d'acord per al paga-ment del deute de guerra britànic, no permet tenir grans il·lusions sobre la possibilitat de veure anul·lats els deu-tes de guerra, que seria molt just i d'estricta moralitat, però no són, di-gué, els criteris i els principis mo-rals els que dirigeixen avui les re-lacions entre els pobles.

El senyor Mussolini desmentí que Italia hagi tractat d'intervenir entre França i Alemanya. Unicament son-dejà l'opinió a les principals capitals europees, observant que no podia marxar en aquesta direcció, no tor-nant a insistir-hi perquè això hauria constituit un error gravíssim.

Després de parlar de la crisi que l'existència de l'Entente travessa, afir-ma que Italia, que no disposa de car-bó, ni de grans dipòsits d'or, no pot permetre's generositats envers Alema-nya, i declarà que Italia no pot in-bibir-se de la qüestió del Ruhr.

Tractà després el president del Trac-tat de Rapallo, el qual el qualificà de desolador, i dels acords de Santa Margarida, creient que això no portaria la separació total d'Itàlia de Zara i Dalmàcia, ja que s'aconseguí salvar l'ús de l'idioma italià per als seus habitants, i on hi ha l'idioma hi ha la nació.

Parlant a continuació de Fiume, el senyor Mussolini considerà se-cundari que Fiume arribi a ésser la 7a província italiana. L'important — digué el senyor Mussolini — és que conservi la seva ànima italiana i el contacte del seu esperit, és a dir, que segueixi ésser italiana, puix això és el que significa el conservar aquestes qualitats.

No es pot dubtar que l'execució definitiva del Tractat de Rapallo és motiu de dolor per als naturals de Fiume, per a Dalmàcia i per a nom-brosos italians de l'antic regne i que s'hi haurien trobat dificultats pot-ter, però l'actual Govern no evita les dificultats sinó que les afronta i pot-ter les busca i tot.

El president afirma que no ha de creure's mai en les coses irrepara-bles, com no cregué Roma després de la batalla de Cannas, quan va perdre la flor de les seves genera-cions. El Senat romà es proposà re-cobrar el que va perdre, s'imposà fermament un objectiu i l'aconseguí. Així ha d'ésser Italia, acceptant el seu destí quan li fou imposat per dura i ineludible necessitat i prepa-rant els esperits fins dominar-la un dia.

Mussolini, entre grans aplaudi-ments, acabà pregant al Senat que aprovés tots els tractats polítics i de comerç, que són dos aspectes d'una mateixa política i que han de solu-cionar-se diverses qüestions de la po-lítica internacional. — Havas.

El plebiscit de Suïssa

Berna, 17. — La votació popular que tindrà efecte demà serà molt moguda, puix s'ha de pronunciar so-bre la iniciativa referent a la deten-ció preventiva, fruit de la intenció revolucionària de 1918 en la qual és demanà la inclusió a la Constitu-ció federal de Suïssa a una disposi-ció que digui:

«La conferència té el deure d'ar-restar preventivament als ciutadans suïssos que amenacin la seguretat de l'interior del país».

L'Assemblea nacional recomana que es rebuti. — Havas.

Berna, 17. — Amb motiu de la vo-tació pública que tindrà lloc demà dia 18 sobre un Tractat Internacional, l'opinió pública suïssa es mostra molt agitada per tractar-se del Conveni concertat en 7 d'agost de 1922 entre els governs de França i Suïssa sobre les zones tranquès d'Alta Saboya i Gex.

Per primera vegada el poble es

pronunciarà sobre un Tractat in-ternacional després de l'extensió del re-ferendum als tractats que fou inser-tat en el dret legislatiu suís fa exca-sament un any. — Havas.

Disertació espanyola a Londres

Londres, 17. — Sota els auspi-cis del Centre Espanyol i de l'Anglo-Spanish Society, donà ahir una intere-santíssima conferència el catedràtic espanyol de Literatura de la Univer-sitat de Sevilla, En Pero Salinas, que està explicant un cursos de Litera-tura espanyola en la Universitat de Cambridge, sobre el tema: «Afirma-ció del sentiment en la literatura es-panyola».

Exposà la idea que Espanya, país de caràcter, país típic que ha demo-strat d'una manera magistral el seu valor en el terreny artístic, és un país que té el caràcter més nobil-me-s sentimental.

L'ambaixador d'Espanya en aque-sta capital presidí l'acte i el Conferen-ciant fou molt aplaudit. — Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 17. — El Secretariat de la Societat de Nacions ha publicat l'In-forme de la Subcomissió que entén en la qüestió dels armaments sota la reducció de les despeses militars navals i aèries, així com el que es refereix a l'enquesta estadística re-alitzada sobre els armaments.

En aquesta publicació figura tam-bé un informe del delegat del Gub-vern polonès príncep Radziwill, sobre la seva atracció a la Conferència del desarmament que se celebrà a Moscou durant els dies 2 al 12 incl-ús del mes de desembre, i per últim figura la declaració feta pel senyor Jouhaux en nom del Grup obrer a la comissió que entén en la necessitat del desarmament moral com a pre-àmbul del desarmament material. — Havas.

BARCELONA

«La Forastera»

A la quarta vetllada de teatre es-lecte, que va celebrar-se ahir a la nit a Remea, va assistir-hi nombros i distingida concurrència. L'obra de F. Cured «La forastera» agraïda i interpretada foren molt aplaudits. Tam-bé el sàinet «Per no éer tretze» ob-tingué un bona acollida.

Greu atropell

Anit passada pel carrer de Sant Andreu, davant del de Llenguadoc, Jordi Masjoan, de 27 anys, blanquet, habitant al carrer de Vingill, 87, bal-xos, sotpatadament ha estat atropella-ta per un automòbil, que ha fugit, sense donar temps que li prenguessin el número.

L'atropellat ha rebut greus contu-sions al cap, amb probable fractura de la base del crani.

Després de curat de primera inten-ció ha estat conduït a l'Hospital Clí-nic.

Foc a un vapor

A bord del vapor «Vicens Puchol» s'ha declarat un incendi, començant a cremar-se algunes mercaderies allotjades a la popa del vaixell.

L'incendi, d'escassa importància, ha estat apagat per la tripulació i el personal de les obres del port, sense que calgués anar-hi els bombers del Municipi.

Reobertura del Principal Palace

Ahí tornà a obrir les portes el Principal Palace, representant la seva temporada de revista, interrompuda per haver anat a València a fer una curta temporada al Teatre Apolo, re-presentant la revista «Cri-Cri». Amb aquesta mateixa revista comença ahir la seva nova temporada, afegint-hi algun quadre de la revista «Zig-Zag», representada l'any anterior.

La sala del Principal Palace era plena del tot i reñs amb mostres d'a-fecte la representació.

LES TERRERES CATALANES

GIRONA

Conferència de les 9.45 de la nit

Proclamació

El senyor Pla i Carreres per a candidat de Vilademuls. Aquesta tarda s'ha celebrat al Centre Català la reunió dels representants dels nou pobles del districte de Vilademuls que pertanyen al partit judicial de Girona, per a tractar de la proclamació del candidat que ha de presentar-se en les eleccions generals vinents.

El doctor Riera ha pronunciat un brillant parlament, explicant l'estat de la política general i particular del districte. Seguidament ha presentat als reunits a don Narcís Pla i Carreres, elogiant els seus personals que té com a ferm catalanista i ben preparat per a ésser bon defensor dels interessos del districte.

Després els preguntà si creien convenient proclamar al senyor Pla i Carreres com a candidat a la diputació en Cortes.

Seguidament parlaren els senyors Marqués de Camps i Bartrina, corroborant les manifestacions del senyor Riera.

Enmig de grans aplaudiments, deixà a parlar el senyor Pla i Carreres, remarcant en un vibrat i eloqüent parlament son catalanisme decidit i promentent cuidar els interessos generals del districte, per als quals està disposat a fer tot el que pugui.

El parlament del senyor Pla i Carreres fou acollit amb una forta ovació.

Després parlaren l'alcalde de Vilademuls, en Francesc Sans i En Josep Eixas de Farnés, en nom dels electors de Cuní, palesant la satisfacció amb que velen la proclamació del candidat i l'entusiasme amb que estaven disposats a treballar per tal que sa candidatura sortís triomfant, esperant que serà un bon diputat que complirà els deures envers Catalunya i els interessos del districte.

El doctor Riera, preguntà si proclamaven al senyor Pla i Carreres candidat, responnent tothom amb una afirmació general i enèrgica.

En conversa generalitzada, hom pogué veure que els electors del districte estan posseïts del major optimisme respecte al triomf del senyor Pla i Carreres, perquè el districte està cansat de que el representin homes que, a més de no cuidar-se'n, estan disposats a fer obra d'anticatalanitat, quan llurs conveniències els ho demanin.

La Diada de Torroella

A la Diada de la Llengua Catalana que es celebrarà demà a Torroella de Montgrí, hi parlaran, a més dels oradors que varem donar abir, els senyors don Pere Roma i don Laureà Delmau.

A honor d'En Muntaner

Ahir es verificà a la Biblioteca Popular de Figueres l'homenatge al gran cronista català Ramon Muntaner, col·locant-se son retrat a la Sala on hi haurà la Galeria d'Empordanesos Il·lustres, que ahir ara inaugurada.

Presidí l'alcalde accidental senyor Pujolà, el qual pronuncià un discurs d'adhesió a l'acte.

El president del Patronat de la Biblioteca senyor Puig Pujades féu un parlament eloqüentíssim i polític, explicant la transcendència de l'acte que s'inaugurava. Després el culte literat En Carles Rahola, donà sa conferència sobre «L'Empordà en la Crònica d'En Muntaner».

La selecta i nombrosa concurrència que assistí a l'acte premià amb forts aplaudiments als senyors esmentats.

Altres noves

A la casa de Sant Feliu de Guíxols, propietat de Joan Cases hi trobarem amagat a Antoni Garau, val de Saragossa, el qual fou detingut perquè no sabé explicar sa procedència a la casa.

VALENCIA

Nostra Parla a l'església. — Conferència sobre els pintors Ribalta. — El castell senyorial d'Alacüas

Al bisbat de Tortosa, format quasi ronegament pels pobles del Mestrat, no fa gaire, es sabut, que es produí un incident de bastant d'importància. Fou que alguns estudiants, i no sabem si algun prevere, foren aleshores severament castigats per pronunciar el llatí amb prosòdia valenciana que coincideix, per cert, amb la clàssica.

Posteriorment ocorregué un altre cas, que és el que motiva aquestes línies. Sembla que en una de les reunions del Capítol el canonge arripresat, En Manuel Rius, fou amonestat per la presència per parlar en la seva llengua valenciana, essent així que l'Església no reconeix més idioma oficial que el llatí, i que l'increpat, abans de fer aquell ús, fins havia sol·licitat el consentiment d'un canonge d'Andalusia.

Després seguí la prohibició de parlar al Capítol altra llengua que la castellana.

El canonge, En Rius, ha vist apolada la seva actitud, tant particularment com en nombrosos lletres de sacerdots del regne, i, darrerament, per una comunicació de Nostra Parla de València, en la qual se'l felicitava efusivament.

Contestant, el nostre digníssim compatriota ha escrit la següent comprehensiva lletra:

«Senyors president i secretari de Nostra Parla.

Honorables senyors: Rebuda la vostra entusiasta adhesió a la meua actitud, defensat el dret de la nostra llengua a ésser parlada pels valencians sempre i a tot arreu, vos queda força agraït per l'humil·lescuda honor que m'havau volgut retre per tan poca cosa com he pogut fer.

Jo em dono per ben recompensat de les molèsties sofertes si aquesta exteriorització de l'entranyable amor que professo a la meua llengua ha pogut servir de confortament i estímulo als nostres capellans del nostre Regne que no es troben en circumstàncies tan propícies com jo per a exterioritzar aquest amor, que senten també, sens dubte, dins el cor. Mes si pogués els diria a tots aquelles paraules d'Isaïes: «Levate capite vestra, ecce appropinquat redemptio vestra».

Rebeu, honorables senyors, les meves fervents accions de gràcies, i compteu sempre amb la meua ferma adhesió i cooperació a la seva patriòtica obra. — Manuel Rius, arripresat.

El distingit publicista, En Francesc Vilanova Pizcueta acaba de donar al Centre de Cultura Valenciana una erudita conferència sobre el pintor castellonenc En Francesc Ribalta, ses fills i deixebles.

El disertant féu una biografia molt completa de la vida d'En Ribalta, llegint la seva partida de baptisme, i després anà descrivint les seves principals obres, assenyalant com les

millors, el «Sant Francesc», de l'església del Camí; la «Cens», del Patriarcat, i el «Sant Roc», de l'Ajuntament de Castelló. Parlà de la seva escola pictòrica, dels mestres que influïren en el seu estil, en una paraula, de tot aquell període gloriós de la pintura valenciana, en el qual sobresortiren artistes com els Ribalta, Espinosa i tants altres pintors que avui són considerats com veritables glòries valencianes.

El senyor Vilanova Pizcueta, per l'abundor de dades i encertada crítica feta en la seva conferència, rebé molts aplaudiments i felicitacions del concurs.

Recordarà el llegidor la protesta que es produí, temps enrera, entre tots els amants de l'art i la història regnicòles, davant la notícia de que anava a enderrocar-se el vell palau d'Alacüas, amb les runes del qual volia fer negoci un comerciant.

El nostre Centre de Cultura, molt diligent, es posà a l'avantguarda d'aquell moviment d'opinió, gestionant que no fos enderrocat i disposant que es trasgessin vistes de tot el que és relacions amb l'edifici, per tal que, si es perdia tan bella joia arquitectònica, se'n pogués salvar el record.

Avui, efecte d'aquesta patriòtica campanya, el Centre de Cultura Valenciana ha enriquit la seva biblioteca amb una obra més, consistent en un estudi del castell, fet per l'arquitecte En Manuel Cortina, director de l'entitat, i un altre del també director de la dita entitat, En Vicens Ferran, que completa l'anterior, puix està integrat per una monografia sobre les nobles famílies a les quals pertanyé aquell casal.

Il·lustren el famós opuscle una copiosa col·lecció de fotografies, deguts a N'Antoni Agustí Chusi, director corresponent del Centre, i a l'entès fotògraf En Josep Maria Cabedo. Tempe hi figuren els palaus alçats per l'esmentat arquitecte senyor Cortina, molt minuciosos i ben traçats.

E. M. F.

València, 16 de febrer de 1933.

Vallès

SANT CUGAT DEL VALLES. — Merescuts elogis rep el nostre Ajuntament, i especialment el nostre digníssim alcalde, En Pere Estapé, per la professa millora que vénen realitzant en pro de l'embelliment dels carrers i places d'aquesta vila. Estan ja acabats els treballs d'adoquinament del carrer de Santa Maria, que queda convertit en un elegant carrer de ciutat. La xarxa de clavegueres toca també al seu terme, de manera que a la bellesa de la població, s'hi ajunta també la fama de saludable.

La falta de pluges que es pateix, igual que altres poblacions, ocasionarà seriosos perjudicis a l'agricultura.

La Mancomunitat de Catalunya està empoderant la carretera que travessa la vila.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Conferència d'En Corominas

Anit donà sa conferència al teatre Principal l'economista En Pere Corominas dins del cicle organitzat per la Cambra de Comerç. Tractà de la «Teoria del canvi internacional». La selecta concurrència premià amb forts aplaudiments la mestria de conceptes i doctrina del senyor Corominas.

En memòria del senyor Puig i Valls

Aquest matí han estat a Tarragona els senyors Marqués de Camps i Marian Puig i Valls a invitar a Sa Eminència el senyor cardenal arquebisbe Metropolità als funerals que la Real Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona dedicarà a don Rafael Puig i Valls, tarragoní il·lustre que presidí tres vegades la sudita docta corporació.

Com que Sa Eminència fa tres dies que està indisposat, no l'han pogut veure. Els ha rebut el secretari de cambra doctor Borràs, al qual han fet l'encàrrec que els duia a nostra ciutat.

L'infant Don Ferran

De pas cap al parc Samà de Cambrils, propietat del marqués de Meriàna, ha estat a Tarragona l'infant Ferran.

Ha baixat de l'auto al Passeig de Pi i Margall, on l'han complimentat les autoritats. Llavors ha anat fins al balcó del Mediterrani, des d'on ha contemplat les runes de la capella del Miracle i les graderies del Circ Roma, primer terme de la magnífica vista sobre el mar.

Després continuà son viatge cap a Cambrils.

El vapor «Tarragona»

Passat demà arriba per primera vegada a aquest port el vapor alemany «Tarragona». La companyia obsequiarà amb un refresc a les autoritats i invitats. Hom parla de que les senyores tarragonines oferiran una bandera al vapor en atenció d'haver-li posat el nom de la ciutat.

Altres noves

La cobla de sardanes La Principal del Camp, de Valls, s'ha encarregat del festival de demà que forma part de la festa dels Pomells de Joventut.

S'ha constituït la Societat Mutua de la Propietat Urbana, amb elements dissidents de la Cambra Oficial. Han elegit president a don Adolf Artal, secretari, don Josep de March, tresorer, don Antoni Rosell Porta.

Després de llarga malaltia, ha mort don Josep Maria Boada, fill del conegut comerciant N'Eugeni, també mort fa pocs dies.

LLEYDA

(Conferència de les 9.30 de la nit)

L'alcalde de R. O.

L'alcalde de R. O., senyor Palacín, ha visitat les escoles de Butzenit. — Als luxosos aparadors de la casa Lavaquial, de la Plaça de la Pateria, hi ha exposada una vara que els electors del districte III regalaran a l'alcalde senyor Palacín.

Els soldats que van a l'Àfrica.

Aquesta nit, a les dotze, arribarà un tren especial de soldats que van a l'Àfrica. Amb els diis soldats s'hi ajuntaran els de Lleyda que també hi seran portats. Els acompanyaran a l'estació, algunes autoritats i dues músiques de regiment.

Esport

Demà, al camp d'Esports, es farà un partit entre el Fortuna del R. C. D. E., de Barcelona i el Joventut de Lleyda.

Conferències de confecció de capells

L'Institut de la Dona que Treballa, entitat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha encarregat a la casa de modes de Barcelona «Nancy», que doni un curs a Lleyda, explicant la confecció dels capells. Vindrà el director artístic, una encarregada de secció amb dues oficines, tots els quals demostraran, tècnica i pràcticament com es confecciona un barret de senyora.

Aquesta iniciativa de la benemèrita Caixa, ha merescut molts elogis, i esperen molts de fruits del curs que començarà amb aquestes lliçons, i en el qual s'ensenyaran les coses útils per a millor rendiment del treball de la dona.

La Costa

ARENYS DE MAR. — Les festes del Carnestoltes han transcorregut en mig d'una animació i alegria extraordinàries. Els balls i sardanes, celebrats al Casino de la Indústria i a l'Ateneu Arenyenc, es van veure molt concorreguts. La passada que, organitzada per aquesta darrera entitat, resultà molt llúida, mereixent ésser se una esplèndida cavalcada, que era la reproducció del quadre quart de la revista «Fantasies i realitats», estrenada el dia de Nadal, pel quadre dramàtic del Centre Regionalista.

Les funcions de cinema i varietats, a la Sala Merò i al cafè «El Segle», es veieren concorregudes per un nombros públic. El ball de disfresses celebrat al Circol Lloveras estigué molt animat.

Les funcions religioses foren concorregudes per un nombre considerable de fidels, i per final de les Quaranta Hores, en processó, que recorregué part de la riera, fou passegat Nostramo. Ocupà la Sagrada Càtedra el reverent mossèn Josep Maria Alomar, a qui també han estat confats els sermons quaresmals.

La festa íntima celebrada pels Pomells de Joventut de la localitat, el dia 11, resultà força agradable. Es llegiren boniques poesies i es representà la comèdia «L'aprenent nou» cionat l'acte un bell parlament del secretari, senyor Alomar, i un altre de la senyoreta Antonia Torres, entusiasta pomellista.

BLANES. — S'ha presentat a l'Ajuntament una sol·licitud per a instal·lar una escola d'aviació en la formosa esplanada dels pins de Sabadell. Sembla que el peticióari és la «Penya Rhin», de Barcelona, no havent-se resolt encara la dita petició per observar-se un moviment de protesta en la vila, que tem veure desaparèixer aquell bell paratge com a lloc d'esbarjo, davant dels possibles perills que inevitablement hi portaria la instal·lació de l'esmentada escola.

El Santuari de la Mare de Déu del Vilar, que tanta devoció desparia en aquestes encontres i que tan visitat fou l'any passat per les facilitats de la carretera en construcció, ha rebut enguany una nova mercè en la generositat d'una família devota que ha fet construir a la Capella, una nova nau lateral, a propòsit per a exposar-hi els ex-vots que la pietat dels fidels hi ofrena, així com altra dependència molt espaiosa, aneja al costat exterior de l'església i para-

CONFERÈNCIES HUMANISTES

La poesia com a valor social:

Els renaixentistes: Grècia, Roma, Catalunya

Avui, diumenge, dia 18, donarà una conferència sobre aquest tema a la vila ducal de MONTBLANC, el poeta

Lluís Bertran i Pijoan

col·laborador de la FUNDACIÓ BERNAT METGE

La conferència, il·lustrada amb projeccions, serà en el local de la Joventut Nacionalista, cedit a l'Ajuntament per aquest acte

Jella amb la nau central, de gran utilitat pels dies d'Aplec i de grans reunions comarcals.

Per tal de solemnitzar dignament aquesta millora es preparen grans festes en l'Aplec del dia 30 d'abril, que segurament portaran un extraordinari contingent de fidels al popular Santuari.

— La dona per següent la presentació en el nostre districte, en les properes eleccions legislatives, del prestigiós ex-ministre don Joan Ventosa i Calvell. La seva presentació vol dir triomf. Fins es parla de la possibilitat de l'article 29.

— S'han celebrat amb extraordinària il·luminació i cultes d'entronització del Sagrat Cor de Jesús a càrrec del P. Calasanz Baradat, produint extansives i càlides condolences, que tots els sormions, platiques i altres exercicis, s'hagin fet amb la para del Pare predicador i no amb la dels fidels. L'eloqüència, fervorós zel i extensa cultura del reverend Pare Baradat, especialitzat en aquest aspecte de la devoció cristiana, ens fa creure que voldrà aprendre ràpidament la nostra llengua — tal com ho feu l'illustre metropolita tarragoní doctor Pelaez — per tal de treure un major profit de la seva apostolical missió a Catalunya.

— Les festes de Carnaval han passat amb la desanimació ja característica d'aquestes diades. Els balls, concorreguts com de costum, hi escassejaven les distresses, sobretot les de bon gust.

En el local del Centre Catòlic, cada dia festiu hi obte un major èxit la projecció de vistes fixes historiadades, celebrant tothom el funcionament d'aquest lloc d'esbarjo que tan necessàri es pels qui blasmen amb molta de raó, de les proccitats del cinema modern.

Vida religiosa

Avui: Diumenge I de Quaresma. Sants Simeó, bisbe, i Alexandre, màrtirs. — Demà: Sants Gabi, prevere i confessor; Mansueto, bisbe i Conrad, confessors.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Cugat. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Diumenge I de Quaresma, del dia, color morat. — La de demà: Del dia, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Esperança, a la seva església. — Demà, Nostra Dona del Roser, a Sant Cugat, o a Montsió.

Adoració nocturna: Avui, Torn de la Sagrada Família.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Santa Gertrúdis i Santa Brígida, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Sant Josep, a la mateixa capella.

Diumenge II de Quaresma. — Evangel·li Mt. IV, 1-11. — En aquell temps Jesús fou portat per l'Esperit Sant al desert, a què fós temptat del diable. I havent dejunat quaranta dies i quaranta nits, després tingué fam. I acostant-se el temptador, li diu: Si Fill de Déu ets, digues a aquestes pedres que es tornin pa. Ell li fa de resposta: Escrit està: No de pa solament viurà l'home, sinó de tota paraula eixida de la boca de Déu. Llavors l'empertà el diable a la ciutat santa, el posà dalt el pinacle del temple, i li diu: Si Fill de Déu ets, llança't dalt d'aquí, que escrit està que als seus àngels ha feta comanda de tu, i ells te portaran a les mans, que no fereixis ton peu en cap pedra. Jesús li diu: També està escrit: No temptaràs el Senyor ton Déu. Encara el diable se l'empertà a una muntanya molt alta, li mostra tots els reialmes del món i la glòria llur, i li diu: Tot això et daré si postrant-te, m'adores. Vestí'n, Satanàs, li diu llavors Jesús, que escrit està: Al Senyor ton Déu adoraràs i a ell sol serviràs. El diable, llavors, el deixa, i veu's ací que s'acostaren els àngels i el serviren.

(De la «Fulla Doinical» del Bisbat de Barcelona, edició catalana).

PELEGRINACIÓ DE CONGREGANTS A ROMA

Accedint a les ordres dels congregants inscrits ja en gran nombre, el comitè de la Pelegrinació ha organitzat una conferència amb el fi d'illustrar els pelegrins amb totes aquelles notícies de caràcter religiós, històric i artístic que ajudin a conèixer les ciutats i monuments que s'han de visitar.

El conferenciant, R. P. Dameri-Zurbitu, director de la Congregació, presentarà una magnífica sèrie de projeccions de Florència, Roma i Nàpols, i la secció musical de la Congregació amenitzarà la vetllada amb selectes números de música.

L'acte tindrà lloc a les 5'30 al saló d'actes del Col·legi del Sagrat Cor, Claria, 118. El programa repartit serveix d'invitació.

— Parroquia de Sant Antoni Abat i Nostra Senyora dels Àngels. — Diumenge I de Quaresma. — Misses fins a les dotze. En la de les set, hi haurà la predicació parroquial i es continuará la devoció dels Set Diumenges a Sant Josep, amb exposició de S. D. M. La de les vuit serà de Comunió general de les Filles de Maria i Santa Teresa, amb predicació preparatòria per mossèn Pere Baguñá, beneficiat. En la de les dotze farà l'explicació de l'Evangel·li el reverend econom.

Tarda, a les tres, ensenyament del Catecisme: A les sis, Rosari, Via-Crucis i sèrmó quaresmal.

— L'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga de Sant Andreu de Palomar, celebrará avui, diumenge, a les vuit del matí i a l'església parroquial de Sant Andreu, una solemne missa de Comunió general, que serà aplicada en sufragi de l'ànima del que fou venerat senyor rector d'aquella barriada reverend don Maria Casals (q. a. c. s.). Dirà la plática preparatòria el Conseller de l'Ateneu, reverend doctor En Joan Colomer. Als concurrents a tan pietós acte, se'ls ofrenará un artístic recordatori amb el retrat del senyor Rector mort.

Avença als senyors socis i famílies les més profundes mercès per l'assistència, el Consell directiu de l'Ateneu.

Subscripció per al Pas «Descens de la Verge a Barcelona», destinat al Rosari de la Mercè. Cinquena llista recaptadora en la tenda d'objectes religiosos de la basílica de la Mercè. S. M. C., segon donatiu, 100 pessetes: Clara Mares, 2. Una devota, 2. C. M. R. 5. Telmo Collet, 5. Un devot en acció de gràcies, 5. Josep Codina, 2. T. V. R. S., 5. Assumpció Martí, 5. Angel M. Rosell, 2. En memòria de Francisco Casals, 10. Diverses devotes, 5. Dues germanes devotes de la Verge, 50. Una devota, 0'25. Una devota, 1. Una serventa una moneda d'or, 29. Una devota, 0'10. Una devota, 2. Una devota, 1'50. Una devota, 2'50. Una devota, 0'75. M. A., 1. Una devota, 1. Una devota, 0'50. Ignasi de Ros, 30. Cristina Tàndia, 2. J. Y., 10. Carme Ribas, 10. Josep Borri, 10. Maria Teresa Cabré i Cascaño, 25. Maria de la Mercè Cascaño, 25. Maria del Carme Cascaño Davila, 25. Maria Josefa Cascaño Davila, 25. Irene Maria Cascaño Davila, 25. S. M. C. P., 25. J. G., 5. Teresa Mumbri, 5. Una devota, 5. A. B., 2. Eulàlia Guix, 25. Una devota, 5. Una devota, 2. Mida Terres, 5. Vidua Llobet, 2. Vidua Sabadell, 5. Una devota, 2. Una devota, de la Verge, 5.

Els donatius poden remetre's mitjançant recepció del consegüent rebut al despatx parroquial i botiga d'objectes religiosos de la Basílica de la Mercè Llibreries, «Hormiga de Oro» i Subirana.

Govern civil

LLENYA PER VENDRE

La Secció d'Obres públiques anuncia que fins a la una de la tarda del dia 1 de març s'admetran, a hores hàbils d'oficina, proposicions per a optar a la primera subhasta de 175 tones, com a màxim de productes procedents de l'esporgada de l'arbrat dels quilòmetres 70 al 80 de la carretera de Barcelona a Ribes, essent el preu mínim que pot oferir-se el d'onze pessetes per tona.

La subhasta s'efectuarà a la Secció d'Obres públiques del carrer de Pelayo, 11, tercer, el dia 6 de març, a les deu del matí.

NOVA LÍNIA ELÈCTRICA

El Negociat d'Electricitat fa públic que la Societat «Energia Elèctrica de Catalunya» ha presentat un projecte d'establiment d'una línia de transport de fluid des de la línia de Granollers-La Garriga al caseriu Samalús, travessant la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

Afectarà les propietats següents sobre les quals es sol·licita la impositió de servei forçós de pas de la línia:

Terme municipal de La Garriga. — Maria Dachs i Casas, Cèlia Partegàs, Joan Nualart Partegàs, Jaume Roselló.

Terme municipal de Samalús. — Jaume Roselló, Frederic Turell, Sebas-

tia Boch, Ignaci de Puig, Pere Pou, Esteve Riera, Frederic Turell, Rectoria de Samalús, Pau Espinosa, Joaquim Ginesta.

S'anuncia per a coneixement del públic perquè formulí per escrit les reclamacions que consideri oportunes, al qual efecte hauran de presentar al Govern civil durant el termini de trenta dies, podent-se examinar el projecte a la Secció de Foment d'Obres públiques (Pelayo, 11, tercer).

HOSPITAL AUTORIZAT

El governador ha autoritzat el funcionament del Casal per a malalts instal·lat per la Caixa de Pensions de Vellesa.

DIES AIGÜES MINERO-MEDICINALS

Ha estat tramessa a la superioritat una moció de la Junta de Sanitat demanant que s'obligui a fixar a les ampolles d'aigües minerals, tant medicinals com de taula, una etiqueta amb el preu a fi d'evitar abusos que es cometen bastant sovint.

EL GOVERNADOR A MADRID

El senyor Raventós va dir que marxaria a Madrid avui, al vespre.

I ha afegit que el seu viatge no es relacionava per res, ni amb el càrrec de governador, ni amb la política. Pensa tornar dimecres, i el substituirà, mentre sigui fora, el president de l'Audiència.

LA COMODITAT AL TOCADOR

Per a escalfar els molls de risar i per als molts usos del mateix empleu

META

el nou combustible sòlid, inofensiu, que s'encén amb un misto; no embruta ni deixa residu.

META

trionfa a tot arreu

Cròniques d'Ar

Concurs Plandiura

Un conjunt tan madur de la pintura catalana no havia estat assolit, que nosaltres recordem, en cap exhibició col·lectiva oficial o particular, com ara de poc, en l'exhibició de les obres del Concurs Plandiura. Dues causes s'han fet que la pintura nostrada arribés globalment a aquest clàssic punt dolç, la primera i més important d'aquestes causes, és: que la nombrosa i entusiasta joventut d'ahir comença d'entrar en l'edat madura. (Els joves d'avantguarda, irrespectuosos amb tota tradició, mancats fins fa poc d'un ofici veritable, han entrat de ple dintre una estètica conformada, havent aconseguit alhora una quantitat molt valuosa d'ofici.)

L'altra causa de l'èxit d'aquesta exposició de les obres del Concurs Plandiura és l'emulació. El senyor Plandiura ha sabut organitzar molt bé aquest memorable concurs; ha destinat, a més, en adquisicions, una important quantitat d'arreglaments augmentada. Una gran part d'aquesta quantitat tenia, naturalment, ultra la valor positiva del metatlle, la valor simbòlica d'una condecoració. L'extensió de les adquisicions, fora d'aquesta orbi de premi, esdevenia també un premi, ja que els nostres artistes tenen com a tal el poder figurar en la més selecta col·lecció de pintura catalana.

Tot això ha estimulat els pintors catalans de totes les edats, però els joves de trenta anys, gairebé d'una manera global, s'han sentit esperonats, com ningú. L'espero del Concurs Plandiura ha aconseguit que aquests artistes arribessin tots plegats a la plenitud, poiser uns anys abans del que per una evolució normal hi haurien arribat.

Sigui com vulgui, els nostres pintors s'han ben calcat i han ben esmolat l'enginy en pendre part en aquest torneig on era possible conquerir anomenada i diners. Som deutors, doncs, al senyor Plandiura d'aquesta victòria assolida per la pintura catalana: cal consignar-ho com un fet.

Som en temps de l'art per l'art, i per més que, moguts per esperit de joventesa iconoclasta, hagim intentat ésser austers abolint les medalles de les antigues exposicions oficials, hem reinicidit, ben tost, en una forma de condecoració anomenada acadèmica, però condecoració, tanmateix: els Premis de Museu en metatlle. El Concurs Plandiura, amb major millificència que les exposicions de la ciutat, ha vingut a hipertrófic l'estímul dels nostres pintors: som en temps de l'art per l'art, i solament per glòria o vanagloria es mouen amb inquietud les multituds d'artistes de tot el món.

Avui, ens sembla rara cosa que els grans mestres de l'esclatida egípcia no signessin l'obra llur; que els pintors dels hipogeu rupestres dels acantilats de Tebes, silenciosament, i sense altra llum que l'artificial, pintessin els murs funeraris. Aquestes obres eren fetes de cara a l'eternitat i amb un simple seny d'ofici. Una gran part de l'esclatida i de la pintura egípcies havien d'ésser tancades per sempre més en l'obscuretat d'una tomba per assegurar la vida eterna del difunt, que així revivia la vida terrenal en les escenes on es desgranava el seu sejour en la Vall del Nil, al costat dels seus i de les coses amades; que vivia la vida d'ultratomba en les escenes religioses on eren pintats els éssers fantàstics que el mort havia de trobar als inferns.

Avui, però, hom sols s'interessa en la pintura per la pintura, en l'art per l'art i, el que és pitjor, en el guany de fama i fortuna; que en l'exercici de l'art es pot conquerir. Si als pintors d'ara se'ls digués que llur feina havia d'ésser enterrada en les tenebres d'un hipogeu, que cap més ulls que els del difunt mirarien la bella obra, tenim el convenciment absolut que gairebé ningú voldria pintar; que aleshores l'art es relegaria a una condició honesta d'ofici i que molts dels que ara pinten buscarien l'anomenada en altres disciplines més brillants i més fàcils. No esperarien que la glòria els la donessin els violadors de tombes, els Carter i Carnarvon de l'esdevenidor.

RAFAEL BENET.

NOTICIARI

La rica ciutat patrimonial de Tar-

ragona ha vist demolir per laiqueta de Barbarie moltes de les sepadres venerables, d'aurades pel dels segles. Ara, darrerament, la glésia del Miracle queia del pes d'anys i cap mà amorosa no l'apatalava, sinó que, ben altrament, a utilis moderns s'enderrocava. El President de la Mancomunitat, quint la proverbial tassa de vell els tresors patris, ha posat la esdevada autoritat en l'afar de l'enderroc del Miracle, mitjançant la intervenció del director del Servei Catalogació i Conservació de Monuments, l'arquitecte senyor Martorel, el qual s'ha traslladat a Tarragona aconseguint, de moment, la paralización de l'enderroc. Un dia d'aquestes es reunirà la Comissió de Foment de l'Ajuntament de l'imperial ciutat, i nani el senyor Martorel justificarà plicacions sobre la importància de la capella del Miracle i d'altres monuments que estan en perill d'ésser destruits. Que Déu toqui el cor i il·lumini els regidors de Tarragona per què almenys en sa majoria devinguin defensors del bell patrimoni.

— Al Saló Parés han estat exposades darrerament algunes obres del pintor Marian Felez.

— En un dels Salons d'art de «El Siglo» el senyor A. del Campo ha organitzat una exposició de pintures de F. Paolo, Michetti, Dalbano, Gregoria, Tessitore, Diaz, Vertanoli, Pallott, Aquestes obres d'art en procedents d'una col·lecció privada molt important, de Nàpols. L'exhibició es clausurará el dia 12 del corrent.

— Del 10 al 23, en les Galeries Laytanes, hi ha establerta subhasta d'obres de Feyta, Vayreda, Martí i Alsina, Simó Gomez, Navarro, Berg, Lucas, Casto Plasencia i d'altres pintors antics i moderns, procedents de varies col·leccions particulars. Per facilitar les vendes, les valoracions seran baixes, podent els visitants millorar els preus amb llurs ofertes durant l'exposició.

— Ferran Casadó obri el passat dimarts, als Salons d'Art de «El Siglo», la seva exposició de quadres. Aquesta es clausurará el dia 13 de vinent mes de març.

Anuncis Oficials

CAMBRA DE LA PROPIETAT

URBANA

Avis

En compliment de l'acord del ple de la Cambra en la seva última sessió, el seu president don Joan Pich, ha realitzat importants i satisfactòries gestions en relació amb el nou arbitri que sobre conservació i neteja de l'empedrat de les finques d'Exampia desgrava des del 1 per 100 extraordinari, tracta l'Ajuntament de cobrar de les indicades finques i per l'expressat concepte, consistent en un 2 per 100 de la renda bruta; es prega amb tot interès als propietaris afectats, compareguin a la Secretaria de la Cambra (Magdalenes, 12, principal), tots els dies feiners de deu a una del matí, on se'ls comunicará el resultat de les dites gestions.

SOCIETAT ANONIMA, SUCCESSORA DE QUADRAS I PRIM

El Consell d'Administració d'aquesta Societat, d'acord al previnut en llurs Estatuts, convoca a Junta general ordinària per al dia 6 del vinent mes de març, a les quatre de la tarda, en el domicili de la dita Societat, Trafalgar, 26, pral.

Els senyors accionistes que desitgin fer ús del seu dret d'assistència, hauran de tenir dipositades en les oficines de la dita Companyia, amb vuit dies d'anticipació, les seves accions o el resguard de les mateixes.

Es prevé als senyors accionistes que facin ús del seu dret d'assistència, que, d'acord amb l'article 7 del Reglament, per a assistir a la Junta, serà necessari que recullin la corresponent papereta d'entrada.

Barcelona, 17 de febrer de 1923. — El president, baró de Quadras. El rector gerent, R. Picart

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

La posició econòmica de l'Índia

El P. Cirera, procurador dels missioners de Bombai, demana als productors d'interessar-se pel comerç d'aquell país.

Al vespre, el P. Cirera, procurador dels missioners de Bombai, va donar una conferència al Foment de Treball de Barcelona, sobre el tema «Posició econòmica de l'Índia». L'Índia, entera, en va donar una al·ludant sobre el moviment religiós, una altra a la Universitat sobre el moviment cultural d'aquell gran imperi. Aquestes conferències són fruit d'observacions de l'eminent orador, fets durant un any de sojorn allí, després d'haver recorregut totes les parts civilitzades de l'Índia.

Per a escoltar el P. Cirera s'omplia de gom a gom la sala del Foment, assistint-hi també representants de les autoritats.

Després de la presentació de l'Il·lustrat conferenciant pel president senyor Mont, el P. Cirera comença la seva conferència donant una idea preliminar de l'Índia. Projectat el mapa de les explicacions geogràfiques, l'Índia té avui amb 330 milions d'habitants; d'aquests, 250 milions estan a l'Índia britànica. Els altres 80 milions es divideixen en petits Estats independents, dins els quals la Gran Bretanya no deixa tampoc de tenir-hi una petita tutela.

Record l'origen de la penetració britànica a l'Índia, que arrenca del 1600, i durant més de dos cents anys es va en mans de la Companyia de l'Índia oriental. Però esdevingué després Anglaterra la mestressa dels mars, el Govern britànic va començar a intervenir directament a l'Índia, venint-se secundant per diverses raons que lluitaven contra els atacs a benefici d'Anglaterra. Però fins a començaments del segle XIX no s'inicia el domini complet, essent anomenada emperadriu la reina Victoria.

Aquesta tenia un gran prestigi a l'Índia, però en esclatar la guerra, les circumstàncies canviaren allí com a tot arreu. El Índia lluitaren amb els anglesos, i el contacte amb ells els feu néixer la idea de la sobirania. Vangueren convulsions al país, i la Gran Bretanya ha fet allí grans progressos, dividint-se els nacionalistes en dos bàndols: l'un moderat i l'altre exaltat. El Govern britànic, volent aturar aquest moviment, va concedir a l'Índia una autonomia essencialment econòmica, constituint-se un Govern que el governador general controla. El país està dividit, demés, en províncies o presidències, que tenen per capitals Bombai, Calcuta, Madras i Delhi.

L'Índia ha sentit també les conseqüències de la guerra. Els pressupostos de 1919-20 es saldaren amb un dèficit de 20 milions de lliures. S'han reforçat els ingressos, augmentant les tarifes ferroviàries, els serveis públics, els drets de duana, etc. El pressupost per a 1922-23, si dona resultat, superarà ja les despeses i ja la situació es normalitzarà tot seguit. El pressupost de 1921-22 era de 114 milions de lliures; el de 1922-23 és de 137 milions. El dèficit assolí la xifra de 383 milions de lliures.

Assenyalant el P. Cirera que a l'Índia es respira un benestar econòmic, els diversos emprèn timers llançats l'any passat foren coberts diverses vegades. Pel gener de 1921 es produí un fet important per a l'economia del país. Els Banques de Calcuta, Bombai i Madras es fusionaren, convertint-se en el Banc Nacional de l'Índia, que feia tres quarts de segle que es desmanava. El capital d'aquests Banques fou triplicat, i el nou Banc, que està estretament lligat amb el Govern, presta grans serveis amb les sucursals que està obligat a posar a totes les grans ciutats.

El comerç ha augmentat molt en pocs anys. No obstant, en el període 1920-21 s'emportà a causa de l'escassa collita, degut a la manca de pluges. Això feu disminuir notablement l'exportació. Les pluges tenen una influència decisiva en el país. La temporada d'aquestes és del juny al setembre, convertint-se l'Índia en un mar. Si les pluges no manquen, el país és ric i prosper. Si no plou, ve una misèria espantosa i moltes persones es moren de fam.

Els ferrocarrils són el mitjà essencial d'acudir en socors de les regions empobrides. Gràcies a aquestes comunicacions pot evitar-se avui que morin milers de persones de fam.

L'exportació en 1920-21 assolí la xifra de 238 milions de lliures; dels quals, 70 foren de la lúta. Venen després en importància el cotó, l'arros, el te, el blat i les pells. La importació assolí 330 milions de lliures; dels quals, 102 milions foren de teixits de cotó. Després venen en importància el ferro, l'acer, els olis minerals, el sucre, materials per a ferrocarrils, instruments agrícoles, etc.

A l'Índia abunden les primeres matèries. Fins fa poc la indústria estava abandonada. Però la guerra ha ensenyat que la vida del país depèn de posseir les indústries essencials, i per a desenvolupar-les s'ha constituït el departament general d'Indústria, el qual es preocupa de l'ensenyament tècnic. En pocs temps s'han fet grans progressos. El cens de la presidència de Bombai dona 1.400 establiments moguts pel vapor, gas o olis; 234 moguts per electricitat i 267 per motors. La principal indústria és la del cotó, la qual compta amb 292 fàbriques, d'un total de 108.000 telers.

La ciutat de Bombai es col·loca en primer lloc de l'Índia. Compta ara amb un milió cent mil habitants, havent-n'hi un excés de 366.000. Diu el P. Cirera que aquest fet explica el gran moviment de gent que hi ha pels carrers, com no ha vist en cap de les ciutats del món que ha visitat. Bombai, però, és, dins de poc, una ciutat granitosa i molt bella.

L'agricultura és, i ho serà per molta temps, la principal riquesa de l'Índia. La tres quartes parts de la població en viu. Hi ha cent milions d'hectàrees conreades; dels quals, les quatre cinquenes parts estan destinats a productes alimentaris i l'altra cinquena a productes per la indústria. El conreu de l'arros ocupa 26 milions d'hectàrees.

El Departament d'Agricultura té molta cura a millorar la qualitat i quantitat dels productes. Així és que hi ha terra que per hectàrea dona un benefici net de mil pessetes. També es va millorant la qualitat del cotó, el qual no és tan estimat com el d'altres països. Per assegurar les col·lites i no confiar en les pluges, es treballa activament en la construcció de canals de regadiu. Avui aquests reguen 10 milions d'hectàrees. S'està projectant un gran mur al riu Indus, el qual tindrà un quilòmetre de llargada i servirà per a regar 2 milions d'hectàrees. Serà l'obra d'aquest gener més gran del món. Les despeses que ocasionin aquestes millores són insignificants pels productes que se'n treuen. No passen de 12 cèntims per hectàrea.

El bou és el principal element de força de l'Índia. El cens de 1910-11 donava un contingent de 178 milions de caps de bestiar, i el de 1919-20 fou de 196 milions. Com que l'Índia no menja la carn de bou, aquest bestiar és molt conservat i assoleix un preu inferior als altres.

Un dels rendiments importants per al Govern són els boscos, els quals ocupen una àrea de 225.000 milles quadrades. L'exportació va a carrec d'un cas d'enginyers i el producte net és de 40 milions de lliures a l'any. I encara no augmenta perquè no pot arribar-se a certes regions interiors. Passa a descriure el P. Cirera el servei dels ferrocarrils, dels quals hi ha 9.000 quilòmetres de línia que permeten recórrer tot el país, llevat de les regions no civilitzades. El servei està a l'alçada dels millors d'Europa i els preus de la tercera classe són molt econòmics, cosa que motiva que surti diàriament 3.000 trens de 500 passatgers. El tren més luxós i de més velocitat és el correu. Hi havia anys enrera reservats per a europeus, però avui quasi han desaparegut perquè l'Índia no admet que se'l tracti en un nivell inferior.

El conferenciant dona també detalls del servei de correus, organitzat excel·lentment. Feu grans elogis dels encarregats de dur-lo als llocs més

BORSA DE BARCELONA

17 de febrer de 1923

Cotització única del Del legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat d'ure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 69'80 a 69'75 i a 69'80, Alacants a 69'80, Càceres variable a 36'20, Filipines a 204'00, Algíes a 116'85, Gran Metropolità de 146'00 a 145'25 i a 146'00, Colonials de 62'75 a 63'00, Felgueres de 58'25 a 58'50 i a 58'35, i Sncres ordinàries a 39'00.

A la tarda, a la Casa Llotja, Es fa de Nords de 69'85 a 70'10 i a 69'90, Alacants de 69'80 a 69'95 i a 69'70, Càceres variable de 36'30 a 36'70, Filipines de 204'00 a 206'00 i a 205'00, Gran Metropolità de 144'00 a 140'00 i a 140'50, Metrotransversal de 128'00 a 127'50, Algíes a 116'85 i a 116'50, Colonials de 33'25 a 62'50, i Felgueres de 58'25 a 58'00.

Cotització de valors tractats al comptat i no inter. encara en el Butlletí Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, a 100'85 i 100'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, a 107'00.
Barcelonesa de Navegació 6 1/2%, a 52'00 i 100'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6 1/2%, a 95'00.
Foment d'Obres i Construccions 6 1/2%, a 94'25.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'25 i 100'00.
Grans Molins Bascos 6 1/2%, a 91'00.
Mines de Potassa «Süria» 7 1/2%, a 69'00.
Tramvies de Sevilla 6 1/2%, a 95'00.
Tramvies de Barcelona 6 1/2%, a 102'25.
Hotel Ritz 7 1/2%, a 94'00.

AL COMPTAT Reproduït del Butlletí Oficial

Canvis estrangers

Paris, xec.	38'35
Londres, xec.	33'01
Berlin, xec.	0'01
Itàlia, xec.	0'01
Roma, xec.	30'80
Ginebra, xec.	00'00
Zurich, xec.	120'35
Nova York, xec.	6'405

Deutes Estat

Interior, A.	71'75
B.	71'50
C.	71'50
D.	71'25
E.	71'30
F.	71'10
G i H.	71'25
Exterior, A.	68'40
B.	68'20
C.	68'50
D.	68'15
E.	68'20
F.	68'50
G i H.	68'50

Amort. 5 %

A.	95'15
B.	95'65
C.	96'60
D.	96'60
E.	96'60
F.	97'75
G.	96'50
H.	96'50
I.	96'50
J.	96'50

Amort. 5 %

A.	96'50
B.	96'50
C.	96'50
D.	96'50
E.	96'50
F.	96'50
G.	96'50
H.	96'50
I.	96'50
J.	96'50

Pres. v. juliol

1923 A.	101'25
1923 B.	101'25
1923 C.	102'85
1923 D.	102'85
1923 E.	102'37
1923 F.	102'00
1923 G.	102'00
1923 H.	101'50
1923 I.	101'25
1923 J.	95'25

C. de Emis. 5 %

A.	96'50
B.	96'50
C.	96'50
D.	96'50
E.	96'50
F.	96'50
G.	96'50
H.	96'50
I.	96'50
J.	96'50

Estrangers

Cedules, 100 milions 6 %	00'00
--------------------------	-------

Ajuntaments i Diputacions

Municipi semestre, 1906.	78'75
1907 D.	79'00
1912 B.	79'00
1912 E.	78'50
1912 F.	78'75
1912 G.	78'00
1912 H.	78'75
1912 I.	78'75
1912 J.	78'75
1912 K.	78'75
1912 L.	78'75
1912 M.	78'75
1912 N.	78'75
1912 O.	78'75
1912 P.	78'75
1912 Q.	78'75
1912 R.	78'75
1912 S.	78'75
1912 T.	78'75
1912 U.	78'75
1912 V.	78'75
1912 W.	78'75
1912 X.	78'75
1912 Y.	78'75
1912 Z.	78'75

Exemplar 1899

1907	86'35
1913	86'25
1919	86'25
1920	86'25
1921	86'25
1922	86'25
1923	86'25

Bons Reforma

1913	86'25
1919	86'25
1920	86'25
1921	86'25
1922	86'25
1923	86'25

Diputació antigues

B.	79'50
C.	79'50
D.	79'50
E.	79'50
F.	79'50
G.	79'50
H.	79'50
I.	79'50
J.	79'50
K.	79'50
L.	79'50
M.	79'50
N.	79'50
O.	79'50
P.	79'50
Q.	79'50
R.	79'50
S.	79'50
T.	79'50
U.	79'50
V.	79'50
W.	79'50
X.	79'50
Y.	79'50
Z.	79'50

Mancomunitat 1915

1915	72'50
1916	72'50
1917	72'50
1918	72'50
1919	72'50
1920	72'50
1921	72'50
1922	72'50
1923	72'50

Caixa Crèdit Com.

1915	73'50
1916	73'50
1917	73'50
1918	73'50
1919	73'50
1920	73'50
1921	73'50
1922	73'50
1923	73'50

Obligacions

Port de Barcelona	80'25
de Melilla	102'25
Port de Sevilla	95'00
Port de Gijón	94'75

Ferrocarrils i tramvies

Nord Espanya 1.ª	62'15
2.ª	60'75
3.ª	61'00
4.ª	63'00
5.ª	60'25
6.ª	60'25
7.ª	60'25
8.ª	60'25
9.ª	60'25
10.ª	60'25
11.ª	60'25
12.ª	60'25
13.ª	60'25
14.ª	60'25
15.ª	60'25
16.ª	60'25
17.ª	60'25
18.ª	60'25
19.ª	60'25
20.ª	60'25
21.ª	60'25
22.ª	60'25
23.ª	60'25
24.ª	60'25
25.ª	60'25
26.ª	60'25
27.ª	60'25
28.ª	60'25
29.ª	60'25
30.ª	60'25
31.ª	60'25
32.ª	60'25
33.ª	60'25
34.ª	60'25
35.ª	60'25
36.ª	60'25
37.ª	60'25
38.ª	60'25
39.ª	60'25
40.ª	60'25
41.ª	60'25
42.ª	60'25
43.ª	60'25
44.ª	60'25
45.ª	60'25
46.ª	60'25
47.ª	60'25
48.ª	60'25
49.ª	60'25
50.ª	60'25
51.ª	60'25
52.ª	60'25
53.ª	60'25
54.ª	60'25
55.ª	60'25
56.ª	60'25
57.ª	60'25
58.ª	60'25
59.ª	60'25
60.ª	60'25
61.ª	60'25
62.ª	60'25
63.ª	60'25
64.ª	60'25
65.ª	60'25
66.ª	60'25
67.ª	60'25
68.ª	60'25
69.ª	60'25
70.ª	60'25
71.ª	60'25
72.ª	60'25
73.ª	60'25
74.ª	60'25
75.ª	60'25
76.ª	60'25
77.ª	60'25
78.ª	60'25
79.ª	60'25
80.ª	60'25
81.ª	60'25
82.ª	60'25
83.ª	60'25
84.ª	60'25
85.ª	60'25
86.ª	60'25
87.ª	60'25
88.ª	60'25
89.ª	60'25
90.ª	60'25
91.ª	60'25
92.ª	60'25
93.ª	60'25
94.ª	60'25
95.ª	60'25
96.ª	60'25
97.ª	60'25
98.ª	60'25
99.ª	60'25
100.ª	60'25

Nord Espanya 1.ª

1.ª	62'15
2.ª	60'75
3.ª	61'00
4.ª	63'00
5.ª	60'25
6.ª	60'25
7.ª	60'25
8.ª	60'25
9.ª	60'25
10.ª	60'25
11.ª	60'25
12.ª	60'25
13.ª	60'25
14.ª	60'25
15.ª	60'25
16.ª	60'25
17.ª	60'25
18.ª	60'25
19.ª	60'25
20.ª	60'25
21.ª	60'25
22.ª	60'25
23.ª	60'25
24.ª	60'25
25.ª	60'25
26.ª	60'25
27.ª	60'25
28.ª	60'25
29.ª	60'25

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	15.93	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:						
Març	15.61	00.00	00.00	00.00	00.00	15.51
Maig	15.37	00.00	00.00	00.00	00.00	15.37
Juliol	15.13	00.00	00.00	00.00	00.00	15.13
Octubre	13.94	00.00	00.00	00.00	00.00	13.94
Gener	13.51	00.00	00.00	00.00	00.00	13.51

Alexandria	Febrer	Abril	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs Ashmonni	30.40	30.12	Març	16.80	00.00	00.00
	Març	Novembre	Maig	17.15	00.00	00.00
Sakellaria	32.95	35.30				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	25.55	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Març	25.46	25.57	00.00	00.00
Maig	25.75	25.90	00.00	00.00
Juliol	25.25	25.44	00.00	00.00
Octubre	25.82	25.97	00.00	00.00
Desembre	25.45	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	25.63	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Març	25.50	00.00	00.00	00.00
Maig	25.44	00.00	00.00	00.00
Juliol	25.01	00.00	00.00	00.00
Octubre	25.30	00.00	00.00	00.00
Desembre	25.05	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 17 de febrer de 1923

COLONIALS

Dia 17 de febrer de 1923.

Sucres.—Acabant-se quasi per complet els sucres estrangers que hi havia dipositats, i sense possibles arribades, degut a l'aranzel elevat que regeix actualment, es cotitzen amb pujia en el nostre mercat totes les classes d'aquest article.

Els preus que regeixen per al consum són:

Mel, de 158 a 168 pessetes els 100 quilos.

Terciari, de 162 a 164 pessetes.

Centrifug de remolatxa, de 159 a 161 pessetes.

Quebrat clar, de 165 a 167 pessetes.

Blanquets, de 168 a 170 pessetes.

Granets superiors, de 171 a 173 pessetes.

Blancs de primera refinats, de 177 a 179 pessetes.

Terrós P. G. d'Aragó, de 176 a 178 pessetes.

Terrós P. G. d'Andalusia, de 184 a 186 pessetes.

Pilons, de 188 a 190 pessetes.

Tallat, de 208 a 214 pessetes.

Cafes.—Sense arribades, ni variació en els preus, cotitzant-se amb gran fermesa tots els mercats d'origen, podem indicar la següent cotització:

Moka legitim, de 605 a 615 pessetes els 100 quilos.

Semi-Moka Harrar i africans, de 580 a 590 pessetes.

Puerto Rico Caracolillo, de 605 a 615 pessetes.

Puerto Rico Yauco especial, de 590 a 600 pessetes.

Puerto Rico Yauco superior, de 575 a 585 pessetes.

Puerto Rico Hisenda, de 540 a 550 pessetes.

Caracas descercetat i similars, de 550 a 560 pessetes.

Trillats extra, de 515 a 525 pessetes.

Puerto Cabello i corrents, de 510 a 520 pessetes.

Palembang, de 475 a 485 pessetes.

Passilles, de 455 a 465 pessetes.

Cacaus.—Continuant fluïxos els preus d'aquest gra, es va operant continuament per a apropar les facilitats i operacions que es poden obtenir per a partides d'alguna importància.

Els preus que regeixen per al consum són:

Guayaquil Arriba, de 370 a 380 pessetes els 100 quilos.

Guayaquil Balao, de 355 a 365 pessetes.

Fernando Pó de primera, de 310 a 325 pessetes.

Fernando Pó de segona, de 300 a 310 pessetes.

Fernando Pó de tercera, de 290 a 300 pessetes.

Fernando Pó de quarta, de 280 a 290 pessetes.

Caracas de primera, de 485 a 495 pessetes.

Caracas de segona, de 290 a 290 pessetes.

Canyelles.—Cellan extra, a 780 pessetes el quilo.

Idem número 1, a 680 pessetes.

Idem número 2, a 655 pessetes.

Idem número 3, a 630 pessetes.

Idem número 4, a 610 pessetes.

Xina, a 550 pessetes.

Rasures de Cellan, a 440 pessetes.

Pebres.—Singapore blanc, a 660 pessetes el quilo.

Idem negre, a 580 pessetes.

Penang i Tallicherry, a 575 pessetes.

Tabac o Jamaica, a 570 pessetes.

Clavells espècies.—Classe superior, a 8 pessetes el quilo.

Destillats, a 4 pessetes.

ADHOS

Dia 17 de febrer de 1923.

(Informació de la casa J. Espinàs, de Barcelona)

Superfosfat d'os de mig a 1 per 100 azot i 18/20 d'àcid fosfòric, a 15 pessetes els 100 quilos, a la fàbrica.

Superfosfat de calç mineral 18/20 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 13 pessetes els 100 quilos, sense envàs.

Superfosfat de calç mineral 18/18 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 12 pessetes els 100 quilos, mínim de deu tones sense envàs.

Superfosfat de calç mineral 13/15 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 10 pessetes els 100 quilos, mínim de deu tones sense envàs.

Sulfat d'amoniac 20/21 per 100 azot, a 59 pessetes els 100 quilos.

Nitrat de sosa 15/16 per 100 azot, a 43 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49/50 per 100 de potassa pura, a 35 pessetes els 100 quilos.

Clorur de potassa 80/85 per 100, equivalent a 50/51 per 100 de potassa pura, a 33 pessetes els 100 quilos.

Matèria orgànica còrnica natural 10/11 per 100 azot i 2/3 per 100 d'àcid fosfòric, a 35 pessetes els 100 quilos.

Nitrogina Sant Jordi 8/10 per 100 azot, a 25 pessetes el sac de 70 quilos.

Producte fosfatat Sant Jordi, a 80 pessetes els 100 quilos.

Sofres

Sofre en pols, a 13 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre Extra fi, a 14 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre sublimat (flor), a 25 pessetes el sac de 50 quilos.

Sofre precipitat (gris), a 9 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre en terrós, a 30 pessetes els 100 quilos.

Sofre en cand, a 45 pessetes els 100 quilos.

FARRATGES

Dia 17 de febrer de 1923.

Alfals d'Urgell de primera, a 24'50 pessetes els 100 quilos estació de Barcelona.

Alfals d'Urgell de segona, a 20'50 pessetes.

Palla d'Urgell, a 13'50 pessetes.

Palla del país, a 13'50 pessetes.

Palla curta de l'Aragó, a 12 pessetes.

Palla per a embalatges, a 11 pessetes.

Palla per a omplenar marfegues, a 11 pessetes.

FARINES

Extra, a 63 pessetes els 100 quilos.

Rodona, a 62 pessetes els 100 quilos.

Extra força, a 76 pessetes els 100 quilos.

DESPULES

Número 4, a 25 pessetes els 60 quilos.

Segones, a 22 pessetes els 60 quilos.

Terceres, a 20 pessetes els 60 quilos.

Quartes, a 15 pessetes els 60 quilos.

Sega, a 4 pessetes la quarta.

Segonet, a 4'50 pessetes la quarta.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Barcelona, 17 febrer de 1923.

Portugal	0'30 ptes. escut
Argentina	2'375 » pes
Holanda	2'535 » florí
Suècia	1'71 » corona
Noruega	1'20 » »
Txeco eslovàquia	19'25 » 100 cnes.
Polònia	0'04 » 100 marcs.
Romania	0'00 » 100 leis

OR

Alfons	124'00
Unces	123'50
Isabel	127'50
Quarts	123'50
Petit	123'50
Dòlars	6'40
Lliures esterlines	31'00
Francs	123'50

BILLETS

Francs	35'80
Lires	30'25
Lliures esterlines	29'85
Marcs	0'03
Corones	0'01

Moviment del Port el dia 17

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Cabo Cullera», de Sevilla, amb càrrega general.

Vapor alemany «Hector», de Cornu, amb càrrega general.

Vapor holandès «Amazona», d'Alacant, amb càrrega general.

Pallebot espanyol «Emili», de Torrevella, amb sal.

Vapor noruec «Pan», de Newcastle, amb carbó.

Vapor suec «Iwar», de Gandia, amb carbó.

Vapor espanyol «Dilluns», de Cardiff, amb carbó.

Pallebot espanyol «Abi va», d'Alacant, amb sal.

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 63 passatgers.

Vapor espanyol «Antonia», de Gandia, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Ramón», de Gibraltar, amb peix.

Vapor grec «Elisavet», de Sant Nicolau, amb blat.

Vapor espanyol «San Miguel», de Kristiania, amb càrrega general.

Goleta espanyola «Comercio», de Sant Felip, amb càrrega general.

Vapor espanyol «La Guardia», de Marsella i escales, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Villarreal», en llit, cap a Melilla.

Vapor espanyol «José Maria», amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor espanyol «Tintoré», en llit, cap a Melilla.

Veler italià «Carolina», en llit, cap a Marsella.

Vapor espanyol «Marqués de Campo», en llit, cap a Melilla.

Llagut espanyol «San José», amb gasolina, cap a Palma.

Vapor espanyol «Alhambra», en llit, cap a Melilla.

Llagut espanyol «Virgen de los Desamparados», en llit, cap a Gandia.

Vapor espanyol «Vicente La Roda», en llit, cap a Melilla.

Veler italià «Migliorino», en llit, cap a Propiana.

Veler italià «Ada», en llit, cap a Sabona.

Vapor espanyol «Cabo Tres Forcas», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol «Antonia», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.

Vapor espanyol «A. Cola», amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

Pallebot espanyol «Pedro Olivé», amb blat, cap a Mahó.

Vapor espanyol «Cabo Cullera», amb càrrega general, cap a Sant Felip.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Angela», de trànsit, cap a Gènova.

Vapor espanyol «Canarias», en llit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Ramón», amb càrrega general, cap a Màlaga i escales.

Vapor suec «Britte», en llit, cap a València.

Vapor anglès «Cragness», de trànsit, cap a Nàpols.

Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general, cap a Mahó.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Situació dels vapors de la línia PL

nillos, segons informes que ens comunica el seu agent en aquesta plaça.

L'Infanta Isabel arribà a Nova Orleans el dia 15 de febrer.

El «Barcelona» arribà a Puerto Rico el dia 11 del corrent.

El «Cádiz» arribà a Canàries el 15 del corrent en viatge de retorn dels Estats Units.

El «Catalina» sortí de Buenos Aires el 31 de gener cap a Canàries i la Península.

El «Conde Wilfredo» arribà a Galveston el 7 del corrent.

El «Balmes» arribà a Almeria el 16 en viatge cap al Rio de la Plata.

L'Escola Superior d'Agricultura

Secol·li d'ensenyament postal agrícola

Responen a les demandes rebudes

repetidament de gran nombre d'agricultors catalans, l'Escola Superior d'Agricultura, ha organitzat una Secció d'ensenyament postal, començant per l'edició de textos de matèries d'interès per a la nostra agricultura, escrits expressament per les persones més enteses en les respectives matèries en la nostra terra i il·lustrats aquesta la tasca orientada a la major difusió de la cultura agrícola.

major difusió de la cultura agrícola, els textos publicats es vendran separatament a les principals llibreries, o que fa preveure la seva ràpida generalització entre els nostres agricultors.

Però, es evident que el que vol saber més a fons una matèria, no en té prou amb la senzilla lectura del llibre, en desitja els comentaris del mateix. Les explicacions complementàries que li aclareixin els punts obscurs i dubtosos, el saber si ha entès prou bé les qüestions cabdals i les correccions dels errors de concepte que hagi pogut sofrir. Per als interessats en profunditzar una matèria, s'ha establert la Secció d'ensenyament postal, la qual, amb la revisió i correcció de qüestionaris, evacuació de consultes, plantejament de problemes, etc., estarà en constant contacte amb l'alumne, i guiarà, controlarà i corregirà els coneixements que vagi adquirint.

L'Escola Superior d'Agricultura, no té pas intent, amb aquesta Secció, crear una nova carrera ni donar títols; vol només donar una possibilitat d'aprendre als agricultors desitjosos de saber i que no poden traslladar-se a la ciutat. Per això, l'alumne pot matricular-se en aquelles matèries que li interessin, en totes les que desitgi, deixant les que no tinguin utilitat per ell. Cal esmentar però, que hi han grups de matèries afins que és recomanable estudiar-les plegades, per a treure'n un major profit del conjunt. També és possible anar-se matriculant successivament de totes les assignatures amb el qual l'alumne adquirirà un quadre general de coneixements agrícoles.

Les assignatures amb que començarà la Secció d'ensenyament postal, són aquelles els textos de les quals són ja publicats. Des del primer de

març, s'obre la matrícula de les següents matèries: «Fabricació d'olis», «Art de fer bon vi», «L'Amelioració», «Anàlisi d'adobs», «Alimentació del bestiar», «Reproducció i herència en el bestiar», «Malalties del bestiar», «La vaca lletera, i les llet i llur aplicació», «A mida que vagin essent publicats nous textos, s'ampliarà el nombre d'assignatures. El primer d'abril, s'obrirà la inscripció per a dues noves matèries: «L'olivera», «Els Sindicats Agrícoles i el seu reglament», seguit després a continuació els textos corresponents a «Fabricació de conserves vegetals», «Anàlisi de vins», «Màquines agrícoles», «Fertilització de terrenys», publicant-se seguidament i sense interrupció, altres volums de gran interès que oportunament s'anunciaran.

El preu de la matrícula, comprant la tramesa del text, i altres impresos necessaris per a l'ensenyament, és de 20 pessetes per les assignatures: «Fabricació d'olis», «L'art de fer bon vi», «Malalties del bestiar» i «La vaca lletera»; de 15 pessetes, per les assignatures «L'Amelioració», «Alimentació del bestiar», «Reproducció i herència en el bestiar» i «Les llet i llur aplicació»; i de 10 pessetes, per la d'«Anàlisi d'adobs».

Els que vulguin inscriure's o demanar més detalls, poden fer-ho a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187, Barcelona).

D'espectacles

Goya

«UN MATRIMONIO DE CONVENIENCIA», COMEDA EN CUATRE ACTES, D'A. DUMAS (PARE).

</

Anuncis d'espectacles

Gran Teatre del Liceu

Dijous, a dos quarts de deu. Primer concert pel genial pianista EMIL SAUER. Obres de Bach-Strauss, Beethoven, Schumann, Burriel, Chopin, Sauer, Smetana, Wagner-Liszt. — Diumenge, tarda. Segon concert (únic de tarda). — Es despatxa a Comptaduria per a tots dos concerts.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4. Telèf. 5125 i 4736 A

AVUI DIUMENGE, DIA 18
MATINEES A LES QUATRE TARDAS
NIT, A LES DEU
EXIT SOROLLOS del festiu i artístic
espectacle de gran presentació
**ORI - ORI
ZIC - ZAC**

Integrat pels quadros que obtingueren
més èxit en les dues esmentades re-
vistas, figurant-hi els titulat
**SIMPLICISSIMUS - ESPAGNOLADE -
IDILIO DE MUNEOS - LA REVUE
QUI ARRIVE - SILUETAS, LUCES Y
COLORES - A LA LUZ DE LA LAM-
PARA - LAS CAMPANAS DE PASCUA**

Direcció escènica i coreogràfica
de J. W. JACKSON

100 ARTISTES ESPANYOLS I ES-
TRANGERS, 100. 500 VESTITS DE
LA CAST MAX WELDY, DE PARIS.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, diumenge,
a les tres de la tarda. La magnífica
obra d'En Folch i Torrens.

LA FILLA DEL MOLINER

(Preus populars)

A dos quarts de sis. El meravellós
espectacle en quatre actes i vuit qua-
dros.

LES AVENTURES D'EN MASSAGRAN

Grans peripecies de l'Almirec. Ossos
blancs en escena. Emocionant nau-
fragi de «La Mustela». Tothom al Ro-
mea, a riure!!

Nit. El programa estrenat abir en
funció de «Teatre Selecte».

LA FORASTERA

de F. de Cured, i PER NO ESSER
TRETZE. Totes dues de gran èxit.

Presentació estupefacció.

Demà, tarda, la comèdia en quatre
actes, de formidable èxit, L'ADMIRA-
BLE CRICHTON. Preus populars. Nit.

**LA FORASTERA i PER NO ESSER
TRETZE.**

Teatre Català ROMEA

Dilluns, 26 de febrer

GEMMIER

en L'AUTORITAIRE, d'Henry Clerc

Dimarts, 27 de febrer

GEMMIER

en TARTUFFE, de Molière

Dimecres, 28 de febrer

GEMMIER

en LA RABOILLEUSE, d'Emile Fabre

Es despatxa a Comptaduria per a
totes tres funcions.

TIVOLI

Grandiosa companyia d'opereta de

ESPERANÇA IRIS

Avui, diumenge, a les quatre de la
tarda, i a les deu de la nit. La formo-
sa opereta en tres actes.

LA PRINCESA DE LA CZARDA

Creació d'Esperança Iris, i selecte
FI DE FESTA

Ballets pels GROMWELLS i acudits,
cuplets i cançons per la genial ar-
tista.

ESPERANÇA IRIS

Demà, dilluns, nit. LA PRINCESA
DE LA CZARDA i HOI FI DE FESTA.

— Dimarts. Estrena a Barcelona de
FI - FI

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Dimarts, 20. Nit

Recital per l'EMINENT GUITARRISTA

SAINZ DE LA MAZA

Magnífic programa

Detalls per cartells i programes

Es despatxa a Comptaduria

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, diumenge. Colossal espectacle.

El record dels programes de va-
rietats. Tarda. Primera sessió a dos
quarts de quatre. Segona sessió, a
les sis. Nit, a les deu. Projectió de

notables pel·lícules. Comiat dels ova-
cionats alambristes, 3 VERA'S; gran
succés del popularíssim artista BAL-
DER; èxits immensos, de la eminent
ballarina, Antonia Mercé, LA ARGEN-
TINA; succés de la genial artista, ídol
del públic, PILAR ALONSO. — Demà,
dilluns, DEBUT dels famosos acrobates,
TROUPE MENDEZ. — Cada dia,
tarda i nit: LA ARGENTINA i PILAR
ALONSO.

TEATRE NOU

EMPRESA SERRANO

ESPECTACLES IRIS - PALMER

Avui, diumenge, 18. Tarda, a les
cinc, i nit, a les deu. LA CHARLOT-
TE i KRECKOW, amb el seu meravel-
lós BALLET SOBRE GEL, ELS GER-
MANS FERRONIS, Clowns excèntrics
musicals.

TEATRE COMIC

Avui, diumenge, tarda, a les quatre,
i nit, a dos quarts de deu. LA TOSCA
(quatre actes) i EL ROBO DE LA
PERLA NEGRA (tres actes). — Demà,
dilluns, tarda, MARGARITA DE BOR-
GONA, Nit, LA TOSCA i EL ROBO DE
LA PERLA NEGRA.

Teatre Victòria

Nova empresa

Gran companyia d'opereta, sauteses i
revistes, dirigida per Ferran Vallejo i
Francesc Vidal. — Mesures: Blay i Conti

Avui, diumenge, 18 de febrer 1923

Grans funcions tarda i nit, a dos
quarts de quatre i a tres quarts de deu

Primer:

Carceleras

Gran èxit de Josepina Chafar, Manuel

Mórcia i Francesc Vidal

Segon: èxit d'interpretació, La re-
vista.

Las musas latinas

Triomf de Salut Rodríguez, Concep-
ció Huerta, Pep Montserrat, Acuña-
vi, Viladoms, Rodolf Blanco, Manuel

Pradas i altres parts de la companyia

Tercer: gran èxit. DUES HORES DE

BROMA CONTINUA, amb el formós

passatemp.

El número 15

Exit personal de Ferran Vallejo.

Grans ovacions a Salut Rodríguez,

Matilde Tornamira, Pepeta Huertas,

Francesc Vidal, Rodolf Blanco, Ma-
nuel Pradas i principals parts de la

companyia.

Demà, dilluns, primer vermut po-
pular, a dos quarts de cinc. CARCE-
LERAS. Represa de CADETES DE LA

REINA i LAS MUSAS LATINAS.

La setmana que ve, ESTRENA de la

gran revista de Manuel Fernández,

¡VAYA CALO! Decorat nou i pre-
sentació esplèndida.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodeïl

JOSEF SANTPERE i BERGES

Avui, diumenge, 18 de febrer. Tar-
da, a les quatre, LA DORM i LA SE-
GONA NIT DE NUVIS. Nit, a les deu.

LA SEGONA NIT DE NUVIS. — Demà,
tarda, EL MEU NANO. Nit, LA SEGO-
NA NIT DE NUVIS.

TEATRE GOYA

Companyia de Comèdia

Cobeda-Oliver

Avui, diumenge. DUES GRANS SES-
SIONS DE TARDAS. A tres quarts de

quatre. Preus econòmics. ADIOS JU-
VENTUD. A les sis (MODA). UN MA-
TRIMONIO DE CONVENIENCIA. Prota-
gonista en totes dues, CARMETA

OLIVER. Nit, no hi ha funció. — De-
mà, dilluns, tarda. Preus econòmics.

PIPIOLA. Nit, UN MATRIMONIO DE
CONVENIENCIA. — Aviat, MARIANE-
LA, per CARMETA OLIVER.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Gual - Tudela - Asquerino - Cortès

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts
de quatre. Primera SECCIO. La for-
mosa comèdia en tres actes.

EL CURA DE LONGUEVAL

A les sis. SECCIO ESPECIAL. EL
GRAN EXIT en tres actes.

EL AMIGO TEDDY

Nit, a les deu. EL VERITABLE EXIT
en tres actes.

LA MORAL DEL AMOR

Demà, dilluns popular. Tarda, EL
CURA DE LONGUEVAL. Nit, EL AMI-

GO TEDDY. — Dimecres, 21 de febrer.
Nit. Estrena de la comèdia en tres
actes i en prosa, de don Manuel
Linares Rivas.

LA MALA LEY

la qual obra s'estrenarà el mateix
dia, al Teatre Lara, de Madrid.

Es despatxa a Comptaduria. — Telè-
fon 4134 A.

Dimecres, 23 de febrer. BENEFICI
DE MATHIE ASQUERINO.

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. Telèfon 272 G.

Avui, diumenge, tarda, a un quart
de cinc, i nit, a dos quarts de deu.

AMOR TELEFONIC (un acte), i EL
MAS PERDUT (tres actes).

Teatre de la Comèdia

Companyia Claramunt-Adria

Avui, diumenge, tarda, a tres
quarts de cinc. Nit, a tres quarts de
deu.

Les eures del mas

Entrada i seient de patí, 2 pesse-
tes.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, diumenge. Grandiosa sessió
matinal d'onze a una, projec-
tant-se la quarta i cinquena jornades

de L'HOMME SENSE NOM. Sessions de
tres quarts de quatre a sis i de sis a
vuit tarda, i a les deu de la nit. Pro-
grames extraordinaris. Grans èxits.

La pel·lícula d'interessant argument,
LA SENYORETA SENSE POR; el cu-
riós i còmic film, LES INDISCRE-
CTIONS DEL CINEMA; esdeveniment

cineatogràfic, cinquena jornada de
la pel·lícula superproducció, de l'a-
creditada marca U. F. A., L'HOMME
SENSE NOM, titulada LA COSTA

D'OR. A la sessió de la nit, estrena
de la formosa i emocionant pel·lícula,
L'HONOR INQUEBRANTABLE.

Diorama

Programa per a avui, diumenge:

Tarda, grans sessions. Nit, augment de
programa, i estrena dels episodis cin-
que i sis de la sèrie Vitagraph, L'E-
POPEIA D'UNA DONA; POLS OPO-
SATS; LA CARAVANA DE LA MORT.

segona jornada: SEFF AJUDA DE
CAMBRA, comèdia de gran bromo. —
Demà, insuperables esternes, entre
elles: A LES DONES (Programa Ajú-
ria); LA VENJANCA DE L'HOMME
BLANC; EN TOMASET CONQUER-
DOR, gran bromo, i els episodis cin-
que i sis de la sèrie Vitagraph, per

Carmel Myers.

L'EPOPEIA DE LA DONA

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA

Notable quintet JORDA
i tercet TORRENTS.

Avui, diumenge, gran matinal d'on-
ze a una. Tarda, DUES SESSIONS. De
dos quarts de quatre a sis, i de dos
quarts de set a dos quarts de nou.

ULTIMES PROJECCIONS DE l'èxit
deis èxits. El més grandios triomf de
la cinematografia.

LUCECIA BORGIA

5.000 metres. Més jornades, projec-
tant-se sencera. Més de 30.000 perso-
nes en escena. Veritable davassall en
presentació. Si no heu vist aquesta
meravellosa cinematogràfica, no deixeu
de veure-la avui. Matinal i tarda. UL-
TIMES PROJECCIONS. Nit, grandios
programa d'esternes: SOMNIS JOVE-
NILES, extraordinària exclusiva dels
ARTISTES ASSOCIATS. Reparició de
la MABEL NORMAND. Escenes de
gran sensació entre un aeroplà i un
dirigible en marxa. El més emocio-
nant que s'ha presentat. EL PROFE-
TA EN LA SEVA TERRA, per CHAR-
LES RAY. — Demà, dilluns, colossal
programa, PREUS CORRENTS.

Pathé Cinema

Rbla. Catalunya, 97

Telèfon 589 A

El saló de més confort de Barcelona

Avui, diumenge, matinal, tarda i
nit, grans sessions, projectant-se el
grandios espectacle cinematogràfic.

LA DONA DE FARAO

La pel·lícula més bona del món.

NOTA. — Cridem l'atenció del pú-
blic sobre l'efectiva economia que
obté amb els nostres preus, sobre els
corrents en altres locals, ja que en
aquests es divideixen les pel·lícules
incomparables a LA DONA DE FA-
RAO, en petites fraccions, obligant
així al públic a pagar diverses ses-
sions per a poder veure les comple-

tes, i havent, demés, de suportar les
pel·lícules per a omplir el programa
que sol ésser poc interessant.

MEDITEU SOBRE AIXO

Sala Mozart

Avui, diumenge, a les cinc de la
tarda. Audició integral dels Tries de
BEETHOVEN, a càrrec del

Trio de Barcelona

Primera sessió. Localitats, a taquilla.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

DEMA, dilluns, nové concert del pte-
sent curs.

PRIMERA AUDICIÓ

de diverses obres de piano de
l'eminent compositor rus,

Serge Prokofieff

executades pel seu propi autor
i obres de violoncello i piano,
pel gran violoncellista armeni

Diran Alexian

i l'excellent pianista català,

Ricard Vives

Palau Música Catalana. Ex-
clusivament per als socis.

Sala Empordanesa

Carrer del Pi núm. 11. Telèfon 3493 A.

Espectacles per a infants

Direcció: J. LOPEZ

Tiellaire: J. ANGLES

Avui, diumenge, a les cinc de la
tarda.

I. UNA OMBRA, comèdia pels ti-
telles.

II. Entrada còmica pels pallassos
Pupy and Zepy.

III. LES TRES PESSETES, pels ti-
telles.

Acabada la sessió amb l'humorístic
quadro, LA MURGA DELS BEN-
FETS, i el típic BALL DEL TURU-
RUT.

A riure!! A riure!!

Preus: Butaques a dues pessetes.
Entrada amb seient, una pesseta.

Putxinell's Miria

Rosselló, 206, davant del Frontó

Avui, diumenge, 18, de cinc a set
de la tarda. Esdeveniment. Èxits. A
petició del públic

LA BATALLA DELS CASTILLEJOS

gran apoteosi. — MISERIA I C.A.

BALL DIMONI - TURBANO

BALL DELS PLATERETS

SORTEIG DE TRES JOQUINES

entre els infants concurrents. Present
d'uns pinterets als nens i nenes.

Entrada i seient numerat, 1 pesseta

«Estudi» Domus Artis

Passeig de Gràcia, 36

Avui, diumenge, a les cinc de la
tarda. Primer concert de Quaresma.

Recital de SONATES per

ENRIC ROIG i JULI ESTEBAN, piano.

Invitacions al propi Estudi

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge, tarda, a un quart
de cinc. Tres extraordinaris partits de
pilota. Primer a pala, YRAUREGUI i

ERMUA contra BADIOLA i AGUIRRE.

Segon a pala, CHISTU i LAUREGUI
contra ARAQUISTAIN i QUINTA-

NA II. erer a cistella, GURUCEAGA
i YCHAZO contra BARRENECHEA i

EGUI. Nit, no hi ha partit. — Demà,
dilluns, tampoc hi haurà partits.

El vinnet dimarts. Extraordinaris par-
tits.

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Avui, diumenge, a les 3 i 5 tarda

EUROPA - BARCELONA, camp de
l'Europa.

ESPANYOL-UNIO, camp de l'Espa-
nyol.

AVENÇ - SABADELL, camp de l'A-
venç.

ATLETIC - JUPITER, camp de l'At-
letic.

